

Årsrapport 2019 for Skatteetaten

Innhold

I. Leders beretning.....	5
II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	9
III. Årets aktiviteter og resultater.....	15
IV. Styring og kontroll i virksomheten	49
V. Vurdering av framtidssikter	61
VI. Årsregnskap 2019	65
Vedlegg.....	115

I. Leders beretning

Innledning

Skatteetaten sikrer det finansielle hovedgrunnlaget for offentlig virksomhet ved at skatter, avgifter og andre krav blir riktig fastsatt og innbetalt. Samlet skatte- og avgiftsproveny for 2019 utgjør 1 276 milliarder kroner.

Året 2019 var intenst for Skatteetaten, derom hersker ingen tvil. Jeg mener at etaten generelt har levert godt på resultatkravene i 2019, og jeg er spesielt fornøyd med at vi nådde disse resultatene det første året med en helt ny organisering. Overgangen fra fem geografisk baserte regioner til seks divisjoner med landsdekkende ansvar var en stor omstilling og en betydelig endring for etatens ansatte. Det var dessuten svært mange ledere som fikk nytt ansvar, og det ble nye styringslinjer.

Det viktigste i overgangen var å opprettholde stabil og sikker drift av de sentrale oppgavene våre. Det klarte vi, men med noen midlertidige utfordringer, primært for lang svartid på telefon. Vi har sett positive effekter av omorganiseringen på flere områder. Den økte bruken av tverrfaglige grupper oppleves å ha positive effekter, og samlingen av ansvar i landsdekkende enheter har gitt økt likebehandling av like saker gjennom nasjonale divisjoner og avdelinger med helhetlig ansvar for sine områder. Organiseringen vil også gi sterkere fagmiljøer som legger til rette for bedre kvalitet i saksbehandling. Til sammen gir dette økt rettssikkerhet for de skattepliktige. Resultatene i medarbeiderundersøkelsen var gode og jobbegasjementet var fremdeles høyt. Som det kunne forventes etter en stor omorganiseringen var det en nedgang innen vurdering av gjennomføringsevne og spørsmål om organisering av arbeidet.

Arbeidet med å nå de mer langsiktige målene med omorganiseringen forsetter. Vi skal bli mer treffsikre, slik at vi tidlig fanger opp hvor det er en etterlevelsesrisiko. Vi skal løse samfunnsoppdraget slik at det blir enklest mulig for skattepliktige å gjøre riktig, og mest mulig effektivt for Skatteetaten. Vi skal fortsatt jakte på stadig bedre likebehandling, rettssikkerhet og forutsigbarhet. Vi skal videreutvikle hvordan vi sikrer, forvalter og oppbevarer all informasjon om Norges befolkning på en god måte.

Rettssikkerhet og feil behandling av NAV-saker

Skatteetaten skal ivareta rettssikkerheten til de skattepliktige. Det skal vi gjøre i saksbehandlingen, i utvikling av nye systemer og tjenester, og i forslag til lovendringer.

Av konkrete eksempler så har en lovendring gitt etaten muligheten til å lempe på skatte- og avgiftskrav for vanskeligstilte i større grad enn tidligere. Det er i tillegg fastsatt en ny retningslinje for kvalitetsstyring av rettsanvendelsen i etaten, samt rutiner og instruksjoner for oppfølging av rettssaker på Skatteetatens fagområder og avgjørelser i skatteklagenemnda.

I forbindelse med NAVs feiltolkning av EØS-reglene foretok Skatteetaten en gjennomgang av relaterte problemstillinger og det ble avdekket at ikke alle som hadde tilbakebetalt en ytelse til NAV har fått en korrekt skatteberegning. De som fikk krav om tilbakebetaling av en NAV-ytelse måtte, i de fleste sakene, både betale NAV det de hadde fått utbetalt og skatten som var blitt trukket av ytelsene.

Mottakere av NAV-ytelser har dermed betalt tilbake mer enn de har fått utbetalt og skatteberegningen har først blitt rettet opp i etterkant.

Skatteetaten og NAV har hatt et samarbeid om at Skatteetaten skal endre fastsettingen til dem som har tilbakebetalt en ytelse til NAV, når NAV sendte korrigert a-melding. Skatteetaten oppdaget at 15 300 a-meldinger ikke hadde ført til en endring av fastsettingen. Et større arbeid ble igangsatt for å få oversikt over situasjonen og deretter beregne riktig skatt og sende ut nye skatteoppgjør så raskt som mulig. Jeg vurderer det som svært beklagelig at vi gjorde denne feilen, med tanke på de skatteyterne som ble berørt av dette. Jeg er glad for at vi med stor innsats fikk sendt ut nye skatteoppgjør i løpet av desember 2019 og januar 2020.

Skatteetaten endret regelverket fra 1. januar 2020 slik at det ikke lenger er nødvendig å betale tilbake til NAV skatten som har vært trukket av ytelsen.

Ny skattemelding og modernisert Folkeregister

I 2019 gjennomførte Skatteetaten en pilot av en ny skattemelding ved at 250 000 personer fikk den nye løsningen. Piloten var vellykket og i 2020 vil de fleste skattepliktige få den nye løsningen.

Den nye skattemeldingen inneholder kategorier med temaer istedenfor de gamle postene, og den er dialogbasert slik at brukerne får tilpasset veiledning samtidig som de sjekker de forhåndsutfylte opplysningene. Vi forventer at dette øker kvaliteten på opplysningene. Dermed øker også rettssikkerheten ved at man i større grad får riktige rettigheter, som fradrag, og ved at etterlevelsen øker gjennom for eksempel påminnelser om mulige utleieinntekter eller verdier i utlandet.

Moderniseringen av Folkeregisteret har de siste årene vært en av etatens største moderniseringsprosjekter, og det nye registeret skal stå klart i tredje kvartal 2020. Det vil legge til rette for nye, digitale tjenester i både privat og offentlig sektor, blant annet ved at informasjon publiseres og oppdateres i sanntid døgnet rundt. Over 20 000 virksomheter bruker opplysninger fra registeret. Brukerne består av alt fra sykehus, kommuner og NAV-kontorer, til banker, forsikringsselskaper og lokale idrettsklubber.

Overføringen av skatteoppkreverne

Stortinget har vedtatt at de kommunale skatteoppkreveroppgavene skal overføres til Skatteetaten 1. juni 2020. Det blir en stor endring for både de medarbeiderne som overføres med oppgavene, og for Skatteetaten. Etaten får et mer helhetlig ansvar for innkreving og for kontroll av arbeidsgiveres rapportering, og etaten får over 1000 nye ansatte med viktig kompetanse. Vi skal ta godt imot dem og vi har jobbet hardt for at vi skal kunne gjennomføre de nye oppgavene på en god måte. Regjeringen har store forventninger til at overføringen vil bidra til en kraftigere bekjempelse av den svarte økonomien, og mer effektiv innkreving.

Internasjonalt arbeid for å sikre skattegrunnlaget

Skatteetaten prioriterer internasjonalt samarbeid. Etatens arbeid med internprising i multinasjonale konsern og arbeidet for å avdekke skjulte inntekter og formue i utlandet er intensivert i 2019. Norge har formannskapet i Forum for Tax Administration (FTA). Samarbeidet gir konkret merverdi, blant annet gjennom innhenting av erfaringer fra andre skatteadministrasjoner. Gjennom 2019 har det pågått et arbeid i regi av OECD for å finne nye internasjonale løsninger for hvordan den digitale økonomien skal påvirke skattereglene. Det er en politisk prosess som har som mål å finne frem til felles prinsipper i løpet av 2020. En del av den offentlige debatten er også knyttet til hvordan et samfunn skal verdsette data. Det er grunn til å tro at denne debatten vil få økt styrke gjennom 2020.

Klager

Klagebehandlingen var innenfor saksbehandlingskravet og samlet sett tilfredsstillende. Men det tar for lang tid å behandle klager hvor skattekontoret ikke gir medhold. Disse oversendes Sekretariatet for Skatteklagenemnda som forbereder saken for behandling i nemnd.

Finansdepartementet bestilte en gjennomgang av hele klageprosessen fra Oxford Research, og vi fulgte opp flere av anbefalingene, både ved skattekontorene og i Skatteklagenemnda, for å redusere saksbehandlingstid og restanser. I 2019 ble det blant annet fastsatt nye retningslinjer, rutiner, maler og veiledninger som skal bidra til en mer effektiv saksflyt.

Utvikling i tråd med omgivelsenes behov

Samfunnet skal ha tillit til Skatteetaten. Vi må utføre samfunnsoppdraget vårt på en måte som gir trygghet og er i tråd med brukernes forventninger. Det viktigste møtet med brukerne våre skjer i de daglige møtepunktene gjennom våre digitale løsninger, brev, telefon og menneskelige møter. Samtidig er det store endringer i samfunnet rundt oss. Aldri har endringer skjedd fortere enn i dag, og endringstakten gir i seg selv store utfordringer. Det kan bety at muligheter for skatteunndragelse kan oppstå og bli tatt i bruk raskere enn vi som etat rekker å reagere. Tilliten er ikke bare avhengig av at vi hjelper befolkningen; vi må også sørge for effektiv bekjempe økonomisk kriminalitet.

Virksomhetsoverdragelsen av de kommunale skatteoppkreveroppgavene og gjennomføring av de store utviklingsprosjektene er de to områdene som, i tillegg til stabil og sikker drift, vil prege 2020. Summen av endringer gjør at vi står overfor utfordringer vi ikke hadde vært rustet til å møte hvis vi ikke hadde hatt en så endringsvillig organisasjon som jeg opplever at vi har.

Oslo 15. mars 2020

Hans Christian Holte

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Skatteetaten er et statlig forvaltningsorgan underlagt Finansdepartementet. Skatteetatens visjon er *Et samfunn der alle vil gjøre opp for seg*. Samfunnsoppdraget vårt er å sikre det finansielle hovedgrunnlaget for offentlig virksomhet.

Skatteetaten har tre hovedmål:

1. Skatte- og opplysningspliktige etterlever skatte- og avgiftsreglene.
2. Skatteetaten sikrer brukerne tilgang til registerdata og informasjon med god kvalitet.
3. Samfunnet har tillit til Skatteetaten

I dette ligger Skatteetatens tillit til at borgerne ønsker å bidra til finansieringen av felleskapet. I arbeidet med å legge til rette for god etterlevelse av regelverket for skatter og avgifter tar vi i bruk et stort spekter av virkemidler. Gode IKT-systemer er avgjørende for at vi lykkes, og for at systemene gir bruker- og samfunnseffekter som redusert tidsbruk og reduserte kostnader. Vi skal være serviceorientert, legge vekt på korrekt og rask saksbehandling og gi god veiledning til alle grupper av skatte-, avgifts- og opplysningspliktige.

Skatteetatens kjerneverdier er å være profesjonelle, imøtekommende og nytenkende. Kjerneverdiene skal prege vår atferd både internt og eksternt. Vi skal være profesjonelle i vårt arbeid, imøtekommende overfor de skatte-, avgifts- og opplysningspliktige og de vi samarbeider med, og nytenkende i måten vi løser oppgavene på.

For å lykkes med å nå hovedmålene har Skatteetaten et nært og forpliktende samarbeid med både private og offentlige aktører. Innen offentlig sektor samarbeider vi blant annet med politiet, Arbeidstilsynet, Arbeids- og velferdsetaten og Utlendingsdirektoratet. Skatteetaten samarbeider med en rekke interesseorganisasjoner. Skatteetaten samarbeider også med skattemyndighetene i de nordiske landene gjennom Nordisk Agenda. Vi deltar også i internasjonale organisasjoner som OECD og samarbeider med en rekke andre internasjonale skatteorganisasjoner om drift og utvikling av skatteadministrasjoner.

Skatteetatens organisasjon og ledelse

Skatteetaten har innført ny organisasjonsmodell med landsdekkende oppgaveløsning. Skatteetaten består av Skattedirektoratet og seks divisjoner med landsdekkende ansvar. Skattekontorene løser oppgaver på etatsnivå og for hele landet. I ny overordnet organisering er det fire enheter i direktoratet som støtter skattedirektøren i styringen av etaten. Dette er avdelingene virksomhetsstyring, med administrative tjenester som en underliggende enhet, juridisk, HR og kommunikasjon.

Ny organisering plasserer et tydelig og samlet ansvar for hele tjenesteproduksjonen, både den manuelle og den maskinelle, hos divisjonene. Divisjon informasjonsforvaltning ivaretar Skatteetatens sentrale rolle som informasjonsforvalter i offentlig sektor. Divisjonen er en spesialisert enhet for innhenting, kvalitetssikring, forvaltning og tilgjengeliggjøring av opplysninger internt og eksternt. Divisjon brukerdiallog har ansvar for veiledning, kontroll og fastsetting av skatter og avgifter. Divisjonen sikrer ett kontaktpunkt for Skatteetatens brukere og sikrer etterlevelsen av skatte- og avgiftsregler. Divisjon innsats sikrer riktig fastsetting av skatt og avgift for prioriterte risikoområder og komplekse forhold gjennom kunnskaps- og risikobasert innsats. I tillegg har divisjonen ansvar for helhetlig behandling av storbedriftskonsern m.m. Divisjon innkreving har hovedansvaret for innkreving

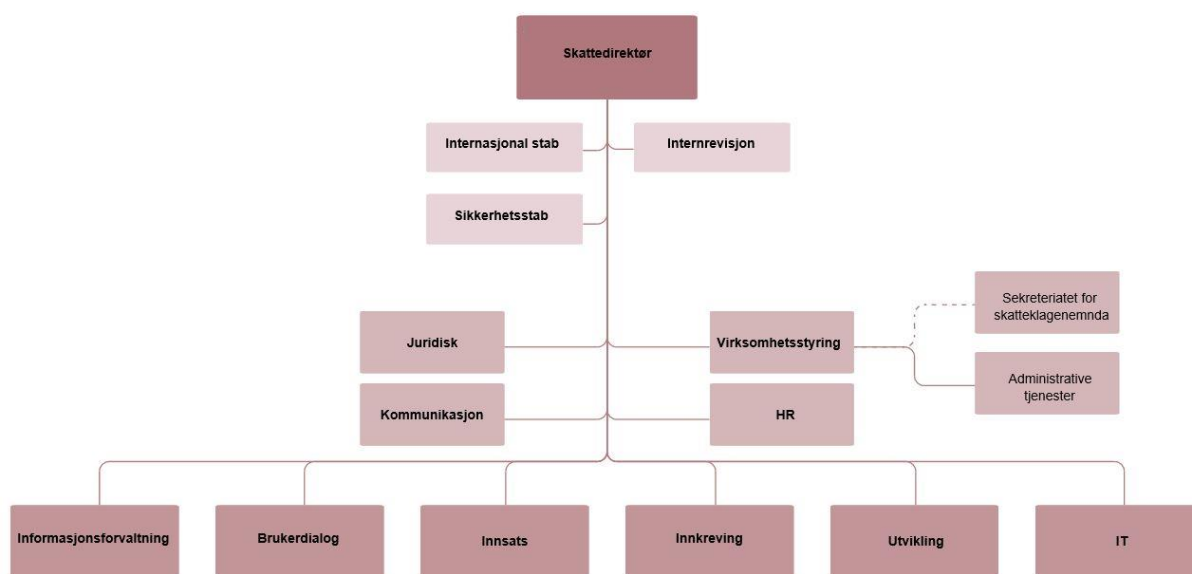
(regnskap og innføring) på vegne av staten. Enheten sikrer at skatter, avgifter og andre krav betales til rett tid, og har kontakten med de kommunale skatteoppkreverne. Divisjon IT skal sikre at etaten har en velfungerende IT-portefølje som understøtter etatens leveranseevne på samfunnsoppdraget på kort og lang sikt, gjennom planlegging, utvikling og forvaltning. Videre har de ansvar for den maskinelle tjenesteproduksjonen. Divisjon utvikling skal støtte direktoratet og kjernevirksomhetens evne til helhetlig utvikling av samfunnsoppdraget. Utvikling skal fremme forslag til forbedring av etatens oppgaveløsning, og bygge kunnskap om endringer og risikoer i omverdenen som understøtter etatens leveranseevne.

Direktoratet og fire av seks divisjoner har hovedkontor i Oslo, mens brukerdiallog har hovedkontor i Bergen og innkreving i Trondheim.

Ved utgangen av 2019 er arbeidet med ny kontorstruktur ferdig og Skatteetaten består nå av 57 skattekontorer. Resultatet er færre kontorer og større fagmiljøer.

Skatteklagenemnda er en faglig uavhengig og landsdekkende nemnd for behandling av klager på skatte- og avgiftsområdet. Klagene forberedes av sekretariatet for Skatteklagenemnda. Sekretariatet er faglig uavhengig, men administrativt underlagt Skattedirektoratet.

Skatteetatens organisasjonskart per 31. desember 2019. Etaten hadde 6 313 ansatte ved utgangen av 2019.

Skattedirektørens nye ledergruppe består av direktørene for divisjonene og direktørene for avdelingene i direktoratet.

Eve Vangsnes Bergli (innsats), Anne Sigrun Moen (HR), Cecilie Solum (innkreving), Jørn Leonhardsen (IT), Marta Johanne Gjengedal (brukerdialog), Hans Christian Holte (skattedirektør), Astrid Bugge Mjærum (kommunikasjon), Torstein Hoem (informasjonsforvaltning), Ann Kjersti Kjeia Sletten (utvikling), Kjetil Moen (virksomhetsstyring), Jan Munthe Magnus (juridisk).

Utvalgte nøkkeltall for Skatteetaten

Register

Skatteetaten baserer sitt arbeid med samfunnsoppdraget på tre sentrale registre. Registerne er en viktig basis for Skatteetatens evne til å fastsette skattene riktig og til rett tid. Tabellen viser utviklingen av antall skatte- og avgiftspliktige. Registerne danner utgangspunktet for hvem som skal levere skattemeldinger.

		2017	2018	2019
Skatt	Antall personlig skattepliktige ¹	4 827 175	4 906 890	4 974 894
	Antall upersonlig skattepliktige ²	303 086	317 742	332 060
Merverdiavgift		363 466	365 263	368 416
Særaggift		1 958	2 068	2 084

¹ Lønnstakere, pensjonister og personlig næringsdrivende

² Aksjeselskap mv.

Skatte- og avgiftsproveny (mrd. kroner)

	2017	2018	2019
Personlig skattepliktige ³	449,5	573,3	473,6
Upersonlig skattepliktige	84,9	79,2	86,4
Merverdiavgift	267,7	295,0	306,9
Særavgifter	95,4	95,7	93,5
Kildeskatt ⁴	3,4	4,8	4,9
Tvangsmulkt (skatt) ⁵	0,7	0,5	0,5
Finansskatt ⁶	1,5	1,9	2,0
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	86,8	139,2	123,9
Avgift på arv og gaver	0,0	0,0	0,0
Arbeidsgiveravgift	166,6	173,4	184,2
Totalt skatte- og merverdiavgiftsproveny	1 156,5	1 363,0	1 275,9

Samlet skatte- og avgiftsproveny er i 2019 redusert med 87,1 mrd. kroner sammenlignet med 2018. For personlige skattepliktige er provenyet redusert med 99,7 mrd. kroner. Reduksjonen skyldes hovedsakelig at forskuddsskatt for 2019, 62,2 mrd. kroner, ble bokført i desember 2018, mens utskreven forskuddsskatt for 2020 ble bokført i januar 2020. Proveny for upersonlige skattepliktige (aksjeselskap mv.) er økt med 7,2 mrd. kroner fra 2018.

Merverdiavgift samlet for Tolletaten og Skatteetaten har en økning på 11,9 mrd. kroner fra 2018. Merverdiavgift fastsatt av Skatteetaten har en økning på 12,1 mrd. kroner, mens merverdiavgift fastsatt av Tolletaten har en nedgang på 0,2 mrd. kroner.

Petroleumsskatt er redusert med 15,3 mrd. kroner fra 2018. Reduksjonen skyldes lavere utskrevet terminskatt for 2018/2019 enn for 2017/2018.

³ Kommune, fylke, stat og folketrygd samlet

⁴ Kildeskatt fordeles med 100 % til staten

⁵ Tvangsmulkt fordeles med 100 % til staten

⁶ Finansskatt fordeles med 100% til staten.

Utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet

	2017	2018	2019
Samlet tildeling kap. 1618 i mill. kroner ⁷	6 666	7 077	7 315
Regnskap per 31.12 i mill. kroner ⁸	6 456	6 704	6 920
Utnyttelsesgrad kap. 1618 ⁹	96,9 %	94,7 %	94,6 %
Antall årsverk 2017 ¹⁰	6 145	-	-
Antall utførte årsverk ¹¹	-	5 701	5 586
Tildelt under post 01 Drift i mill. kroner	5 832	5 965	6 205
Regnskap post 01 Drift per 31.12 i mill. kroner ¹²	5 789	5 878	6 086
Utnyttelsesgrad post 01 Drift ¹³	99,3 %	98,5 %	98,1 %
Lønnsandel av driftskostnader	75,1 %	74,5 %	71,8 %

Etaten har et høyt aktivitetsnivå, og det gjenspeiler seg i en fortsatt høy utnyttelsesgrad av budsjettmidlene som er på omtrent samme nivå som for 2018. For post 01 Drift er utnyttelsesgraden noe lavere enn for 2017 og 2018. Det har sammenheng med omorganiseringen av etaten som ble iverksatt fra 1.1.2019 og hvor det har tatt tid å få avstemt bemanningsbehovet og fått rekruttert nytt personell etter de som fratrer. Utnyttelsesgraden både for kap. 1618 i sin helhet og også for post 01 Drift er tilfredsstillende.

Lønnsandelen av driftskostnadene viser en nedgang fra 74,5 prosent i 2018 til 71,8 prosent i 2019. Reduksjonen skyldes en fortsatt nedgang i bemanningen gjennom 2019.

⁷ NAV-Innkrevning ble overført til Skatteetaten med virkning fra 1.4. 2018.

⁸ Driftsregnskapet er justert for inntekter og refusjoner under kap. 4618 Skatteetaten.

⁹ Med utnyttelsesgrad forstår vi forholdet mellom benyttede midler og tilgjengelige midler.

¹⁰ Kilde Tabell 3 med samlet oversikt over netto årsverk i rapporten Personalstatus Skatteetaten

¹¹ Utførte årsverk jfr PM 13/2019. Kilde Tall fra SAP og Tidbank.

¹² Driftsregnskapet er justert for inntekter og refusjoner under kap. 4618 Skatteetaten.

¹³ Med utnyttelsesgrad forstår vi forholdet mellom benyttede midler og tilgjengelige midler.

III. Årets aktiviteter og resultater

Samlet vurdering av måloppnåelse og resultater

Skatteetaten omorganiserte til divisjoner med landsdekkende ansvar fra 1. januar 2019. Det første året har oppmerksomheten vært rettet mot å opprettholde resultatene og samtidig få den nye organisasjonen til å fungere i henhold til intensjonene med omorganiseringen. Etaten har levert måloppnåelse på de fleste områder.

Kvaliteten på pliktige registre vurderes som god. Vi erfarer at andelen som leverer skattemeldingene i rett tid viser en negativ utvikling. Reglene med tvangsmulkt bidrar likevel til at andelen som totalt leverer er god, slik at fastsettelse kan skje til riktig tid. Når det gjelder betaling av kravene ser vi en positiv trend ved at en større andel betales frivillig. Dette gjelder også innbetaling for oppdrag på vegne av andre.

Skatteetaten har i flere år rettet innsats mot svart arbeid og arbeidslivskriminalitet. En undersøkelse av proffmarkedet i bygg og anlegg viser at færre nå opplever at svart arbeid og arbeidslivskriminalitet er vanlig. Den opplevde oppdagelsessannsynlighet for skatteunndragelser er fortsatt lavere enn ønskelig. Innsatsen mot arbeidslivskriminalitet skjer i samarbeid med andre offentlige etater, og Skatteetaten samarbeider også internasjonalt for å redusere arbeidslivskriminaliteten.

Bidrag til internasjonal samhandling vurderes som en vesentlig forutsetning for måloppnåelse og etaten jobber for effektivt å utnytte opplysninger som mottas fra andre land samt å etterleve forpliktelser knyttet til informasjonsutveksling. Arbeidet med å redusere etterlevelsesrisikoen ved internasjonale transaksjoner er gitt høy prioritet i 2019.

Klagebehandlingen er samlet sett tilfredsstillende. Klager hvor skattekontoret ikke finner å gi skattepliktige medhold tar imidlertid lang tid. Disse behandles først av skattekontoret, for så å oversendes Sekretariatet for Skatteklagenemnda som forbereder saken for behandling i nemnd. Det gjennomføres nå tiltak både ved skattekontorene og i Skatteklagenemnda for å redusere saksbehandlingstid og restanser.

Brukerorienterte systemer har hatt god oppetid. Data deles basert på oppslagstjenester i tillegg til at det jobbes med utvikling av nye selvbetjeningsløsninger. Kvaliteten på tredjepartsopplysninger, som blir benyttet i årets forhåndsutfylte skattemelding, har vært av god kvalitet.

Det er et mål for Skatteetaten å ha høy tillit i samfunnet. Brukerundersøker viser at etaten har opprettholdt og til dels økt tillit i 2019. Fire av fem i befolkningen svarer at de har et godt inntrykk av Skatteetaten i 2019. Det har vært en tilbakegang i tilfredshet når det gjelder kontakt via telefon. Størst misnøye er det med åpningstid og ventetid. Det var store utfordringer knyttet til tilgjengelighet på telefon i skattemeldingsperioden i 2019 som antas å ha bidratt til denne misnøyen. Det ble også avdekket feil behandling av tilsammen 15.300 saker som følge av "NAV-saken" som kan utfordre tilliten hos de skattepliktige. Etatens oppgave var å sørge for at alle berørte skattepliktige ble kontaktet av Skatteetaten, og at alle som hadde krav på utbetaling fra Skatteetaten skulle få dette innen utgangen av januar 2020. Målsetning ble innfridd, alle berørte skattepliktige ble kontaktet før jul, og innen 22.01.2020 hadde alle berørte skattepliktige fått tilbakebetalt utestående beløp.

Hovedmål 1: Skatte- og opplysningspliktige etterlever skatte- og avgiftsreglene

Målbeskrivelse: *Skatte- og opplysningspliktige erfarer velfungerende ordninger som sikrer enkel og riktig registrering, rapportering og innbetaling. Skatteetaten skal likebehandle, uriktige og manglende opplysninger avdekkes og korrigeres.*

Skatteetaten har oppnådd positive effekter på flere områder i 2019. Etaten har pågående prosjekter som vil modernisere leverings- og betjeningsløsningene for skattepliktige, merverdiavgiftspliktige, særavgiftspliktige og leverandører og bruker av folkeregisteret. Dette bidrar til å forenkle etterlevelsen for en rekke grupper i samfunnet. Etaten har i flere år prioritert innsats mot arbeidslivskriminalitet, og en undersøkelse i bygg- og anleggsbransjen viser at flere nå svarer at svart arbeid og arbeidslivskriminalitet ikke er like vanlig som tidligere. Innsatsen synes således å ha hatt en positiv effekt.

Innenfor hovedmål 1 har vi fire effektindikatorer:

- Etterlevelse – riktig registrering i pliktige registre
- Etterlevelse – korrekte og fullstendige opplysninger leveres til riktig tid
- Etterlevelse – betaling til rett tid
- Andel virksomheter med liten eller svært liten opplevd oppdagelsessannsynlighet

Effektindikator 1: Etterlevelse – riktig registrering i pliktige registre

Til de pliktige registrene regner vi Folkeregisteret, Merverdiavgiftsregisteret og Aksjonærregisteret. En samlet vurdering viser at det i hovedsak er en positiv utvikling når det gjelder registrering i pliktige registre.

Folkeregisteret

Kvaliteten på Folkeregisteret vurderes som god. Mottak av prosjekt Modernisering av Folkeregisteret og overgangen til ny organisering har ført til enkelte utfordringer som har gitt lengre saksbehandlingstid enn forventet på noen meldingstyper. Det er satt i gang tiltak for å bedre dette og også for å sikre og styrke kvaliteten i registeret. Det er gjennomført en opprydding i d-nummer-databasen i Folkeregisteret. D-numre som ikke har hatt aktivitet de siste tre årene er satt til inaktive. Det er også innført tidsbegrensning for gyldighet for aktive d-nummer. Ved å tilføre nye statuskoder reduseres risikoen for at et d-nummer og f-nummer som ikke er i bruk benyttes av andre. Nye statuskoder gir brukerne av registeret mulighet til å risikovurdere de tjenestene og ytelsene de forvalter opp mot behov, ønsket kontrollnivå og egen særlovgivning.

Merverdiavgiftregisteret

Høy kvalitet i Merverdiavgiftsregisteret er viktig for hele merverdiavgiftsforvaltningen. Det har betydning for alle brukerne av registeret og for å forebygge, bekjempe og avdekke merverdiavgiftsvindel og arbeidslivskriminalitet. Det er gjennomført omfattende analysearbeid og virksomhetsavklaringer, noe som har medført at om lag 1 300 virksomheter har blitt slettet fra registeret. Vi arbeider fortsatt med aktiv oppfølging av nyregistrerte for å få nye næringsdrivende inn på rett spor så tidlig som mulig. Arbeidet med virksomhetsavklaringer har god effekt og bidrar til å heve kvaliteten på registeret. Innføring av tvangsmulkt har hatt en positiv effekt på at flere leverer skattemelding. Arbeidet med det nye IT-systemet for merverdiavgift blir viktig i årene framover for å ytterligere høyne kvaliteten på merverdiavgiftsforvaltningen.

Aksjonærregisteret

Det har vært en positiv utvikling av rettidig levering hos leveringspliktige selskap i Aksjonærregisteret. Ved produksjon av skattemeldingen hadde 95 prosent av selskapene levert. Det har også vært en økning i andelen som leverer aksjonæroppgave samlet sett, sammenlignet med for 3 år siden. Utviklingen skyldes hovedsakelig bruk av tvangsmulkt og til dels veiledende tiltak og enkelte andre tilpasninger. Av de selskap som ikke leverer pliktige aksjonærregisteroppgave er en stor andel likvidert/konkurs. Av 321 574 aksjeselskap, er det kun 0,5 prosent av selskapene som har levert med feil slik at den personlige aksjonær ikke får riktige aksjeopplysninger forhåndsutfyllt på skattemeldingen. Dette er stabilt i forhold til året før.

Innberetningsår/ inntektsår	2017/2016	2018/2017	2019/2018
Andel selskap som har feil ved produksjon av skattemeldingen	0,5 %	0,6 %	0,5 %

Effektindikator 2: Etterlevelse – korrekte og fullstendige opplysninger leveres til riktig tid

For rettidig levering av skattemeldinger fra næringsdrivende ser vi en negativ utvikling i forhold til 2018. Dette gjelder ikke for innrapporteringen på grunnlagsdata som leveres som grunnlag for den preutfylte skattemeldingen som har vært god.

Det er opprettet 3 understøttende indikatorer opp mot rettidige innleveringer:

Rettidige innlevering	2017	2018	2019
	Resultat	Resultat	Resultat
Andel rettidige skattemeldinger for næringsdrivende personer	95,0 %	97,1 %	94,6 %
Andel rettidige skattemeldinger for selskaper	87,3 %	91,1 %	86,5 %
Andel rettidige MVA-meldinger (innen terminforfall)	91,2 %	90,0%	89,7 %

Etaten ligger litt under kravet opp mot andel rettidige innleverte MVA-meldinger. Det har vært igangsatt tiltak opp mot dette uten at vi foreløpig har klart å komme nærmere målkravet. Vi ligger over kravet opp mot skattemeldingen, men har en nedgang i forhold til 2018.

Når det gjelder om opplysninger som er levert er korrekte og fullstendige, er Skatteetatens vurdering at det i hovedsak leveres korrekte og fullstendige opplysninger til Folkeregisteret, Aksjonærregisteret, Eiendomsregisteret, og også når det gjelder levering av grunnlagsdata. I 2019 er andelen endrede grunnlagsdata etter forhåndsutfyllt skattemelding på 0,45 prosent. Andelen uidentifiserte grunnlagsdata har økt sammenlignet med 2018, men er fortsatt på et lavt nivå; 0,38 prosent.

Å sikre etterlevelse av skatte- og avgiftsreglene er en viktig oppgave for etaten. Vi skal jobbe mer kunnskaps- og risikobasert, og vil da i større grad kunne forutse potensielle avvik før de oppstår og iverksette nødvendige tiltak, veilede skattepliktige til å handle riktig, og øke etterlevelsen.

Resultatene av gjennomførte kunnskapskontroller på lønnsområdet viser at det gjøres en del feil som kan skyldes manglende kunnskap og til dels manglende forståelse av regelverket på enkelte områder. Aktuelle virkemidler er regelverksforenklinger og informasjonstiltak. Det er avdekket feil som kan skyldes manglende vilje til etterlevelse og denne informasjonen vil være nyttig i utvikling av risikomodeller og kontrollutplukk på lønnsområdet generelt.

Effektindikator 3: Etterlevelse – betaling til rett tid

Vi er godt fornøyd med at andelen rettidig betaling på skatteområdet viser en bedre etterlevelse. Andel rettidig betalt har økt for alle skattearter med unntak av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift.

Andelen frivillig innbetaling øker, dvs krav som er betalt rettidig og krav betalt etter forfall, men før tvangsinnfordringstiltak er varslet. Unntaket er også her forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift der andelen har vært stabil over de siste 4-5 årene.

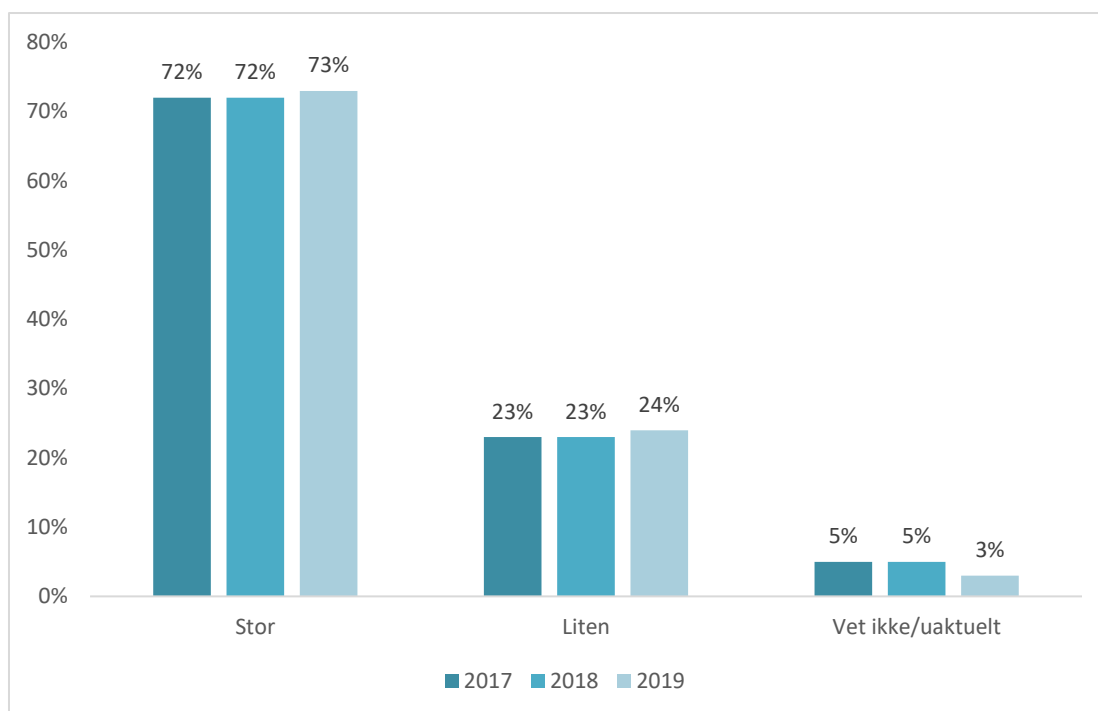
Andelen rettidig innbetalt merverdiavgift gikk noe ned fra i fjor. For mva-krav er andelen frivillig innbetalt økt fra 2018 til 2019 og føyer seg inn i en positiv trend vi har sett de siste 4-5 årene.

For andre kravstyper Skatteetaten krever inn på vegne av andre oppdragsgivere er det en positiv utvikling i andelen krav som betales til rett tid.

Effektindikator 4: Andel virksomheter med liten eller svært liten opplevd oppdagelsessannsynlighet

Etterlevelsen på dette området er relativt stabil, med unntak av proffmarkedet i bygg og anlegg som viser en positiv utvikling.

Opplevd oppdagelsessannsynlighet måles årlig i en spørreundersøkelse - Sero-undersøkelsen. Oversikten nedenfor viser resultater av spørsmålet: *Dersom en virksomhet i din bransje unnlater å rapportere inn alle skatter og avgifter, hvor stor sannsynlighet tror du det er for at skattemyndighetene oppdager dette?*

Sero-undersøkelsen viser at i 2019 opplevde 24 prosent av virksomheter i næringslivet liten eller svært liten sannsynlighet for å bli oppdaget av skattemyndighetene hvis de unnlater å rapportere alle skatter og avgifter. Andelen som opplever liten sannsynlighet for å bli oppdaget er tilnærmet uendret fra 2018. Det er 73 prosent av virksomheter i næringslivet som opplevde stor oppdagelses-sannsynlighet i 2019. Dette er på samme nivå som i 2017 og 2018.

Skatteetaten har de senere årene prioritert innsats mot svart arbeid og arbeidslivskriminalitet, spesielt innen bygg- og anleggsbransjen. Sero-undersøkelsen for 2019 viser at andelen som opplever liten oppdagelsessannsynlighet fortsatt er noe høyere innen bransjer i bygg- og anlegg enn gjennomsnittet i næringslivet generelt. I snekker-, elektriker- og VVS-virksomheter er andelen 27 prosent. I virksomheter som driver oppføring av bygninger ligger andelen på 25 prosent og hos malere på 24 prosent. En undersøkelse av proffmarkedet i bygg og anlegg viser at signifikant færre i bransjen opplever svart arbeid og arbeidslivskriminalitet som svært vanlig eller ganske vanlig i 2019 enn i 2015. Mellom 19 og 22 prosent opplever i 2019 kontrolletatens innsats i stor grad synlig og effektiv, og det er på samme nivå som i 2018. I perioden 2015-2018 er det imidlertid en signifikant økning. Om dette nå flater ut er det for tidlig å si noe om, det må avventes til neste års undersøkelse.

Andelen som opplever liten eller svært liten oppdagelsessannsynlighet er på et stabilt relativt lavt nivå. Innenfor bygg/ anleggsbransjen kan Sero-undersøkelser og spørreundersøkelsen i bygg/anlegg proffmarkedet indikere at andelen som opplever liten eller svært liten oppdagelsessannsynlighet fortsatt er noe høyere enn ønskelig.

Styringsparametere for hovedmål 1

Resultatkravene for styringsparametere er i hovedsak oppnådd:

Skatte- og opplysningspliktige etterlever skatte- og avgiftsreglene					
Styringsparametere 2019		Krav 2019	Resultat 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
1.1	Sum beregnet skatt i prosent av sum forskudd	>= 98%, <= 102%	100,3 %	100,6 %	100,40 %
1.2	Antall kritiske avvik på forskuddstjenesten	0	0		
1.3	Andel skattemeldinger produsert uten mangler og tekniske feil	>= 97 %	95,3 %	98,5 %	98,9 %
1.4	Andel rettidige skattemeldinger (skatt) for næringsdrivende personer ¹⁴	>= 93 %	94,6 %	97,1 %	95,0 %
1.5	Andel rettidige skattemeldinger (skatt) for selskaper (etterskuddspliktige) ¹⁵	>= 86 %	86,5 %	91,1 %	87,3 %
1.6	Andel rettidige mva.-meldinger (innen terminforfall)	>= 92 %	89,7 %	90,0 %	91,2 %
1.7	Antall kritiske avvik på skattemeldingstjenestene	0	0		
1.8	Andel klager på skatt og mva. behandlet innen 8 mnd.	80 %	82,3 %		
1.9	Antall kritiske avvik på skatteoppgjørstjenestene	0	1		
1.10	Andel totalt innbetalt av sum fastsatt for alle skattetyper (skatt og mva)	>= 99,6 %	99,7 %	99,7 %	99,6 %
1.11	Andel totalt innbetalt av sum fastsatt særavgifter inkl motorvognavgifter og inn- og utførselsavgifter	>= 99,5 %	99,8 %	99,9 %	99,5 %
1.12	Andel innbetalt av sum krav (Oppdrag)	>= 52 %	61,9 %	60,6 %	52,0 %
1.13	Antall kritiske avvik på betalingstjenestene	0	0	0	0
1.14	Andel barn som får hele det fastsatte bidraget (BT (Bidrag og tilbakebetaling))	>= 80 %	78,8 %	78,6 %	78,0 %
1.15	Andel av feilutbetalingssaker som er oppgjort innen 3 år (BT)	>= 80 %	85,1 %	86,9 %	80;0 %
1.16	Andel kontrollerte arbeidsgivere (arbeidsgiverkontroller - SKO)	>=5 %	4,7 %	4,7 %	4,6 %
1.17	Andel avdekkingskontroller (arbeidsgiverkontroller - SKO)	>=33 %	38,3 %		

Kommentarer til parameterne

1.1 Sum beregnet skatt i prosent av sum forskudd

Sum fastsatt skatt for inntektsåret 2018 samsvarer godt med utskrevet forskudd. Skatteetaten er godt fornøyd med resultatet på 100,3 prosent.

1.3 Andel skattemeldinger produsert uten mangler og tekniske feil

Det har vært noen feil som påvirker kvalitetskravet for andelen produserte skattemeldinger uten feil og mangler. Det har vært ett større avvik knyttet til formuesverdi på gårdsbruk, og annen fast eiendom uten avkastning. Feil skogverdi berører 46 290 skattepliktige og gårdsbruk/annen fast eiendom berører 146 000 skattepliktige. Feilene ble korrigert, slik at skatteoppjøret er riktig. For inntektsåret 2019 blir dette fulgt opp.

¹⁴ I 2017 målt per 5.juli, mens fra 2018 målt per 31.juli

¹⁵ I 2017 målt per 5.juli, mens fra 2018 målt per 31.juli

1.4 *Andel rettidige skattemeldinger (skatt) for næringsdrivende personer*

Her ligger vi godt over resultatkravet, men er ikke fornøyd med en nedgang på 2,5 prosentpoeng fra 97,1 prosent til 94,6 prosent. Det er uklart hva denne utviklingen skyldes.

1.5 *Andel rettidige skattemeldinger (skatt) for selskaper (etterskuddspliktige)*

Det er en nedgang i andel rettidig levering fra 91,1 prosent i 2018 til 86,5 prosent i 2019. Det er usikkert hva denne nedgangen skyldes.

1.6 *Andel rettidige mva.-meldinger (innen terminforfall)*

Resultatet i 2019 har vært stabilt i hele året. Resultat endte på 89,7. Dette er en nedgang på 0,3 prosentpoeng i forhold til 2018. Vi anser det ikke som kritisk at vi ikke når kravet, siden en stor andel leveres kort tid etter forfall, men før skjønnsbehandling iverksettes.

1.8 *Andel klager på skatt og mva. behandlet innen 8 mnd*

Andel klager ferdigbehandlet innen 8 mnd er over kravet på 80 prosent. Det har likevel vært utfordringer knyttet til klagebehandlingen, og det gjennomføres nå tiltak for å redusere saksbehandlingstiden og restanse av gamle saker.

1.9 *Antall kritiske avvik på skatteoppgjørstjenestene*

Etaten hadde et kritisk avvik knyttet til behandling av tilbakebetalingssaker fra NAV. Se omtale ellers i rapporten.

1.10 *Andel totalt innbetalt av sum fastsatt for alle skattetyper (skatt og mva)*

Målet for 2019 var at 99,6 prosent av samlet fastsatt krav for alle skattetyper (skatt og mva) skulle være innbetalt ved utgangen av året. Resultatene viser at 99,69 prosent av et samlet krav på kr 1 206 538 511 570 var innbetalt per 31.12.19. Dette er en økning på 0,02 prosent i forhold til årene 2018 og 2017 og en økning på 0,04 prosent i forhold til 2016. For de ulike kravstypene er resultatet likt eller bedre enn ved utgangen av 2018 med unntak for arbeidsgiveravgift og merverdiavgift der resultatene er noe svakere enn på samme tidspunkt i fjor.

1.11 *Andel totalt innbetalt av sum fastsatt særavgifter inkludert motorvognavgifter og inn- og utførselsavgifter*

Av et samlet fastsatt særavgiftskrav på kr 96 666 686 548 er 99,85 prosent innbetalt per 31. desember 2019. Fastsatt resultatkrav var 99,5 prosent.

1.12 *Andel innbetalt av sum krav (Oppdrag)*

Innbetalingsprosenten for nye krav i 2019 er 61,9 prosent. Målet for året er 52 prosent. I 2018 var resultatet 60,6 prosent og i 2017 52,8 prosent. En samlet innbetalingsprosent for alle nye krav, vil påvirkes av mange faktorer som f.eks. porteføljevridning og tidspunkt for mottak av krav. Vi har en økende andel totalt sett som betales frivillig, noe vi har jobbet bevisst med i flere år, blant annet med satsing på selvbetjeningsløsninger og god service og veiledning per telefon. Dette er kanaler som er mer kostnadseffektive enn tvangsinnkreving.

1.14 *Andel barn som får hele det fastsatte bidraget (BT (Bidrag og tilbakebetaling))*

Årsresultat på styringsparameter bidrag er noe bedre enn 2018 og betydelig bedre enn i 2017 (hhv. 78,6 og 78,0 prosent). Alt i alt vurderes akkumulert resultat på 78,8 prosent som godt på dette styringsparameteret.

1.16 *Andel kontrollerte arbeidsgivere (arbeidsgiverkontroller - SKO)*

Resultatene ligger på samme nivå som de to siste årene, noe lavere enn resultatkravet. Flere av de største skatteoppkreverkontorene, herunder Oslo kemnerkontor (5,07 prosent), bidrar til å trekke opp landsresultatet. Dette er områder med stor andel av arbeidsgivere, og hvor det antas at risikoen for feil kan være høy. Det er viktig at skatteoppkreverne særlig i de største byene klarer kontrollkravet.

Ulike krav fra Skatteetaten (eks a-krimssatsing) kombinert med føringer til skatteoppkreverne (5%-kravet), medfører at noen har utfordringer med å oppnå målkravet. I tillegg er ressursinnsatsen hos mindre skatteoppkrevere ikke egnet til å nå kravene som stilles på området.

Øvrige parametere (1.2, 1.7, 1.13, 1.15 og 1.17)

Resultatene for disse parameterne ligger innenfor resultatkravene.

PRIORITERTE TILTAK I 2019

Arbeidet med merverdiavgift

Skatteetaten har hatt et spesielt fokus på merverdiavgift ved innførsel og utførsel i 2019. Det er egne filter i merverdiavgiftssystemet som fanger opp dette, og etaten har i disse tilfellene spesielt fokusert på veiledning. Av 2 500 henvendelser fra etaten til avgiftspliktige, hvor hensikten har vært å veilede i stedet for å kontrollere, har rundt 75 prosent levert korrigert oppgave i ettertid.

Etaten har i 2019 utarbeidet en risikovurdering på mva-området, denne vil ligge til grunn for arbeidet med å forebygge og avdekke unndragelser. Aktivitetene knyttet til dette vil ligge i en egen etterlevelsplan. Dette kommer i tillegg til den risikobaserte utvelgelsen av meldingskontroller som skjer gjennom filter i merverdiavgiftssystemet kombinert med PSU-score¹⁶. Det er behov for å videreutvikle PSU-scorene, gjennom å utvikle de prediktive modellene, men det er noe usikkerhet knyttet til framdriften pga forsinkelser i MINERVA-prosjektet¹⁷. Antall meldingskontroller ligger omtrent på samme nivå som i 2018. Det må vurderes om antall kontroller knyttet til betalingsoppgaver bør økes.

MEMO-prosjektet¹⁸ er kommet godt i gang i løpet av 2019, og vil implementere sine første leveranser i løpet av 2020. Dette gjelder en ny løsning for å registrere seg som merverdiavgiftspliktig. Etter hvert skal registreringstjenesten bygges ut til å ta imot alle type brukere, både for nyregistrering, endringer, opphør og sletting. Den fullverdige tjenesten forventes å kunne dekke alle forhold i tredje kvartal 2020.

Avvikling av 350 kroners grensen for merverdiavgift på vareforsendelser fra utlandet

Stortinget ba i forbindelse med behandlingen av Prop. 1 LS (2018–2019) regjeringen fremme forslag om å fjerne avgiftsfritaket for varesendinger fra utlandet av mindre verdi (350-kronersgrensen) fra 1. januar 2020. Dette medførte behov for endringer i regelverk knyttet til innførsel av varer, i IT-systemer hos Skatteetaten og Tolletaten, samt utenlandske aktører. Prosjektet er i rute med sine leveranser.

Skatteetaten har i 2019 bidratt med å vurdere forenklet oppkreving av merverdiavgift ved slike vareforsendelser og hvilken rolle digitale plattformer og markedsplasser bør ha ved oppkrevingen av merverdiavgift. Utenlandske selgere og salgsplattformer skal registreres i en forenklet registreringsordning kalt VOEC (VAT On E-Commerce). Tilbyder er ansvarlig for å beregne og betale merverdiavgift – kunden betaler merverdiavgift ved selve kjøpet. Dette sikrer en effektiv oppkreving av merverdiavgift og er i tråd med internasjonal utvikling.

Stortinget vedtok 13. desember 2019 at avviklingen av 350-kronersgrensen splittes i to løp, for alle varer utenfor VOEC (næringsmidler) fra 1. januar 2020 og for varer innenfor VOEC fra 1. april 2020. Forskrifter og tilknyttede guidelines er fortsatt under arbeid ved utgangen av 2019.

Oppfølging av regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet

Skatteetaten har i 2019 hatt en operativ aktørrettet innsats mot de tre felles brukermålene, samtidig som fokuset har vært på samarbeid med andre etater, arbeids- og næringslivet, registerkvalitet og gjennomføringen av viktige utviklingsoppgaver.

Det er avgjørende at Skatteetatens innsats i tillegg til interne resultater også gir eksterne effekter i form av bruker- og samfunns effekter. Når vi ser på utvikling av svar fra spørreundersøkelsen i bygg-

---

¹⁶ PSU - Pilot Systematisk Utvalg – datamodell som bidrar i utvelgelse av meldinger med stor sannsynlighet for feil

¹⁷ Minerva-plattformen vil erstatte deler av dagens datavarehus

¹⁸ Prosjekt for modernisering av merverdiavgiftssystemet

og anleggsbransjen (proff) i perioden fra 2015 til i år, er det grunnlag for å si at det har vært en moderat nedgang i opplevd a-krim, med unntak av brudd på bestemmelser om lønnsvilkår. Andre spørreundersøkelser understøtter også at a-krim ikke har økt i perioden, men kanskje heller er noe redusert.

Samarbeidet med andre offentlige etater gjør innsatsen mot arbeidslivskriminalitet mer slagkraftig, med bruk av langt flere virkemidler enn én etat alene er i stand til. Dette samarbeidet skjer både i de syv a-krimssenterene, i Nasjonalt tverretattlig analysesenter (NTAES) og i den enkelte etat. Felles kunnskapsgrunnlag er viktig for prioritering og sporvalg for områder og saker. Etatene trenger et regelverk som gjør det mulig å innhente, dele og sammenstille informasjon på en mer effektiv måte og man trenger IKT-støtte – en felles plattform for deling, sammenstilling og lagring. For effektvurderinger og resultater av den tverretattlige innsatsen vises det til Felles tverretattlig årsrapport for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet for 2019 og til statusrapportering på regjeringens reviderte strategi mot arbeidslivskriminalitet.

Skatteetaten samarbeider også internasjonalt for å redusere arbeidslivskriminalitet og leder Shadow economy i OECD / FTA. I 2019 har arbeidsgruppen hatt særlig fokus på å utvikle metoder for deling av informasjon, kartlegge ulike former for tverretattlig samarbeid i de ulike landene, samt utarbeidelse av en guide for bedre å kartlegge omfanget av Shadow economy. Arbeidet fortsetter med dette fokuset i 2020. Skatteetaten leder også tilsvarende arbeid gjennom Nordisk Agenda "Group 13 - Combating of Labour Market Crime and Fictitious Invoicing". North Atlantic Fisheries Intelligence Group (NA-FIG) er knyttet til OECD, og ledes av Norge. Arbeidet har støtte fra Nærings – og fiskeridepartementet og Nordisk Ministerråd, og gruppen har samarbeidet med en rekke internasjonale organisasjoner som UNODC, og bistått både i prosjekter, konferanser og kompetansetiltak.

Samlet innsats mot a-krim har i 2019 vært 295 årsverk. I arbeidet med å redusere kapasiteten og intensjonen til sentrale trusselaktører har Skatteetaten ved utløpet av 2019 74 nettverk i arbeid.

Skatteetaten har anmeldt 17 nettverk og 37 enkeltsaker innen a-krim. Kapasiteten hos flere politidistrikt oppleves som lav, men noe bedre der Skatteetaten stiller ressurser til rådighet for samarbeid. Det er mottatt fellende dommer i 30 saker, hvorav 13 gjelder nettverk.

Selv om det er krevende å måle effekter av vårt arbeid i forhold til bruker- og samfunnseffekter, mener vi at innsatsen med blant annet etterberegning, sanksjonering, sikring av midler og anmeldelser medfører at kapasiteten til enkelte sentrale trusselaktører blir redusert.

Arbeidslivskriminalitet innebærer også utnyttelse av svakerestilte arbeidstakere. Det er derfor et mål å sette utenlandske arbeidstakere i stand til å ivareta sine rettigheter og forpliktelser. I 2019 har vi jobbet med å skaffe oss et bedre kunnskapsgrunnlag blant annet gjennom det tverretattlige utviklingsarbeidet med rapporten om Måltrettet informasjon til utenlandske arbeidstakere. I det tverretattlige SUA-samarbeidet¹⁹ har vi hatt økt fokus på å utvikle og gjennomføre tverretattlige veilednings- og informasjonstiltak overfor målgruppen. Til sammen har etaten bidratt til at de utenlandske arbeidstakerne er tryggere på regelverk og satt bedre i stand til å kunne ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter.

Skatteetaten har sammen med de andre etatene i 2019 laget en felles tverretattlig strategi for forebygging av a-krim. Videre har vi jobbet kontinuerlig med å utvikle metodene for å mobilisere oppdragsgivere til å velge seriøse leverandører og slik redusere muligheten for at kriminelle aktører skal få oppdrag. Vi forvalter 12 landsdekkende avtaler, og følger opp 13 store utbyggingsprosjekter. Vi videreutvikler "tett på"; et mobiliseringstiltak for å sette forbrukere i stand til å ta kunnskapsbaserte valg ved kjøp av varer og tjenester for å stenge useriøse ute fra markedet. Det er etablert 10 skattepatroljer som brukes i alle aktørløpene og til informasjonsinnhenting.

Gjennom løpende kampanjer i sosiale medier har SMSØ²⁰ jobbet forebyggende og forbrukerne er påvirket til å handle hvitt. 180 kommuner har gjort vedtak for å stoppe arbeidslivskriminalitet i sine kontraktskjeder. En tredjedel av disse har vedtatt SMSØ's ti strategiske grep. En ny versjon av de ti

¹⁹ Servicesenter for utenlandske arbeidstakere

²⁰ Samarbeidsforum mot svart økonomi

strategiske grepene, vedtatt av alle parter i SMSØ-samarbeidet, ble publisert i juni 2019. Den oppdaterte versjonen ble høsten 2019 sendt til alle kommuner sammen med en kampanjefilm, utarbeidet av partene i fellesskap.

God kvalitet i merverdiavgiftsregisteret er av stor betydning for å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet. Det er gjennomført omfattende analysearbeid og virksomhetsavklaringer for å identifisere virksomheter med høy sannsynlighet for arbeidslivskriminalitet. Dette har i 2019 medført at om lag 1300 virksomheter har blitt slettet fra registeret.

Det er gjennomført en opprydding i d-nummerdatabasen i Folkeregisteret. Om lag 1 million d-nummer som ikke har hatt aktivitet i et utvalg av Skatteetatens registre de siste tre årene er satt til inaktive. I tillegg vil alle aktive d-nummer gis en gyldighet på fem år. Ved å tilføre nye statuskoder reduseres risikoen for at et d-nummer som ikke er i bruk benyttes av andre. Bruk av falske og uriktige identiteter og registrering av uriktige opplysninger i ulike registre muliggjør a-krim. Kontroll av falske og uriktige identiteter er et ledd i kontroll av a-krim, og kompetanse og systematisering er under utvikling. Skatteetatens generelle kontroll av ID er også et viktig virkemiddel i a-krimstrategien.

Internasjonalt arbeid for å sikre skattegrunnlaget

Den internasjonale økonomiske aktiviteten og samhandlingen er omfattende og bidrar til økt kompleksitet, omfang og ressursbruk for etatens arbeid. Etatens internasjonale arbeid spenner over et stort register, fra strategiske diskusjoner i OECDs Forum on Tax Administration (FTA), hvor skattedirektøren er leder av skattedirektørnettverket, til gjennomføring av kompliserte kontroller av multinasjonale selskaper og tett oppfølging av Norges forpliktelser når det gjelder automatisk internasjonal informasjonsutveksling (CRS²¹ og FATCA²²).

Det internasjonale skattesamarbeidet i 2019 har vært preget av oppfølging av den skattepolitiske utredningen om den digitale økonomien og hvilke implikasjoner mulige løsninger kan ha for skatteadministrasjonenes arbeid. Skatteetaten har gjennom sitt engasjement i OECD fulgt nøye med på utviklingen på dette området.

Skatteetaten deltar aktivt i arbeidet med å sikre økt forutsigbarhet (tax certainty) for nasjonale og internasjonale selskaper gjennom deltakelse i OECDs arbeid på området. I tillegg arbeides det for å sikre større forutsigbarhet for store selskaper med virksomhet i flere land, gjennom en felles tilnærming og risikovurdering fra flere skatteadministrasjoner (International Compliance Assurance Programme).

OECDs Forum on Tax Administration har også iverksatt arbeid for å evaluere virkningen av BEPS tiltakene (Base Erosion Profit Shifting).

Etatens deltakelse i FTA omfatter blant annet ledelse av prosjektet Tax Administration 2030 – som ledd i FTAs arbeid med Digital Transformation, ledelse av nettverket "Shadow Economy og ledelse av nettverket Human Relations i tillegg til deltakelse i flere rådgivingsgrupper og nettverk.

Det nordiske samarbeidet er intensivert og omfatter en rekke samarbeidsprosjekter som skal sikre bedre etterlevelse, forenkling og effektivitet. Resultater og ressursbruk knyttet til internasjonale forhold er i hovedsak integrert i de hovedresultatene som presenteres. Det nordiske samarbeidet mellom skatteadministrasjonene fremholdes som eksemplarisk av internasjonale skatteorganisasjoner, og

---

²¹ Common Reporting Standard

²² Foreign Account Tax Compliance Act

Norden brukes ofte som eksempel på et effektivt og godt regionalt samarbeid mellom skatteadministrasjoner.

Det internasjonale arbeidet omfatter også aktiv deltakelse på IOTAs (Intra-European Organisation on Tax Administrations) mange workshops og bilateralt samarbeid på utvalgte områder (analyse og service for skattepliktige).

Som for tidligere år gir etaten bistand til utviklingsland gjennom avtalen med Norad. Tanzania, Zanzibar og Rwanda ble i 2019 valgt ut som bistandsland. Etaten gjennomfører for tiden et forprosjekt i disse landene for å berede grunnen for et fremtidig institusjonssamarbeid.

Med mandat fra G20 ble OECD bedt om å fasilitere prosessen i Inclusive Framework (137 land) sitt arbeid med å foreslå en ny beskatningsmodell som tar tak i utfordringene med skattelegging av multinasjonale selskap i en stadig mer digitalisert økonomi. Målsettingen er å ha en løsning klar innen utgangen av 2020. Å sikre forutsigbarhet for næringslivet er et viktig element i forslaget. Etaten har fulgt godt med på denne prosessen i 2019 og gitt uttrykk for sin støtte til en ny, global løsning for å løse beskatningsutfordringer i en digitalisert økonomi. Videre deltar etaten i flere initiativ fra Forum on Tax Administration (FTA) for å forebygge tvister samt utvikle multilaterale tvisteløsningsmekanismer mellom skattepliktige og skatteadministrasjoner, slik at dobbeltbeskatning unngås. Effektive systemer for tvisteforebygging- og tvisteløsning er sentrale elementer både i dagens internasjonale regelverk og i et eventuelt nytt regelverk for internasjonal beskatning.

Skatteetaten har gitt arbeidet med å redusere etterlevelsrisikoen ved internasjonale transaksjoner høy prioritet i 2019. Det er fokus på utvikling og effektivisering av oppgaveløsningen, herunder bruk av riktige og kostnadseffektive virkemidler. Bidrag til internasjonal samhandling vurderes som en vesentlig forutsetning for måloppnåelse, og etaten jobber for effektivt å utnytte opplysninger som mottas fra andre land, samt å etterleve forpliktelser knyttet til informasjonsutveksling. Det har høy prioritet å delta på internasjonale samarbeidsarenaer.

Etaten har i 2019 skaffet seg et bedre kunnskapsgrunnlag for å kunne identifisere risikoer og foreta riktige prioriteringer. Det jobbes målrettet mot prioriterte risikoer, og etterlevelsstrategier på finansområdet og SIFU (skjult inntekt og formue utland) utarbeidet i 2019 skal ytterligere styrke etatens innsats på disse områdene i 2020.

Den samlede innsatsen, og de endelige resultatene på internpriseringsområdet, vil fremkomme i en egen rapport. En kortversjon av denne rapporten blir publisert på skatteetaten.no.

Arbeidet med effektive løsninger for å utnytte opplysninger fra andre land

Skatteetaten mottar fra og med 2017 automatisk utvekslede opplysninger om norske skattepliktiges finansielle formue og inntekt i andre land (CRS). De mottatte opplysningene er av et stort omfang både i antall og beløp, og brukes av svært mange enheter i etaten. Etterlevelsen på det internasjonale området blant de skattepliktige er lav, mye på grunn av manglende grunnlagsdata om disse forholdene og lav kunnskap om globalskatteplikten. I tillegg til arbeidet med en effektiv bruk av opplysningene, er det også en rekke andre CRS-relaterte tiltak i Skatteetaten for eksempel arbeidet med å sikre etterlevelsen hos rapporteringspliktige finansinstitusjoner. Det er derfor behov for koordinering internt for å sikre en systematisk gjennomføring av anbefalte tiltak og aktiviteter.

De to siste årene har det vært arbeidet med å kartlegge kvaliteten i de mottatte opplysningene, og på bakgrunn av dette vurdere hvordan de kan brukes på en effektiv måte i Skatteetaten.

Skatteetaten mottar i tillegg veldig mange andre opplysninger fra utlandet. Utrvekslingsavtalene har trådt i kraft gjennom årene, og arbeidet med mottatte opplysninger har vært organisert forskjellig i etaten. I forbindelse med ny organisering og fordi CRS-utvekslingen har medført en stor økning i antall oppgaver som mottas, har Skatteetaten i 2019 hatt som oppdrag å utarbeide en "Helhetlig plan for arbeidet med å utnytte opplysninger etaten mottar fra andre land". Planen inneholder en visjon og målsettinger for arbeidet innen tre og fem år. Videre anbefales det konkrete tiltak knyttet til endringer i prosesser, systemer og regelverk og etablering av en koordineringsgruppe på tvers av divisjoner for å sikre en helhetlig håndtering av opplysninger fremover.

Evaluering av reglene for dokumentasjon av internprising

Departementet igangsatte et arbeid med dokumentasjonsreglene i 2019 og har varslet initiering av lovprosess i 2020. Skattedirektoratet har utarbeidet utkast til nye dokumentasjonsregler som er oversendt Finansdepartementet. Forslaget har til hensikt å følge opp BEPS Action 13 (dokumentasjonsregler), med implementering av global og lokal rapport.

Revisjon av særavgiftsregelverket

Skattedirektoratet deltar i en arbeidsgruppe ledet av Finansdepartementet i det videre arbeidet med revisjon av særavgiftsregelverket. Gruppen startet sitt arbeid i januar 2020.

Sterkere faglig styring og oppfølging av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteetaten har også i 2019 bidratt med kompetansetiltak for å sikre kompetanseutvikling, likebehandling og rettssikkerhet. I 2019 har tilbudet om kompetansetiltak vært likt for hele landet og flere av kursene er avholdt på Skype/video. Eksempel på gjennomførte kompetansetiltak er kurs i skatteregnskapet, utleggspant, konkurs, grunnleggende rettssikkerhet og likebehandling, utvidet kontroll, fagdager på arbeidsgiverkontrollområdet og kurs/fagdager rettet mot satsingsområdene a-krim og nærstående. Det har jevnt over vært god deltakelse på kompetansetiltakene.

Fra 2019 er det etablert et landsdekkende samarbeidsforum bestående av 10 skatteoppkreverrepresentanter fra hele landet med formål å diskutere prinsipielle og strategiske saker knyttet til oppgaveløsningen til skatteoppkreverne og samarbeidet med Skatteetaten, herunder planprosessen. På arbeidsgiverkontrollområdet er det etablert en samarbeidsarena med representanter for kontrollmiljøer fra skatteoppkrevere over hele landet. Formålet her er å samarbeide om planer på arbeidsgiverkontrollområdet og diskutere prinsipielle spørsmål.

I mai 2019 ble det avholdt en landsdekkende skatteoppkreverkonferanse for alle formelle skatteoppkrevere. Konferansens hovedtema var satsings- og utviklingsområder for skatteetaten som er viktige for skatteoppkreverne, blant annet gjennom digitale muligheter, pågående prosjekter og a-krim, både innenfor innkreving og arbeidsgiverkontroll. Det er videre gjennomført informasjonsmøter med alle skatteoppkrevere med ulike tema, og månedlige møter med ledere og kontrollører fra skatteoppkrevernes arbeidsgiverkontrollmiljøer.

Skatteetaten har etablert en nasjonal prosess og landsdekkende rutiner og maler for arbeidsgiverkontrollen. Det er videre utarbeidet like utplukkslister for kontrollarbeidet til skatteoppkreverne. Arbeidet med disse utplukkslistene er gjennomført i samarbeid med representanter for skatteoppkreverne. Saksbehandlingen er spesialisert innenfor satsningsområdene, for å sikre en størst mulig grad av likebehandling. Skatteetaten har et kontrollnettverk der målet er å øke likebehandling og oppgaveforståelse. Skatteoppkreverne er involvert i planleggingen og gjennomføringen innen Skatteetatens satsningsområder, som arbeidslivskriminalitet og nærstående.

Både på arbeidsgiverkontrollområdet og innkrevingområdet er det samarbeid mellom Skatteetaten og skatteoppkreverne i enkeltsaker. I arbeidsgiverkontrollen samarbeides det i enkelte saker mellom

kontrollør hos skatteoppkrever og saksbehandler hos Skatteetaten fra et tidlig stadium i kontrollen. I tillegg har enkelte skatteoppkrevere deltatt i arbeidet med utvikling av prediktiv modell for kontrollutplukk. På innkreivingsområdet er det dialog og samarbeid blant annet om arrest og tyngre tvangsinnfordringstiltak, og det er et særskilt samarbeid på a-krimområdet. Etaten bistår også med juridiske avklaringer og veiledning i vanskelige innfordringsaker.

Resultatmål for skatteoppkreverne er fastsatt både på innkreivingsområdet og arbeidsgiverkontrollområdet. Resultatene følges opp jevnlig i styringsdialogen med skatteoppkreverne og gjennom styringssamtaler med de ulike skatteoppkreverne. Ved behov gjennomføres møter med kommunens administrasjon, både i forhold til resultatoppnåelse, ressursbruk og interkommunalt samarbeid. Kvaliteten i skatteoppkreverens arbeid følges opp gjennom styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen og tilbakemelding til skatteoppkrever i enkeltsaker.

I og med overføringen av skatteoppkreverne til Skatteetaten anses det ikke aktuelt med noen oppfølging av Riksrevisjonens anbefaling om å avklare hvorvidt skattebetalingsloven § 2-3 annet ledd gir grunnlag for å instruere kommunene om ressursbruk på skatteoppkrevingen.

Saksbehandlingstid for klager

Skatteetaten nådde saksbehandlingskravet til klagesaksbehandling i 2019. 82,3 prosent av klagen ble behandlet innen 8 mnd. En markant resultatforbedring gjennom året skyldes en kombinasjon av en stor nedgang i antall saker og et sterkt fokus på klagesaksbehandling ved skattekontorene. Resultatkravet er delt mellom behandlingen som skjer ved skattekontorene og behandlingen som skjer ved Sekretariatet for skatteklagenemnda (SSK). I saker hvor skattekontoret ikke finner å gi klager medhold, oversendes klagen til Skatteklagenemnda for avgjørelse. Behandlingen av disse sakene tar i dag for lang tid, og det gjennomføres nå tiltak for å redusere saksbehandlingstiden. Når det samlede kravet likevel nås så skyldes det at de fleste klagesaker er enkle saker som omgjøres i skattepliktiges favør ved skattekontoret.

Restanser i Skatteklagenemnda

Antall restanser ved SSK har stabilisert seg gjennom 2019. Fra 2018 til 2019 er det totale antallet økt med 113 saker, fra 2550 til 2683. Antallet eldre restanser, over ett år, fortsetter derimot å øke. Dette er en utvikling som kan ha til dels alvorlige konsekvenser for skattepliktiges rettssikkerhet. Skattedirektoratet er derfor i kontinuerlig dialog med SSK om restansesituasjonen. Gjennom 2019 er det i samarbeid med Finansdepartementet utarbeidet en ny ramme for styring og oppfølging av SSK og Skatteklagenemnda. Gjennom etableringen av et eget budsjettkapittel i statsbudsjettet er det lagt til rette for at SSK skal ta et langt større ansvar for egen resultatoppnåelse. SSK er også pålagt å utarbeide en plan for nedbygging av restanser.

Hovedmål 2: Skatteetaten sikrer brukerne tilgang til registerdata og informasjon med god kvalitet

Målbeskrivelse: Skatteetaten ivaretar det offentlige og andre brukeres behov for registerdata og informasjon som de kan legge til grunn i sitt arbeid. Skatteetaten har en effektiv og sikker innsamling, bearbeiding og tilgjengeliggjøring av informasjon nasjonalt og internasjonalt.

Etaten har en god måloppnåelse på dette området. Det arbeides aktivt for å legge til rette for deling av data på en sikker og effektiv måte i tråd med rammene gitt i reglene om taushetsplikt og personvern. Dette bidrar til en forenkling og effektivisering i samfunnet. Når det gjelder automatisk utvekslede opplysninger om norske skattepliktige (CRS), har det i de to siste årene vært arbeidet med å kartlegge

kvaliteten i de mottatte opplysningene, og på bakgrunn av dette vurdert hvordan de kan brukes på en effektiv måte i Skatteetaten.

Innenfor hovedmål 2 har vi to effektindikatorer:

- Brukernes tilgang på formålstjenlig informasjon
- Registerdata og informasjon fra Skatteetaten av god kvalitet

Effektindikator 1: Brukernes tilgang på formålstjenlig informasjon

Brukernes tilgang til Skatteetatens registerdata og informasjon har i all hovedsak vært god. Tjenester som brukes av eksterne har hatt en tilgjengelighet på mellom 99 og 100 prosent.

Andelen profesjonelle brukere som er fornøyde med Folkeregisteret er ganske stabilt. Resultatet for 2019 viser en liten nedgang fra 2018, men er bedre enn 2017. I 2020 innføres det nye, moderniserte folkeregisteret til brukerne som gjør det mulig å koble seg opp for å hente informasjon på modernisert format.

Etatens rammer for deling av data videreutvikles. Sentralt i dette er å videreutvikle nødvendig avtaleverk for å dreie ansvar og oppgaver slik at dette sammenfaller bedre med etatens policy for deling. Dette innebærer å fortsette arbeidet med implementering av generiske bruksvilkår for tilgang til etatens data, samt tilrettelegge for at konsumentene organiserer seg i segmenter for å understøtte effektiv deling og bruk av dataene. Arbeidet med kartlegging av deling fra etaten for å effektivisere og konsolidere oppgaveløsningen fortsetter.

Etaten arbeider aktivt for å legge til rette for deling av data på en sikker og effektiv måte som er i tråd med rammene gitt i reglene om taushetsplikt og personvern. Data deles basert på oppslagstjenester i tillegg til at det jobbes med utvikling av nye selvbetjeningsløsninger. Vi arbeider med å legge til rette for deling av seriositetsinformasjon for at denne kan deles gjennom nasjonale løsninger som eBevis.

Det har vært gjennomført en risiko- og sårbarhetsvurdering knyttet til datadeling, hvor det er identifisert tiltak som følges opp.

Effektindikator 2: Registerdata og informasjon fra Skatteetaten av god kvalitet

Skatteetatens registerdata og informasjon er i all hovedsak av god kvalitet.

Kvaliteten på Folkeregisteret vurderes som god, men modernisering av Folkeregisteret og overgangen til ny organisering har ført til enkelte utfordringer som har gitt lengre saksbehandlingstid på noen meldingstyper. Det er satt i gang tiltak for å bedre dette og for å sikre og styrke kvaliteten i registeret. Dette inkluderer blant annet tiltak som sikrer nødvendige ressurser og kompetanse på folkeregisterområdet. Landsdekkende oppgaveløsning har bidratt til større grad av likebehandling.

Kvaliteten på tredjepartsopplysninger, som blir benyttet i årets forhåndsutfylte skattemelding, vurderes å være av gjennomgående god kvalitet og uten vesentlige avvik. Det er en positiv utvikling med hsnen til kvalitet og rettidig levering fra tredjepart. Hele 99,5 prosent av tredjepartsopplysningene blir levert med riktig kvalitet til riktig tid.

Den formelle datakvaliteten i a-ordningen er god, og har hatt en positiv utvikling med færre feil enn tidligere år. For rapportering på inntekter i a-meldingen er datakvaliteten på opplysningene svært god.

Tabellen under viser detaljert resultatoppnåelse.

Skatteetaten sikrer brukerne tilgang til registerdata og informasjon med god kvalitet					
Styringsparametere 2019		Krav 2019	Resultat 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
2.1	Andel profesjonelle brukere som er tilfreds med Folkeregisteret	>= 71 %	73,6 %	75,5 %	71,5 %
2.2	Oppetid på Folkeregisteret (for konsumenter)	99,8 %	99,2 %		
2.3	Antall kritiske avvik på folkeregistertjenesten	0	1		
2.4	Andel av unike opplysningspliktige som leverer a-melding innenfor fristen	>=93 %	91,1 %		
2.5	Antall kritiske avvik på a-ordningen	0	0		

Kommentar til avvik

2.1 Andel profesjonelle brukere som er tilfreds med Folkeregisteret

Resultatet for 2019 er på lik linje som tidligere år, med en liten nedgang fra 2018, men bedre enn 2016 og 2017. I 2020 tar konsumentene i bruk det nye, moderniserte folkeregisteret - og det er grunn til å anta at brukervennligheten og opplevelsen av registeret blir enda bedre.

2.2 Oppetid på Folkeregisteret (for konsumenter)

Folkeregisteret har gjennom året hatt enkelte tekniske utfordringer som har resultert i for lav tilgjengelighet. Det jobbes systematisk med å håndtere dette. Prosessen med innføringen av et nytt verktøy for produksjonsovervåking vil styrke vår mulighet til proaktiv hendelseshåndtering som igjen vil bidra til mer stabil og sikker drift.

2.3 Antall kritiske avvik på folkeregistertjenesten

Det har vært ett kritisk avvik på folkeregistertjenesten som skyldes ett forhold rundt strengt fortrolig adresse.

2.4 Andel av unike opplysningspliktige som leverer a-melding innenfor fristen

Resultatkravet på 93 prosent er ambisiøst sett opp i mot det forretningsmessige behovet. Siden a-ordningen ble innført i 2015 har vi vært oppe over 93 prosent i kun tre enkelt måneder. Tiltak er iverksatt for å øke rettidig rapportering, samtidig vil dette målets innretning med snitt av siste 12 måneder gjøre at slike tiltak i liten grad vil bli synlige på årets resultater. Kravet er fra 2020 endret til 90 prosent.

2.5 Antall kritiske avvik på a-ordningen

Det har ikke vært kritiske avvik på A-ordningen.

PRIORITERTE TILTAK I 2019

ID-kontroll

Skatteetaten overtok ansvaret med ID-kontroll på vegne av øvrige d-nummer rekvirenter i 2017.

Overføring av oppgaven innebærer større ansvar for Skatteetaten. Vi har i 2019 arbeidet videre med å bevisstgjøre rekvirenter av d-nummer og øvrige brukere av Folkeregisteret om mulighetene som ligger i nye informasjonselementer, samt oppfordret til å ta mulighetene i bruk. Den enkelte aktør må selv vurdere behovet for ID-kontroll og risikovurdere egne tjenester opp mot det regelverk de forvalter. Tilgangen til å se statuskodene "kontrollert" og "ikke-kontrollert" fra Folkeregisteret ble tilgjengeliggjort for brukerne i eksisterende grensesnitt fra våren 2018. Skatteetaten har gjennom ulike fora og plattformer vært en aktiv pådriver for å gjøre rekvirenter og brukere bevisste på betydningen av nye informasjonselementer, og hvordan disse kan brukes aktivt i egne risikovurderinger. Det er også lagt til

rette for at personer med d-nummer med status "ikke-kontrollert" kan møte til ID-kontroll etter eget ønske.

Det er foreløpig ingen rekvirenter eller øvrige brukere av registeret som har tydelige hjemler for å kreve ID-kontroll, og det vil trolig ta noe tid for rekvirentene å få på plass regelverksendringer og retningslinjer for hvem som skal til ID-kontroll. Vi ser allikevel en liten økning i antall ID-kontroller på personer med d-nummer der andre enn Skatteetaten er rekvirent. Mange av disse er i stor grad d-nummer rekvirert av UDI i forbindelse med innvilgelse av oppholdstillatelser som ikke danner grunnlag for bosetting, men hvor ID-grunnlaget settes som "kontrollert". Den reelle økningen av ID-kontroll på vegne av øvrige rekvirenter er dermed ganske lav. Undersøkelser tyder på at mange av brukerne fortsatt ikke benytter informasjonselementet om identitetsgrunnlag i sin saksbehandling. Skatteetaten må i 2020 fortsette å bevisstgjøre brukerne av registeret om identitetsgrunnlag og hvordan disse informasjonselementene kan tas i bruk.

Unik identitet i Folkeregisteret

Skatteetaten har etter lov om folkeregistrering hjemmel til å registrere om en identitet er unik. Før det kan registreres i Folkeregisteret om en identitet er unik, må justissektoren sørge for at det etableres en unik identitet ved søk på tvers av sektorens biometriregistre. Skattedirektoratet har i 2019 samarbeidet med Politidirektoratet og Utlendingsdirektoratet om hvordan en kan etablere unik identitet og overføre opplysning om det til Folkeregisteret.

Det har vært viktig å få avklart ansvarsforholdene mellom Skatteetaten, de berørte virksomheter, samt respektive departementers ansvar for innføringen av ny personidentifikator. Det er laget utkast til et mandat til opprettelsen av et sekretariat fra 2020 for innføring av ny personidentifikator. Det er utarbeidet en informasjonspakke til virksomheter om hva endringen av ny personidentifikator innebærer, og det er etablert en referansegruppe med et representativt utvalg av de som blir berørt av endringen.

Det er naturlig å se innføringen av ny personidentifikator i sammenheng med innføringen av et modernisert Folkeregister. Innføringsløpene har synergieffekter og kan spille på allerede etablerte nettverk, felles arenaer og kommunikasjonsløp.

Områdegjennomgang av ID-forvaltningen

Finansdepartementet har i 2019 hatt en områdegjennomgang av identitetsforvaltningen. Skatteetaten har bidratt inn i arbeidet underveis med å sikre et godt faglig grunnlag for forståelsen av Folkeregisterets rolle i den helhetlige nasjonale identitetsforvaltningen i Norge.

Hovedmål 3: Samfunnet har tillit til Skatteetaten

Målbeskrivelse: *Skatte- og avgiftspliktige opplever at Skatteetaten forvalter regelverket slik at rettigheter og plikter ivaretas. Skatte- og opplysningspliktige opplever profesjonell og effektiv saksbehandling, god informasjon og at informasjonen forvaltes på en trygg måte.*

Tilliten til Skatteetaten har i 2019 blitt utfordret blant annet av etatens feilbehandling av NAV-saker. Brukerundersøkelser, gjennomført før NAV-saken var kjent, viser at etaten har høy tillit i samfunnet. Det er også høy tillit til at etaten behandler informasjon på en trygg måte.

Hovedmål 3 har fire effektindikatorer:

- Skattepliktiges tillit til Skatteetatens myndighetsutøvelse
- Skattepliktiges opplevelse av at rettigheter og plikter ivaretas

- Skatte- og opplysningspliktige opplever profesjonell og effektiv saksbehandling, og at de får god informasjon
- Skatte- og opplysningspliktiges opplevelse av at informasjon forvaltes på en trygg måte

Både Befolkningsundersøkelsen og Bedriftsundersøkelsen for 2019 viser at det overordnede inntrykket av Skatteetaten er godt og stabilt.

Effektindikator 1: Skattepliktiges tillit til Skatteetatens myndighetsutøvelse

Vår vurdering av effektindikatoren *Skattepliktiges tillit til Skatteetatens myndighetsutøvelse* er at både brukerundersøkelsen, bedriftsundersøkelsen og Sero-undersøkelsen indikerer at tilliten er stabilt høy.

Dette er en effektindikator hvor prinsippet er at Skatteetaten må oppleves som ærlig og åpen. En dimensjon av myndighetsutøvelsen er å overvåke regelverksbrudd og å straffe de som bevisst unndrar. Overvåking og sanksjonering gir signaler om at det lønner seg å følge reglene. Konsekvensene av brudd på regelverk skal synliggjøres for samfunnet der det er hensiktsmessig. Skatteetaten bør være konsekvent, men det bør også være mulighet for brukerne til å rette opp unnskyldelige feil.

Spørsmål som er inkludert i denne effektindikatoren²³				
Andel helt eller litt enig i påstanden:		2017	2018	2019
Skatteetaten utøver myndighet på en måte som gir tillit og respekt	Personer	78 %	78 %	80 %
	Virksomheter	71 %	69 %	72 %
Jeg har tillit til at Skatteetaten får tatt de som bevisst unndrar skatt	Personer	62 %	62 %	61 %
	Virksomheter	60 %	58 %	59 %
Skatteetaten behandler folk/virksomheter rettferdig	Personer	69 %	69 %	69 %
	Virksomheter	66 %	62 %	68 %

Både befolkningsundersøkelsen og bedriftsundersøkelsen har et stabilt eller noe økende tillit til Skatteetatens myndighetsutøvelse. De viser at det er en høy tillit til Skatteetaten i befolkningen.

Det er en signifikant økning i andelen som er helt eller litt enig i at skatteetaten behandler virksomheter rettferdig fra 62 prosent i 2018 til 68 prosent i 2019.

Spørsmål som er inkludert i denne effektindikatoren²⁴			
Andel som svarer at de har ganske stor eller svært stor tillit til at skattemyndighetene...:	2017	2018	2019
Behandler informasjon om din virksomhet på en fortrolig måte			86 %

²³ Kilde: Befolkningsundersøkelsen og Bedriftsundersøkelsen 2019

²⁴ Kilde: Sero-undersøkelsen 2019

Spørsmål som er inkludert i denne effektindikatoren ²⁴			
	2017	2018	2019
Andel som svarer at de har ganske stor eller svært stor tillit til at skattemyndighetene...:			
Behandler virksomheter som din rettferdig			70 %
Sikrer at andre virksomheter betaler riktig skatt			51 %

Resultatene fra Sero-undersøkelsen viser også at norske virksomheter har ganske stor tillit til skattemyndighetene. Virksomhetene har i størst grad tillit til at skattemyndighetene behandler informasjon om dem på en fortrolig måte (86 prosent oppgir stor tillit), og behandler virksomhetene rettferdig (70 prosent oppgir stor tillit). Noe lavere tillit har virksomhetene til at skattemyndighetene sikrer at andre virksomheter betaler sin skatt (51 prosent oppgir stor tillit). Dette er nye spørsmål i Sero-undersøkelsen, så Skatteetaten har ikke sammenlignbare tall fra tidligere år.

Effektindikator 2: Skattepliktiges opplevelse av at rettigheter og plikter ivaretas

Brukerundersøkelsene viser at brukerne har et stabilt godt inntrykk av etaten.

Skatteetaten må utøve myndighet på en slik måte at brukerne opplever at de får nødvendig hjelp og veiledning for å etterleve plikter og sikre rettigheter de har krav på. Dette gjelder også i forhold til rapporteringsbyrden som næringsliv og samfunnsaktører er pålagt.

Skatteetaten gjennomførte i andre tertial 2019 en befolkningsundersøkelse og en bedriftsundersøkelse for å avdekke erfaringer og tilfredshet med skatteetaten på ulike områder.

Overordnet viser undersøkelsene at fire av fem i befolkningen og 79 prosent av bedriftene har et ganske eller svært godt inntrykk av Skatteetaten i 2019. Dette er stabilt sammenlignet med 2018, og tendensen er stigende over tid i bedriftssegmentet. De i befolkningen som har vært i kontakt med oss har et bedre inntrykk av Skatteetaten enn de som ikke har vært i kontakt. Dette gjelder også for bedriftssegmentet, men her er det også signifikant flere av de som har vært i kontakt med oss som har et dårligere inntrykk av Skatteetaten enn blant de som ikke har vært i kontakt. Flere enn fire av fem av de i befolkningen og 81 prosent av de i bedriftssegmentet som har vært i kontakt med Skatteetaten i minst en av kanalene opplever Skatteetatens service som god. Dette er stabilt sammenlignet med 2018.

Spørsmål som er inkludert i denne effektindikatoren²⁵				
Andelen svært godt eller litt godt.		2017	2018	2019
Alt i alt, hvordan vil du si at inntrykket ditt er av Skatteetaten.	Personer	75 %	80 %	79 %
	Virksomheter	76 %	78 %	79 %

Befolkningsundersøkelsen viser at brukerne har et godt inntrykk av hvordan vi informerer om frister og retningslinjer.

De viktigste forklaringsfaktorene for næringsdrivendes tilfredshet med og tillit til Skatteetaten tilsvarer i stort funnene i befolkningsundersøkelsen ovenfor. 74 prosent opplever Skatteetatens kontrollvirksomhet som alt i alt god.

Vi legger vekt på å orientere brukerne om Skatteetatens elektroniske tjenester og å veilede brukerne slik at de blir selvhjulpne. Brukerundersøkelser via SMS viser gode resultater på opplevd service.

Det er to områder som vi vil vie særlig oppmerksomhet fremover. Som redegjort for tidligere er saksbehandlingstid på enkeltområder for lang. Det andre området er periodevis for lang ventetid på telefonhenvendelser.

Effektindikator 3: Skatte- og opplysningspliktige opplever profesjonell og effektiv saksbehandling, og at de får god informasjon

Brukerundersøkelsen viser at det er høy tillit når det gjelder korrekt og rettfærdig saksbehandling i befolkningen. I første halvår hadde vi store utfordringer med telefontjenesten, og dette antar vi er en av årsakene til at tilfredshet blant personer viser nedgang fra tidligere år.

Blant de som har hatt en sak til behandling hos Skatteetaten er det, ifølge både befolkningsundersøkelsen og bedriftsundersøkelsen synkende tilfredshet sammenlignet med tidligere år.

Spørsmål som er inkludert i denne effektindikatoren²⁶				
Andelen helt eller litt enig		2017	2018	2019
Jeg er alt i alt fornøyd med Skatteetatens saksbehandling	Personer	77 %	78 %	70 %
	Virksomheter	74 %	66 %	64 %

De viktigste driverne for tilfredshet med saksbehandlingen er tillit til korrekt og rettfærdig saksbehandling, akseptabel saksbehandlingstid, tilstrekkelig informasjon om utviklingen i saken og forståelig begrunnelse for vedtaket. Brukerundersøkelsen viser at det er høy tillit til korrekt og rettfærdig saksbehandling i befolkningen. Bedriftsundersøkelsen viser at det er en nedgang i andelen som synes

²⁵ Kilde: Befolkningsundersøkelsen og Bedriftsundersøkelsen 2019

²⁶ Kilde: Befolkningsundersøkelsen og Bedriftsundersøkelsen 2019

saksbehandler brukte et klart språk som var enkelt å forstå. Det er også færre som synes det var lett å komme i kontakt med saksbehandler.

Skatteetaten gir informasjon og veiledning til skatte- og opplysningspliktige gjennom flere ulike kanaler.

Ved besøk på Skattekontoret er de viktigste driverne for tilfredshet at man faktisk får den hjelpen man trenger og at den man snakker med er hyggelig og imøtekommende. Begge disse områdene har høy tilfredshet i befolkningen og i bedriftssegmentet i dag, og dette bidrar til høy og stabil tilfredshet med besøk på skattekontoret alt i alt. En av fire er uenig i at timebestilling på Skattekontoret er en god ordning.

Bruker- og bedriftsundersøkelsen viser at det er tilbakegang i tilfredshet med Skatteetaten på flere av parameterne på telefon. Størst misnøye er det med åpningstiden og ventetid. Den viktigste driveren for alt i alt tilfredshet med Skatteetaten på telefon er at den man snakker med har god kunnskap. Undersøkelsene viser at det også er høy og økende misnøye med å få den hjelpen man trengte på telefon. I bedriftssegmentet er 82 prosent alt i alt tilfreds med telefonsamtalen med Skatteetaten i 2019, sammenlignet med 88 prosent i 2017 og 2018. I dette segmentet er det også signifikant nedgang i andelen som er tilfreds med hvordan man ble møtt. I skattemeldingsperioden var det store utfordringer med telefontjenesten. Det ble iverksatt tiltak for å bedre kapasiteten på telefon, både med nytilsetninger og omdisponeringer. I desember var andel besvarte telefonhenvendelser 72 prosent. Dette er fortsatt under målsetningen, men vesentlig bedre enn i skattemeldingsperioden. Situasjonen vil bli fulgt tett opp i 2020 for å unngå samme situasjon som i 2019.

Andelen som svarer i brukerundersøkelsen at de er "helt enig" i at man alt i alt er tilfreds med skatteetaten.no er fortsatt lavere enn for kanaler som personlig oppmøte og telefon. Tilfredsheten med skatteetaten.no er likevel generelt høy, og stabil sammenlignet med 2018. Drivere for alt i alt tilfredshet med skatteetaten.no er sammensatt, men de viktigste er struktur, forståelig informasjon og at søkefunksjonen fungerer godt. Det er en økning fra 2018 til 2019 i andel som søker informasjon på skatteetaten.no før de kontakter Skatteetaten i andre kanaler. De fleste av de som kontaktet Skatteetaten etter at de hadde søkt på skatteetaten.no gjorde det fordi de ikke fant informasjonen de søkte på hjemmesiden. I bedriftssegmentet er 78 prosent alt i alt fornøyd med skatteetaten.no, hvilket er stabilt sammenlignet med 2018. Andelen som mener at informasjonen på hjemmesiden er lett å forstå går ned.

For brev og e-post/kontakt skjema er viktigste drivere for alt i alt tilfredshet at innholdet i svarbrevet er lett å forstå og at man får den hjelpen man trenger. I bedriftssegmentet er 65 prosent alt i alt tilfredse med kontakten via brev, hvilket er stabilt sammenlignet med 2018. Brukerundersøkelsen viser at alt i alt tilfredshet med brev er høy. Det er her en tendens til tilbakegang sammenlignet med 2018, men denne er ikke signifikant. Total tilfredshet med kontakt via e-post/kontakt skjema er høy og stabil sammenlignet med 2018.

Bedriftsundersøkelsen viser at 62 prosent er alt i alt tilfreds med kontakten via chat. Det flest ikke er fornøyd med når det gjelder chat er åpningstidene og at man faktisk får den hjelpen man trenger.

Effektindikator 4: Skatte- og opplysningspliktiges opplevelse av at informasjon forvaltes på en trygg måte

De undersøkelsene som Skatteetaten har gjennomført viser at samfunnet har svært høy tillit til at Skatteetaten forvalter informasjon på en trygg måte.

Det er svært viktig for tilliten at Skatteetaten har kontroll på og forvalter informasjonen på en trygg måte. Hvordan vi ivaretar personvern for skattepliktige er også avgjørende for denne tilliten.

Spørsmål som er inkludert i denne effektindikatoren²⁷

Andelen helt eller litt enig		2017	2018	2019
Jeg har tillit til at informasjon om meg lagres og behandles fortrolig hos skattemyndighetene.	Personer		90 %	91 %
Jeg har tillit til at skattemyndighetene lagrer og behandler informasjon om min virksomhet forsvarlig	Virksomheter		86 %	86 %

Befolkningsundersøkelsen viser en fremgang på ett prosentpoeng fra 90 prosent i fjor til 91 prosent i år på at befolkningen har tillit til at vi lagrer og behandler informasjon på en sikker måte. 2018 var første år med dette spørsmålet i undersøkelsen. For virksomheter er også tilliten til dette på et stabilt høyt nivå.

Skatteetaten har i 2019 hatt få negative hendelser og mediasaker innenfor informasjonsforvaltning. Det har vært tilfeller der eksterne aktører misbruker Skatteetatens navn for å skaffe seg personsensitive opplysninger. Skatteetaten har da raskt gitt informasjon i flere kanaler slik at den enkelte borger vet hva en skal være oppmerksom på.

Økt omfang av deling av opplysninger fordrer god samhandling med offentlige og private mottakere av data. Vi deltar i det tverretatlige arbeidet med å sikre tydelighet rundt roller og ansvar ved deling. Ønske om økt deling og stadig utvikling av nye brukervennlige løsninger skjer med sterkt fokus på sikkerhet og personvern.

PRIORITERTE TILTAK I 2019

Rettsikkerhet

Skatteetaten har betydelig fokus på de skattepliktiges rettsikkerhet. Ved utforming av forslag til endringer i skattelovgivningen legger etaten stor vekt på at reglene skal være så klare og enkle som mulig. Hensynet til skattepliktige tillegges betydelig vekt ved implementering av regelverket gjennom utvikling av brukervennlige løsninger og prosesser som gjør det lett å handle rett. I 2017 oversendte direktoratet en rekke forslag til Finansdepartementet som skulle bidra til å styrke skattepliktiges rettsikkerhet. Det har i etterkant vært arbeidet med disse forslagene og de siste ble utkvittert i 2019. Det har også vært en prioritert oppgave å redusere behandlingstiden på klager. I 2019 ble det således fastsatt nye retningslinjer, rutiner, maler og veiledninger som skal bidra til en mer effektiv saksflyt.

Gjennom den nye løsningen for skattemeldingen som tas i bruk i 2020, vil brukerne få tilpasset veiledning mens de leverer skattemeldingen, og informasjon i den nye skattemeldingen og i andre kanaler skal være enkel å forstå og lett tilgjengelig. Dette vil bidra til å øke forutberegneligheten for skattepliktige. Det legges vekt på å gi skattepliktige tidlige avklaringer og å ha en effektiv ordning med bindende forhåndsuttalelser. I 2019 ble det gjennomført en pilot med bruk av den nye skattemeldingen, jf. omtale under "IKT-forvaltning og utvikling".

Organiseringen av etaten fra 1. januar 2019 med divisjoner med landsdekkende oppgaveløsning legger til rette for ensartet rettsanvendelse og likebehandling av de skattepliktige. Det er fastsatt en ny

---

²⁷ Kilder: Befolkningsundersøkelsen og Bedriftsundersøkelsen

retningslinje for kvalitetsstyring av rettsanvendelsen i etaten. Arbeidet med å implementere retningslinjen startet i 2019 og vil fortsette i 2020. Ellers har en prioritert oppgave i 2019 vært å fortsette arbeidet med å redusere saksbehandlingstiden på klagesaker, og vi har satt i verk flere tiltak. Flere av tiltakene er i tråd med anbefalingene fra Oxford-rapporten som gjennomgikk klageprosessen ved skattekontorene, i sekretariatet og i Skatteklagenemnden. Endringene innebærer blant annet at tidligere redegjørelser erstattes med et oversendelsesbrev til klageinstansen med kommentarer. Organisering av klagearbeidet i klagepools skal bidra til at tettere oppfølging av klagen blir mer effektiv, fra den kommer inn til den avvises, omgjøres eller uttalelse sendes klageinstansen. Det er gjennomført omfattende kartlegginger og jobbet med ytterligere tiltak for hvordan skattekontorene kan redusere saksbehandlingstiden for klagesaker. Gjennomgang av sakene viste at skattekontorene i større grad burde omgjort vedtak, og retningslinjen for behandling av klagesakene er derfor presisert/utdypet om dette. For å bedre kvaliteten på varsel og vedtak er det utarbeidet en veiledning til skriving av vedtak for fastsetting skatt/mva.

For å sikre en mer helhelhetlig behandling av skyldnere med flere utestående krav til Skatteetaten og bruk av lempning på tvers av kravtyper som innkreves av Skatteetaten, foreslo Skattedirektoratet endringer i regelverket for lempning av krav i skattebetalingsloven og lov om Statens innkrevingsentral. Endringene ble vedtatt som en del av Statsbudsjettet for 2019 (Prop. 1 LS (2018–2019)), og trådte i kraft 1. juli 2019. Regelendringen innebærer også en utvidet lempeadgang for krav som er eldre enn 10 år. Etaten har med dette fått et større handlingsrom for å finne hensiktsmessige løsninger i enkeltsaker.

I Skatteetatens håndtering av "NAV-saken", både ved behandlingen av de ca 2400 sakene NAV hadde feilbehandlet, samt ved opprettingen av vår egen feilbehandling av ca 15.300 saker, var det høyt fokus på å sikre de berørtes rettssikkerhet. Skatteetaten hadde bl.a. en sentral kvalitetsoppfølging av sakene, en tett og god dialog med NAV, samt at det allerede er iverksatt en rekke tiltak for å sikre at vår feilbehandling ikke vil skje igjen.

De senere år har fokuset på Tax Certainty vært økende i etatens internasjonale arbeid. OECD/G20 har satt Tax Certainty høyt på agendaen, og Skatteetaten bidrar aktivt inn i dette arbeidet. Etaten deltar blant annet i International Compliance Assurance Programme (ICAP) 2.0, Comparative Risk Assessment Initiative (CoRA), and CbC Risk Assessment Programme. Skatteetaten samarbeider i større grad enn tidligere med andre lands skattemyndigheter, noe som bidrar til større forutberegnelighet for multinasjonale selskaper. Tax Certainty-arbeidet reduserer på sikt risiko for uønsket dobbeltbeskatning. Dette er særlig viktig som følge av skjerpede regler gjennom BEPS-prosjektet. Gjennom blant annet et felles informasjonsgrunnlag (f.eks. samme tilnærming til analyse og tolkning av CbC-data) tilstrebes det at skattejurisdiksjoner bygger på samme rettsfakta. Dette er sentralt i en rettssikkerhetssammenheng ved grensekryssende transaksjoner. Uønsket dobbeltbeskatning oppstår gjerne som følge av at statene legger ulikt faktagrunnlag til grunn for skattleggingen. Dette gjelder særlig på internprisingsområdet. Tax Certainty-arbeidet vil motvirke dette ved utarbeidelse av felles data, tolkningsprinsipper og analyseredskap.

Andre føringer og prioriterte tiltak i 2019

Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen har hatt merknader i to forvaltningsrevisjoner (A og B) og to regnskapsrevisjoner (C og D), og vi har planlagt eller gjennomført en rekke tiltak for å redusere risikoer som Riksrevisjonen har pekt på.

Vi viser til vårt brev til departementet 23. august 2019 med forrige status på de to forvaltningsrevisjonene. Årsrapporten oppdaterer status i arbeidet med iverksatte og planlagte tiltak etter 23. august.

A - Riksrevisjonens undersøkelse av Skatteetatens kontroll med prising av transaksjoner i interessefellesskap over landegrensene - Dokument 3:12 (2017-2018)

Vi gjennomførte i 2019 en rekke utviklingstiltak for å styrke innsatsen på internprisingsområdet. Vi arbeider med en felles arbeidsprosess i internprisingssaker som forventes å ferdigstilles og tas i bruk innen utløpet av første kvartal 2020. Som en del av arbeidet lager vi en beskrivelse av prosess for vurdering av tilleggsskatt, og dokumentasjon som viser vurderingen av tilleggsskatt i hver sak. Både prosessøkonomiske og skjønsmessige vurderinger (beviskrav) medfører at vi utviser forsiktighet med å ilegge tvangsmulkt og tilleggsskatt i internprisingssaker. Finansdepartementet har satt i gang arbeidet med evaluering av sanksjonsreglene sammen med revisjon av dokumentasjonsreglene, og vi vil bidra i dette arbeidet i 2020. Vi har også etablert et "Felles kvalitetssystem" som blant annet innebærer at det er opprettet en ressurspool med særlig erfarne medarbeidere som bidrar inn i kompliserte saker.

Vi er i gang med å utvikle den nye informasjons- og analyseplattformen (Minerva). Prosjektet prioriterer stabil og sikker produksjon. Data for næringsbeskatning vil integreres i Minerva først i 2022 når Sirius avløser System for ligning. Det er derfor ikke mulig å integrere risk management-systemet for internprising i Minerva før etter dette tidspunktet. I mellomtiden bruker vi Skatteetatens datavarehus for risikovurdering og utvelgelse på internprisingsområdet.

Innsatsen mot risikoområdet skjer også ved andre virkemidler enn kontroll. Det er utfordrende å dokumentere effektene av den samlede innsatsen, men vi arbeider med å identifisere relevante måleparameter for både bruker- og samfunnseffekter. Etaten skal komme med forslag overfor departementet innen 1. september 2020 til innretning på en analyse eller evaluering av virkemiddelbruk på internprisingsområdet, herunder de skattemessige effektene av internprisingkontroller.

Riksrevisjonen anbefaler at Finansdepartementet vurderer om omfanget av internprisingkontroll er tilstrekkelig og er gitt den nødvendige prioritet. Det følger av tildelingsbrevet for 2020 at etaten skal redegjøre overfor departementet innen 1. september 2020 for omfanget av internprisingkontroller i perioden fra og med 2017, og vi skal også vurdere om dette er et hensiktsmessig kontrollnivå.

B - Riksrevisjonens undersøkelse av beskatning av utenlandske arbeidstakere og næringsdrivende på midlertidig opphold i Norge - Dokument 3:11 (2015-2016)

Etter omorganisering 1. januar 2019 er ansvaret for oppfølging av utenlandske arbeidstakere og næringsdrivende samlet i én enhet, og det forventes at ny organisering vil bidra til mer effektiv oppgaveløsning. Beskatning av utenlandske arbeidstakere og næringsdrivende er et område som har høy risiko for manglende etterlevelse. Det er derfor fremdeles behov for å bedre kunnskapsgrunnet om denne skattytergruppen.

Det er gjennomført flere prosjekter for å kartlegge og bedre samhandlingen på utlandsområdet, og flere tiltak er iverksatt.

Riksrevisjonens punkt 2.1. om ligningsfastsettelsen

Kildeskatt på lønn for utenlandske arbeidstakere er en forenklet beskatningsordning som ble innført 1. januar 2019. I den forbindelse er det etablert et prosjekt for å sikre at Skatteetaten har en helhetlig verdikjede for å behandle skattepliktige i ordningen. I januar 2020 leverte prosjektet en rapport med en evaluering av om de nye reglene virker etter sitt formål. Det er for tidlig å konkludere, men vi har gjort

oss mange erfaringer. Erfaringene er beskrevet i rapporten og vil følges opp av Skatteetaten. Med bakgrunn i rapporten om kildeskatt på lønn vil etaten vurdere innspill til regelverksutviklingstiltak, jf. Riksrevisjonens merknad til punkt 2.4. om tilrettelegging for riktig beskatning.

Vi arbeider i tillegg med å se på tiltak for å få elektronisk førstevalg for alle i 2312-segmentet (kommune 2312 Sokkel/Utland) og for å få flere i segmentet til å bli digitale brukere.

Det er mer ressurskrevende å gjennomføre kontroll hos næringsdrivende i utlandssegmentet, blant annet må eventuelle kontrollbesøk gjennomføres i utlandet. I 2019 har vi risikovurdert utenlandsinntektene for etterskuddspliktige og selvstendig næringsdrivende, og vi har satt i verk risikobaserte kontrolltiltak. Vi vil vurdere tiltak for å få et enda bedre kunnskapsgrunnlag om målgruppen, og etaten fortsetter sin satsing mot arbeidslivskriminalitet for å redusere risikoen for manglende etterlevelse. Vi arbeider med analyser av næringsdrivende i utlandssegmentet for å kunne sette i verk risikoreduserende tiltak ved bruk av alle virkemidler i etterlevelsemetodikken.

I 2019 har vi gjennomført interne kompetansetiltak for å styrke den faglige kommunikasjonen og informasjonen i etatens utvidede førstelinje. Etaten har også etablert en ny gruppe for å svare ut en satsing i tråd med regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet. Dette innebærer også å følge opp digitaliseringsstrategien for offentlig sektor som blant annet omfatter livshendelsen "Ny i Norge".

Alle nye systemer og systemendringer vi implementerer har som mål å støtte internasjonale forhold på en bedre måte enn tidligere systemer gjorde. I utvikling av nytt skattemeldingssystem (levert av Sirius-prosjektet) arbeider vi blant annet med å tilrettelegge for utenlandske arbeidstakere. Alle deler av skattemeldingen tilrettelegges for både innlands- og utlandsforhold, og vi implementerer støtte for de som er i ordningen for kildeskatt på lønn. Modernisert skattemelding for inntektsår 2019 dekker kildeskatt på lønn. For alle som kvalifiserer til ny løsning vil både innenlands- og utenlandsforhold være dekket. Det er planlagt at alle lønntakere og pensjonister skal være omfattet av løsningen for inntektsår 2020. Deretter følger løsninger for næring.

Riksrevisjonens merknad i punkt 2.3 om d-nummerbasen

Vi har satt i verk tiltak som har medført at andelen ID-kontroller har økt. Andelen som får tildelt fødselsnummer øker. Det er videre iverksatt flere tiltak for å forbedre ID-forvaltningen slik som opprydding i d-nummerdatabasen, prosjekt for modernisering av Folkeregisteret samt utredning av kvalitetshevende tiltak for Folkeregisteret. Vi vil arbeide videre med utvikling av ID-forvaltningen.

C - Riksrevisjonens merknader på Skatteetatens område - Dokument 1 (2018-2019) for regnskapsåret 2017.

Vi viser til vårt brev til departementet 1. november 2019 med forrige status. Årsrapporten oppdaterer status i arbeidet med iverksatte og planlagte tiltak etter 1. november. Systematikken følger Riksrevisjonens brev 20. mars 2018.

MVA-regnskapet (MVA)

Nytt tilgangsstyringssystem er valgt, kontrakt med ny leverandør er underskrevet i desember 2019. Det valgte systemet er "One Identity Manager". Systemet skal ha en stor mengde innebygde rapporter for forskjellige rapporteringsbehov. Innføringsprosjektet ble startet opp i januar 2020 og det blir en gradvis innføring av nytt system i løpet av året. Vi anslår at nytt tilgangsstyringssystem er ferdig implementert i starten av 2021. Vi har startet arbeidet med å gå gjennom virksomhetsrollene hvor prinsipielle regler for tilgang til etatens ulike data og systemer vurderes.

Dagens tilgangsstyringssystem har årlige resertifiseringer av brukertilganger. Dette omfatter også brukeres tilganger i MVA-systemet sett opp mot de roller brukerne innehar. Vi har arbeidet med sletting av ikke-aktive brukere i 2019. Innleide vil bli slettet automatisk på utløpsdato.

Vi har gjort en større jobb med å fjerne ikke-påloggede brukere fra skatteoppkreverkontorene. Fra juni 2020 vil ansatte fra skatteoppkreverkontorene bli ansatte i etaten og da styrt av fratredelse via SAP/lønnssystemet.

Innkrevingsregnskapet for oppdrag og særavgifter (OX)

Omorganiseringen 1. januar 2019 og det forhold at særavgiftskravene (fastsetting og innkreving) håndteres i SIAN, har ført til at antall tilganger har økt betydelig. Vi har utarbeidet metodikk og rutiner for kontroll av ansattes egne krav.

Vi har utviklet en systemgenerert rapport for avstemming av oppdragsinnkreving, og løsningen er satt i produksjon høsten 2019.

Tilgangsstyringen til SIAN skjer i ISIM selvbetjening, og i løpet av våren 2020 vil vi ha ryddet og fjernet tilganger til de som ikke har søkt tilgang via ISIM. Vi har under utvikling egne, tekniske virksomhetsroller, også for noen spesielle områder som ikke faller inn under virksomhetsområder.

Oppfølging av modifiseringer i revisjonsberetningen 2017 om utenlandske arbeidsgivere/arbeidstakerrapportering, regnskap, fastsetting og innkreving av skatt og avgifter

En tverrfaglig arbeidsgruppe er i ferd med å ferdigstille en rapport som vil foreslå både kortsiktige og langsiktige tiltak for å bidra til at etaten oppnår økt etterlevelse for a-ordningen. Vi tar sikte på å ferdigstille rapporten i løpet av første halvår 2020.

Løsning for automatisk purring og sanksjonering av utenlandske arbeidsgivere som ikke leverer a-melding er ferdigutviklet, og vi setter den i drift i første kvartal 2020.

Status for tiltak 1 om maskinell purring av utenlandske arbeidsgivere, som har levert RF-1198, er blitt purret manuelt ved hjelp av uttrekk fra SOFIE og med manuelt etterarbeid. En maskinell løsning for oppfølging, purring og sanksjonering av opplysningspliktige som rapportere inntekstmottakere fra RF-1198/99 er ferdig utviklet og vil bli produksjonsatt i løpet av våren 2020.

Vi har under utvikling en løsning for trekkkontroll, som omfatter en maskinell kontroll av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift meldt i a-ordningen. Denne kontrollen er i dag manuell og det er begrenset kontrollkapasitet. Maskinell oppfølging av korrekt innberetning av arbeidsgiveravgift og maskinell løsning for fastsetting av trekkansvar er under utvikling. Løsningen for trekkansvar skal kontrollere at arbeidsgiver har trukket i henhold til skattekort. Løsningen for korrekt innberetning av arbeidsgiveravgift skal kontrollere riktig innberetning av avgiftsgrunnlag og til dels beregningsmåte og sonevalg. Det er identifisert tilleggsbehov for journalføring, innsigelses-/klagehåndtering med tilhørende saksbehandling samt innsynsløsning.

Løsningen var planlagt ferdigstilt innen andre kvartal 2020, men er noe forsinket på grunn av overføringen av skatteoppkreverne til Skatteetaten. Vi forventer at løsningen er ferdigstilt innen utgangen av 2020.

I tillegg til endringer på systemsiden arbeider vi med å redusere risikoen for feil og mangler ved innrapportering og behandling av a-meldinger for utenlandske arbeidstakere og alle arbeidsgivere med utenlandske arbeidstakere.

D - Riksrevisjonens merknader om informasjonssikkerheten i valutaregisteret - Dokument 1 (2017-2018) for regnskapsåret 2016.

Vi viser til årsrapport for 2017 for forrige status.

Når det gjelder risikovurdering av informasjonssikkerhet for å klarlegge sannsynligheten for og konsekvenser av sikkerhetsbrudd har Skatteetaten i samarbeid med driftsleverandør utarbeidet og gjennomført tiltak for lukking av funn i Riksrevisjonens rapport, i risikovurderingen og i sikkerhetstesten.

Det ble utarbeidet en ny databehandleravtale sommeren 2018. Denne vil bli oppdatert i andre kvartal 2020 slik at kravene til informasjonssikkerhet i avtaler med eksterne databehandlere blir oppfylt både for de delene av løsningen som er modernisert etter 2018, og innrapporteringsløsningen som blir skiftet ut i løpet av første kvartal 2020.

Vi reviderer også avtalen med ekstern leverandør for å sikre at leverandøren oppfyller lovens krav til informasjonssikkerhet. Revisjonen ble påbegynt ved utgangen av 2019, og vi forventer at den er ferdigstilt i første kvartal 2020.

Det foreligger forslag til endring av valutaregisterloven om at tilgang til registeret reguleres i særlov for eventuelle nye brukeretatene. Dette vil gi et klarere ansvars- og myndighetsforhold mellom Skattedirektoratet og brukeretatene. Samarbeidsavtalene med de eksisterende brukeretatene vil bli revidert til også å omhandle bruk av valutaregisteret og logg av brukers aktivitet. Revisjonen starter i 2020.

Når det gjelder kontroller av logger som kan avdekke eventuell uautorisert bruk av registeret i brukeretatene, etablerte vi i 2018 rutiner for å kunne ta ut uttrekk fra valutaregisteret ved behov. I 2019 implementerte vi en løsning i valutaregisteret slik at vi kan ta ut logger som kan overføres til Skatteetatens sentrale system for logginnsamling, loggsikring og analyse.

IKT- forvaltning og utvikling

Velfungerende og effektive IKT-systemer er avgjørende for at Skatteetaten skal kunne levere i tråd med forventninger fra Finansdepartementet og Stortinget. Stortinget treffer skatte- og avgiftsvedtak for hvert budsjettår, og Skatteetaten må derfor oppdatere etatens IT-systemportefølje årlig for å være å jour med stortingsvedtaket. Tidligere årsversjoner av systemene skal være tilgjengelige for etterberegning og klagebehandling mv. i ti år. I tillegg til årlige oppdateringer utfører vi feilretting, effektivisering og forbedringer av systemene. IKT-forvaltningen skjer innen stramme tidsrammer, og arbeidet krever personell med både IT-faglig og etatsfaglig kompetanse.

Forenklinger og effektivisering for næringsliv og innbyggere realiseres gjennom økt bruk av IT. Målrettet videreutvikling av arbeidsprosesser og IT-tjenester er nødvendig for å realisere etatens virksomhetsstrategi. Etatens nye IT-løsninger skal sikre provenyflyten, og de skal bidra til økt digitalisering gjennom selvbetjening og økt elektronisk informasjonstilgang.

Etatens utviklingsprosjekter følger i hovedsak vedtatte planer. Utviklingsprosjektene arbeider alle innenfor rammer gitt av etatens virksomhetsstrategi og IT-moderniseringsplan der målet er å sikre at IT-porteføljen samlet sett vil gjøre etaten i stand til å ivareta samfunnsoppdraget i fremtiden. Gjennom utviklingsprosjektene skal etaten oppnå en helhetlig IT-arkitektur som forbedrer endringsevnen og legger til rette for en mer forutsigbar kostnadsutvikling. Vi har satt i gang arbeidet med å modernisere

innkrevingsområdet og dermed er alle deler av etatens helhetlige moderniseringsplan omfattet av konkrete tiltak. De enkelte utviklingsprosjektene har gjennom Felles oppfølgingsforum i 2019 orientert departementet om fremdrift, økonomi og risiko.

Etaten har i 2019 arbeidet med fire store utviklingsprosjekter finansiert med øremerkede midler; 1) ny dialogbasert skattemelding (SIRIUS), 2) modernisering av Folkeregisteret (MF-prosjektet), 3) ny systemløsning for avgiftsforvaltningen (SAFIR) og 4) nytt IT-system for merverdiavgift (MEMO). Prosjektene innebærer en modernisering av systemporteføljen som skatte- og avgiftsforvaltningen baserer seg på. De kvantifiserbare gevinstene er store, og flere av virkningene er knyttet til brukere av Skatteetatens digitale tjenester, jf. omtale i avsnittet om iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak under kapittel IV om styring og kontroll i virksomheten.

Organisasjonsendringer

Ny organisering av Skatteetaten

Ny organisasjonsmodell med landsdekkende oppgaveløsning har fått virke i et år. Omorganiseringen har lagt til rette for at oppgaver kan løses på nye måter og for effektivisering, slik at ikke strammere rammer skal gå på bekostning av utøvelsen av samfunnsoppdraget. Inndelingen i divisjoner med landsdekkende ansvar for samfunnsoppdraget har lagt godt til rette for likebehandling, standardisering av arbeidsprosesser og metoder, i tillegg til prioritering av risiko for manglende etterlevelse i et landsdekkende perspektiv.

Dette første året har oppmerksomheten vært rettet mot å opprettholde resultatene og samtidig få den nye organisasjonen til å fungere i henhold til intensjonene med omorganiseringen. Etaten har levert måloppnåelse på de fleste områder. Samtidig gjenstår det fortsatt en del før alle muligheter organisasjonen har gitt oss er utnyttet.

Skattedirektørens ledermøte har gjennom ny organisasjonsmodell kommet tettere på samfunnsoppdraget, og dette har satt et tydelig preg på agendaen på etatsledermøtene. Toppledelsen har samlet sett fått bedre oversikt over hvordan samfunnsoppdraget løses og mulighet til å omprioritere.

I forbindelse med omorganiseringen innførte vi en ny styringsmodell, med enklere styringslinjer og færre styringsnivå. Avdelingene i direktoratet har etablert sin dialog og sine styringsprosesser med divisjonene. Direktoratet har utviklet en mer overordnet styringsrolle og fått et godt samarbeid med divisjonene. Styringslinjene oppleves som tydeligere, men det er fortsatt behov for å finne riktig nivå på styringen.

Divisjonene i kjernevirksomheten har fått ansvar for både produksjon og utvikling av samfunnsoppdraget. Dette legger til rette for at styring av prioriteringer og gjennomføring av oppgaveløsningen skjer tettere på den operative virksomheten. Vi ser at miljøer med operativ kunnskap blir mer involvert i beslutningsprosesser, for eksempel gjennom å definere kvalitetskrav til produksjonen.

Samarbeid på tvers av divisjonene er sentralt for å levere på samfunnsoppdraget. Det er en omfattende oppgave å etablere nye samarbeidsmønstre gjennom verdikjedene, på tvers av de organisatoriske enhetene. Nye samhandlingsarenaer er etablert og de fungerer etter hensikten. Eksempel på dette er samarbeid mellom divisjonene med ansvar for samfunnsoppdraget og IT i planlegging av produksjonen. I 2020 tester vi ut produkt- og prosessledelse for å strukturere samhandlingen ytterligere.

Vi ser eksempler på at ny organisering legger til rette for å øke etterlevelsen gjennom mer effektiv ressursutnyttelse, og vi ser at det er flere muligheter for å effektivisere ytterligere i årene fremover. Et eksempel fra 2019 er at vi har utviklet landsdekkende metodikk for risikobasert tilnærming til MVA registeret. Vi har også intensivert implementeringen av etterlevelsesmetodikken for å dreie etatens oppgaveløsning fra kontroll mot tillit. All virkemiddelbruk, også bruk av makt, skal ha som mål å styrke tilliten mellom samfunnet og etaten, i tillegg til å styrke skattemoralen hos den skattepliktige. I 2019 har etaten utarbeidet to etterlevelsesstrategier; på finansområdet og for skjult inntekt for formue i utlandet. Vi har intensivert arbeidet med å forbedre brukernes dialog med etaten og etablert "Brukerens målbilde" for å få et tydelig brukerperspektiv som utgangspunkt for etatens forbedringsarbeid.

Divisjon informasjonsforvaltning er etablert for blant annet å spesialisere etatens innhenting og utlevering av informasjon med høy kvalitet. Vi har økt kunnskapen om informasjonen vi forvalter, både hva den kan brukes til og hvem som kan bruke informasjonen. Forespørsler om tilgang til informasjon er standardisert. Divisjonen etablerer prosesser for informasjonsforvaltning og deling i tråd med strategi for deling av data.

Ansvar for etatens utviklingsprosjekter er lagt til de divisjonene som har ansvar for samfunnsoppdraget. Dette har ført til at de forretningsmessige behovene kobles tettere på IT-utviklingen. Etatens utviklingsprosjekter har langt på vei blitt gjennomført i henhold til tid, kvalitet og kostnad. Omorganiseringen er ikke årsak til de forsinkelsene som har oppstått.

Mange av etatens ansatte har blitt berørt av omorganiseringen, med nye oppgaver, nye kollegaer og nye ledere. Over halvparten av etatens medarbeidere fikk ny leder. Selv med en så stor omstilling og 100 færre ansatte i 2019, har sykefraværet gått ned og turnover har ikke økt vesentlig.

Ny kontorstruktur

Skattedirektoratet fikk i 2016 fullmakt fra departementet til å sette i verk ny kontorstruktur med færre skattekontor. Vi gjennomførte den nye strukturen ved gradvis å flytte ansatte og oppgaver i en periode fra høst 2017 til utgangen av 2019. Arbeidet er avsluttet iht plan. Ved utgangen av 2019 har vi 57 skattekontorer.

Overføring av skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten

I statsbudsjettet for 2020 ble det vedtatt å overføre skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020. Formålet med tiltaket er å styrke kampen mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi, styrket rettssikkerhet og likebehandling, forenkling for de skattepliktige og mer effektiv ressursbruk. Skatteetaten vil med dette få et helhetlig ansvar for fastsetting, innkreving og kontroll av skatter og avgifter. Skatteoppkreveroppgavene skal legges til 56 steder i Norge, der Skatteetaten allerede har kontorer.

En vellykket overføring av oppgaver og ansatte fra kommunene innen fristen forutsatte at Skatteetaten startet planleggingen før statsbudsjettet ble vedtatt. Basert på erfaringer fra tidligere overføringer av oppgaver til etaten, etablerte etaten et prosjekt for å håndtere overføringen.

Virksomhetsoverdragelsen innebærer at etaten får overført over 1000 medarbeidere fra i overkant av 200 kommuner, og etaten legger til rette for en god personalprosess, dialog og informasjon, justert oppgaveløsning, systemendringer, arbeidsplasser og –utstyr, og opplæring.

I tråd med praksis fra lignende omstillinger ble Finansdepartementet, Oslo kommune, KS, Skatteetaten og organisasjonene LO, UNIO, YS og Akademikerne enige om å opprette et samarbeidsutvalg. Samarbeidsutvalget skal legge til rette for en smidig og forutsigbar håndtering av

de arbeidsrettslige konsekvensene av overføringen fra kommunene til Skatteetaten, som ivaretar både arbeidsgivernes og de ansattes interesser.

I desember ble to viktige milepæler nådd. Samarbeidsutvalget ferdigstilte en rapport og veileder for å gi kommunene god støtte til gjennomføringen av personalprosessen. Skatteetaten forhandlet organiseringen av skatteoppkreveroppgavene i desember. Fordelingen av oppgaver og ressurser var i stor grad fastlagt i statsbudsjettet.

Skatteetaten har god dialog med Oslo kommune, KS, øvrige berørte kommuner og de tillitsvalgte. Det er en stram tidsplan for gjennomføringen og identifiserte risikoer følges opp løpende. Arbeidet har i 2019 gått som planlagt.

Regelverkssaker mv.

Saker i Prop. 1 LS (2018-2019)

Stortinget treffer skatte- og avgiftsvedtak for hvert budsjettår, og Skatteetaten må derfor oppdatere etatens IT-systemportefølje, forskrifter og faginformatjon med videre for å være å jour med stortingsvedtaket. Flere saker i regjeringens skatte- og avgiftsopplegg for 2019 forutsatte endringer i Skatteetatens rutiner og systemløsninger, eller ytterligere regelverksarbeid.

Det ble blant annet vedtatt en generell bestemmelse i skatteforvaltningsloven om opplysningsplikt til skattemyndighetene for den som gjennom en digital formidlingstjeneste formidler tjenester og utleie av kapitalobjekter. Det er i forskrift fastsatt at opplysningsplikten i denne omgang omfatter den som er utleier av eiendom og samtidig har oversikt over betalingen. Skatteetaten har i 2019 utviklet løsninger for at formidlingsselskapene fra 2020 skal rapportere til skattemyndighetene om hva formidlingen gjelder og det som er betalt. Fra neste år vil innsendte opplysninger som gjelder inntekter fra korttidsutleie bli forhåndsutfyllt på skattemeldingen.

Endringer i regelverket for lempning av krav i skattebetalingsloven og lov om Statens innkrevingssentral trådte i kraft 1. juli 2019. Det nye regelverket er implementert i etatens prosesser og rutiner, i tillegg til at det i løpet av 2019 er utviklet en ny løsning for motregning som forenkler og forbedrer tidligere løsninger. I den nye motregningskomponenten vil man ved innsending av hovedkrav automatisk få kontrollert og eventuelt motregnet motkrav (debetkrav) fra MVA, skatt, særavgifter, bidrag og tilbakebetaling samt kommunale krav.

Nye regler om bevissikring i skatteforvaltningsloven § 10-15 trådte i kraft 1. juli 2019. Bevissikring innebærer at skattemyndighetene ved tvang kan kreve adgang til lokaler mv. for å sikre bevis til bruk i skattesaker for å avdekke alvorlige skatteunndragelser. Det er fastsatt en ny forskrift, egen instruks og rutine om bevissikring. Bevissikring skal gjennomføres av spesialiserte kontrollører, som har fått målrettet opplæring.

Flypassasjeravgiften ble lagt om med virkning fra 1. april 2019 slik at den fikk to satser avhengig av avstand.

Arbeidsgiveres plikt til å innrapportere tips, og håndtere dette på samme måte som ordinær lønn og foreta forskuddstrekk og betale arbeidsgiveravgift trådte i kraft i 2019. Det samme gjorde bestemmelsene om skatteplikt for naturallytelser, noe som har medført et betydelig arbeid med både å klargjøre reglene, samt veilede næringslivet og de skattepliktige.

Endringer i reglene om utlevering av taushetsbelagte opplysninger fra skattemyndighetene til andre offentlige myndigheter fastsatte Skattedirektoratet i oktober 2019 ved å gi utfyllende regler i forskrift.

Fra og med inntektsåret 2019 ble reglene om begrensning av fradrag for renter endret betydelig. Etter endringen avskjæres også renter på lån til uavhengig part (eksterne renter) for selskap mv. som er i konsern. Endringen er implementert i etatens systemer gjennom utarbeidelse av to nye skjemaer. Reglene er kompliserte og det stilles derfor store krav til løpende rettslige avklaringer, samt god veiledning til brukerne.

Fra 1. juli 2019 ble det innført merverdiavgiftsfritak for elektroniske bøker og tidsskrifter.

Det er foretatt justeringer i refusjonsreglene for merverdiavgift for næringsdrivende uten forretningssted i Norge. Reglene innebærer økning av minimumsbeløpene for refusjon, samt utvidelse av søknadsfrister. Reglene trådte i kraft 1. januar 2020.

Regjeringen har vedtatt en avvikling av fritaket for merverdiavgift ved innførsel av varer med verdi under 350 kroner. Det er opprettet en forenklet registrerings- og rapporteringsordning der ansvaret for å beregne og betale merverdiavgift legges på den utenlandske selgeren eller formidleren. Den forenklete ordningen innføres fra 1. april 2020.

Forenkling av skatte- og avgiftsregelverket

Arbeid med forenkling av regelverk har stort fokus hos både politikere, departement og Skatteetaten. Dette vil være et kontinuerlig arbeid. Skatteetaten har i samarbeid med Finansdepartementet i 2019 fortsatt arbeidet i Forenklingsprosjektet med å utrede forenklingsmuligheter, herunder gjennomgå utvalgte fradrag, fritak og særordninger for personer, og fritak og unntak på merverdi- og særavgiftsområdet. Forslag fra prosjektet ble fremmet i forbindelse med budsjettet for 2020, se Prop. 1 LS (2019-2020) kapittel 17.

Prosjektet har erfart at det er en viktig sammenheng mellom regelverksforenklinger og mulighetene for digitalisering og automatisering. Det er derfor viktig å tenke både på digitaliseringsmulighetene, og på de praktiske prosessene for både skattepliktige og forvaltningen, når det planlegges regelverksrevisjoner eller utarbeidelse av nytt regelverk. Arbeidet med forståelse og fremleggelse av viktige sammenhenger mellom regler og digitalisering ble presentert i Prop. 1 LS (2019-2020) punkt 17.2.

I tillegg har etaten i 2019 mottatt mer enn 60 nye utredningsoppdrag fra Finansdepartementet på juridisk område. Dette kommer i tillegg til allerede pågående utviklingsaktiviteter.

Nytt IT-system for merverdiavgift (MEMO)

Skatteetaten er i ferd med å utvikle et nytt IT-system for merverdiavgift, jf. Prop. 1 S (2018–2019). Prosjektet skal modernisere mottak og behandling av skattemeldingen og annen saksbehandling knyttet til merverdiavgift. Målet er økt etterlevelse av regelverket, sikring av merverdiavgiftsprovenyet og mer effektive løsninger og arbeidsprosesser for Skatteetaten og næringslivet.

Prosjektet startet i 2019 og vil pågå frem til sommeren 2023. I 2019 ble følgende levert:

- Styringsunderlag for prosjektet, herunder sentralt styringsdokument og gevinstplan
- Underlag til høringsnotat for skattemelding for salgs- og kjøpstransaksjoner
- Første versjon av digital tjeneste for å registreres som mva pliktig

Prosjektet vil levere flere piloter av registerfunksjonen første halvår 2020, fullverdig løsning forventes levert i 3. kvartal 2020.

Parallelt med systemutviklingen vurderes ytterligere regelverksendringer som kan effektivisere forvaltningen av merverdiavgiften og øke etterlevelsen ytterligere, jf. pågående dialog mellom departementet og direktoratet.

Ny dialogbasert skattemelding (SIRIUS)

Prosjektet skal utvikle og innføre en ny dialogbasert støtte til skattepliktiges egenfastsetting. Prosjektet skal bidra til en helhetlig beskatningsprosess overfor skattepliktige, med sammenhengende og enhetlige prosesser for forskudd, fastsetting og skatteoppgjør. For næringsdrivende skal prosjektet gi grunnlag for bedre og enklere integrasjon mellom næringsdrivendes bokføring- og regnskapssystemer og etatens systemer for behandling av næringsoppgaver.

Målet med prosjektet er gevinster i form av bedre støtte til den skattepliktiges egenfastsetting, og som følge av det mer korrekt egenfastsatte skattemeldinger, og dermed redusert behov for saksbehandling.

Hovedprosjektet startet i januar 2018. Ved prosjektets avslutning vil hele systemporteføljen for skatt være modernisert. Prosjektet er delt inn i to hovedløp: 1) skattemelding for lønsmottakere og pensjonister og 2) skattemelding for næring. Ettersom skattemeldingsprosessen fortsatt er en årlig prosess, er prosjektet sårbart for endringer og uforutsette hendelser underveis.

Prosjektet leverte en vellykket pilot for lønnstgere og pensjonister for inntektsår 2018, og har utvidet denne til en storskala lansering i mars 2020 for cirka 2,5 millioner skattepliktige for inntektsår 2019. Denne vil utvides videre for inntektsår 2020. Prosjektet skulle utviklet en pilot for enkle enkeltpersonforetak for inntektsår 2019, men er blitt forsinket med denne. Gjennomføringen er krevende på grunn av mange avhengigheter og mye funksjonalitet som skal på plass på kort tid. Denne piloten er utsatt til inntektsår 2020 og innebærer at prosjektperioden for hele prosjektet må forlenges.

Modernisering av Folkeregisteret (MF-prosjektet)

Elektronisk levering av meldinger til Folkeregisteret er en viktig suksessfaktor for at moderniseringen skal lykkes. Skatteetaten har samarbeidsavtaler med de største produsentene av meldinger, og digitalisering av innhenting nærmer seg slutten.

Vi har lansert løsninger som gjør at konsumentene kan ta i bruk nye opplysninger fra Folkeregisteret, og i løpet av 2020 vil samtlige konsumenter kunne hente informasjon på modernisert format.

Av prosjektmandatets fire hovedleveranser, ble den første som omhandlet funksjonalitet relatert til identitetsforvaltning og tildeling av d-nummer til asylsøkere, ferdigstilt i 2017.

Leveranse 2: Fødsel, dødsfall og innflytting til Norge. Meldingsprosessen for dødsfall er digitalisert gjennom grensesnitt fra Domstoladministrasjonen. Den langsiktige løsningen med digitale dødsmeldinger fra helsesektoren er også i drift, men det vil ta tid før denne er rullet ut i hele helsesektoren. Det vil derfor være behov for tingrettene som mellomledd i lang tid. Vi har samarbeidet tett med utlendingsforvaltningen om funksjonalitet for innflytting til Norge, og med Helsesektoren om digital fødselsmelding.

Leveranse 3: Navn, relasjoner, flytting og adresseendring. Tjenester for førstegangs navnevalg og endring av navn ble lansert i 2019. Ny borgertjeneste for prøving av ekteskapsvilkår er satt i produksjon og godt mottatt av borgerne. Saksbehandlingsløsning for vigsel er satt i produksjon, og vi mottar nå elektroniske meldinger fra Fylkesmannen vedrørende separasjon og skilsmisse med automatisert saksbehandling i Skatteetaten. I samarbeid med Posten har vi også utviklet tjenester for å automatisere flytteprosessen, og borgerne kan nå bruke samme flyttemelding til Posten og Folkeregisteret.

Leveranse 4: Gjenstående funksjonalitet for identitetsforvaltning, blir lansert i sin helhet i 2020.

I 2019 ble prosjektet ble forlenget til utløpet av 2020 for å sikre at hele det gjenstående omfanget kunne ferdigstilles.

Ny systemløsning for avgiftsforvaltningen (SAFIR)

SAFIR-prosjektet startet i 2015 og ble avsluttet ved utløpet av 2019. Prosjektet har i stort nådd sine mål, har levert mer enn det som lå i opprinnelige omfang, opprettholdt planlagte gevinster og prosjektet kom i mål til en lavere kostnad enn bevilgningen. SAFIR har etablert de nye systemene for særavgiftsforvaltningen og faset ut systemene som var arvet fra Tolletaten. Løsninger fra SAFIR sikrer provenyet og støtter den nye oppgavefordelingen mellom Tolletaten og Skatteetaten. Gjennom prosjektet er også ansvars- og oppgavedelingen mellom Statens vegvesen og Skatteetaten rendyrket og endret, og selvbetjeningsløsninger med sømløs integrasjon mellom etatenes systemer er etablert. SAFIR har også bidratt til modernisering av Skatteetatens infrastruktur.

I 2019 har SAFIR hatt et tett og godt samarbeid med Statens Vegvesen om selvbetjeningsløsninger for motorvognavgiftene. I april ble nye selvbetjeningsløsninger for betaling og fritak for omregistreringsavgiften lansert, slik at det ikke lenger er nødvendig å møte opp på trafikkstasjonen. I 2. halvår 2019 har selvbetjeningsgraden ligget på cirka 98 prosent, dvs. prosjektets mål for selvbetjeningsgrad er mer enn nådd. I november ble selvbetjeningsløsningen utvidet til også å omfatte engangsavgiften. SAFIR har i 2019 også levert selvbetjeningsløsning for melding av midlertidig bruk av utenlandske leie- og lånebiler.

I desember ble en ny komponent for automatisert motregning lansert. Komponenten gjennomfører automatisert motregning mot misligholdte krav i reskontrosystemene i Skatteetaten.

Migrering av historiske data fra Tolletatens gamle systemportefølje (TVINN Innkreving og TVIST) inn i ny systemportefølje ble slutført i 1. halvår 2019 og alle systemene Skatteetaten overtok fra Tolletaten er nå helt faset ut.

Modernisering av systemene for forskudd og skatteberegning (SOFUS)

Modernisering av systemene for forskudd, skatteberegning, skatteoppgjør og skatteplikt er gjennomført. Prosjektet ble startet i januar 2014 og ble avsluttet ved utgangen av 2018.

Formålet med prosjektet har vært todelt. Det ene var å sikre løpende skatteberegning og vise den skattepliktige skattemessig betydning av endringer i inntekter, fradrag og verdier. Dette vil kunne styrke rettsikkerheten og dialogen med skattepliktige både på forskuddsstadiet og ved skatteoppgjøret. Det andre var å trygge løpende produksjon, bedre endringsevnen og redusere vekst i forvaltningskostnadene gjennom å modernisere dagens systemer. Moderniseringen vil også bidra til brukervennlige digitale tjenester for de skattepliktige.

I 2018 ble det klart at noen leveranser måtte utsettes. Disse ble overført til henholdsvis SIRIUS-prosjektet og linjen. Restleveransen for skatteberegning ble levert i 2019. Det gjenstår leveranser knyttet til nedsettelse av pensjonsgivende inntekt og skatteplikt for upersonlige. Disse vil bli levert i hhv 2020 og 2021.

Av de cirka 45 mill. kroner som ble overført til utvikling i SIRIUS-prosjektet og linje gjenstår cirka 17 mill kroner til de siste leveransene.

Avvikling av økonomisystemtjenester for politi- og lensmannsetaten (PLØS)

Skatteetaten planla å fase ut alle leveranser av tjenester til økonomisystemene til politi- og lensmannsetaten (PLØS) i 2019. Da politiet ikke hadde på plass ny driftsleverandør for å levere

historiske regnskapsdata fra PLØS-porteføljen, ble det inngått ny driftsavtale mellom Politiets IT-tjeneste og Skatteetaten datert 30.november 2019. Avtalen har en varighet på 3,5 år fra 1.januar 2020, og omfatter ingen videreutvikling eller brukerstøtte for tjenesten, kun drift av og oppslag i historiske data fra økonomisystemene.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

I det første driftsåret med ny organisasjon har etaten oppnådd tilfredsstillende resultater på de fleste områder. Det arbeides kontinuerlig med forbedring innenfor informasjonssikkerhet. Etaten har ikke vært utsatt for alvorlige sikkerhetstruende hendelser i 2019. Vi arbeider med å implementere nye retningslinjer for internkontroll. Internrevisjonen har gjennom sine enkeltrevisjoner ikke kommet over forhold som kan kategoriseres som alvorlig svikt i internkontrollen. I "NAV-saken" ble det avdekket feilbehandling av et stort antall saker. Det er iverksatt en rekke tiltak for å sikre at slik feilbehandling ikke skjer igjen.

Systematisk arbeid for forbedring og effektivisering

I 2019 har forbedringsarbeidet særlig vært fokusert om utviklingen av RPAer (Robotics Process Automation). Ved utgangen av året var det installert 30 RPAer i drift fordelt på områdene Informasjonsforvaltning, Brukerdialog, Innkreving, Administrative tjenester og IT. Disse RPAene utførte ved årsskiftet et arbeid tilsvarende 34 årsverk. Når vi sammenligner tiden RPA bruker på utførte oppgaver med tiden vi ville brukt på å gjøre oppgavene manuelt, representerer RPA en produktivitetstøkning på 66%.

Effektiv drift og organisasjonsutvikling

Skatteetaten hadde i 2019 fire satsinger med øremerkete midler, og alle bidrar til å møte nye krav knyttet til effektivisering og digitalisering, jf. ellers omtale i kapittel III og i post 22, og om større IT-prosjekt i kapittel VI.

Samlet vurdering av produktivetsutvikling i etaten

Skatteetaten har gjennom 2019 utviklet modell og system for produktivetsmåling som vil generere nøkkeltall på aggregert nivå, som legger til rette for måling av produktivetsutviklingen i etaten over tid. 2020 vil være første året og etablerer grunnlagstall, for deretter å kunne måle utviklingen.

Forhold mellom ressursbruk og resultater²⁸

	2017	2018	2019
Skattepliktige per årsverk	894	921	1016
Proveny per årsverk (mill. kroner)	185,8	223,8	228,5

Skatteetatens arbeid med regelverk

Det forventes at Skatteetaten bidrar til å forbedre regelverket innenfor etatens forvaltningsområder. I tillegg er etaten gitt et utstrakt ansvar for å avgi fortolkningsuttalelser. I 2019 har vi bistått Finansdepartementet med en rekke utredningsoppgaver og foreslått endringer i regelverket for lemping som ble vedtatt med virkning fra 1. juli. Skattedirektoratet har i 2019 utredet forslag om å innføre krav om rapportering av salgs- og kjøpstransaksjoner, da dette bidrar til å nå målene om å redusere skatte- og avgiftsunndragelser og arbeidslivskriminalitet.

²⁸ Ny definisjon av årsverk gjør at tallene for 2019 ikke er sammenlignbare med tidligere år.

Etatens retningslinjer, interne systemer, og rutiner for å fange opp behov for å endre praksis eller regelverk, herunder som følge av domstoler og avgjørelser i Skatteklagenemnda, er oppdatert og videreutviklet i forbindelse med etatens nye organisering.

Oppfølging av rettssaker på Skatteetatens fagområder (rettssaksinstruksen) og av visse avgjørelser i Skatteklagenemnda

Skattekontorene har hatt ansvar for alle søksmål etter vedtak som er fattet for skattepliktige. Skattedirektoratet har det overordnede ansvaret for oppfølging av rettssaker. Vi har utarbeidet retningslinjer for skattekontorenes oppfølging av rettssaker (rettssaksinstruksen). Rettssaksinstruksen er revidert i forbindelse med omorganiseringen av Skatteetaten. Ansvaret for den operative oppfølgingen av søksmål i fastsettingssaker er fordelt mellom de juridiske stabene i divisjon innsats og divisjon brukerdiallog. Skattedirektoratets juridiske avdeling har det operative ansvaret for søksmål i fastsettingssaker der Skattedirektoratet har fattet vedtak.

Av rettssaksinstruksen fremgår det blant annet at Skattedirektoratet har myndigheten til å beslutte anke til Høyesterett, og at divisjonene skal orientere direktoratet om alle saker av prinsipiell interesse. Skattedirektoratet orienterer og avklarer med Finansdepartementet prinsipielle spørsmål som oppstår i forbindelse med rettssaker.

Skattedirektoratet utarbeider årlig statistikk over rettssaker på fastsettingsområdet. Statistikken er basert på manuell registrering i etatens eget rettssaksregister. Rettssaksregisteret kan inneholde feil i tilknytning til registreringen, men gir likevel en oversikt på overordnet nivå.

Stevninger	2017	2018	2019
Antall	35	31	59

Det var en kraftig reduksjon i antallet stevninger i 2017 og 2018. Vi ser en økning i 2019, men antallet ligger fortsatt betydelig under det vi så i årene frem til 2016. Årsaken til at antallet stevninger er redusert de senere år antas i første rekke å henge sammen med antallet klagesaker på fastsettingsområdet.

Rettskraftige dommer i 2019

	Skatt		Merverdiavgift		Sum	
Medhold	24	86 %	7	100 %	31	89 %
Delvis medhold	0		0		0	
Ikke medhold	4	14 %	0	0 %	4	11 %
Total	28		7		35	
Forlik	0		0		0	
Trukket av saksøker	1		0		1	

Den prosentvise andelen av rettskraftige avgjørelser der staten har fått medhold er omtrent som gjennomsnittet for tidligere år. Endringen i medholdsprosenten de siste årene ligger innenfor det som må anses som naturlig variasjoner fra et år til et annet. Utviklingen med nedgang i det totale antallet

rettskraftige dommer fra 2017 og 2018 har fortsatt i 2019 og har sammenheng med nedgangen i antall stevninger.

Høyesterett har i 2019 behandlet fem saker innenfor skatte- og merverdiavgiftsområdet der Skatteetaten var part. Tre av sakene gjaldt merverdiavgift og staten fikk medhold i alle sakene. To saker gjaldt skatt hvor staten fikk medhold i en av sakene og ikke medhold i den andre. På grunn av en sterk nedgang i antall søksmål mot fastsetningsvedtak de siste par årene forventer vi en nedgang i Høyesteretts avgjørelser på skatte- og avgiftsområdet de nærmeste årene.

Skatteetaten bistår løpende politi- og påtalemyndigheten i straffesaker. Skatteetaten har også fremmet sivile erstatningskrav i ni av straffesakene. Antallet erstatningskrav i straffesaker er relativt stabilt. Myndigheten til å fremme erstatningskrav i sivile saker er ikke videredelegert på generelt grunnlag, men delegeres i den enkelte sak etter anmodning. Det ble delegert myndighet til å fremme erstatningskrav i to sivile saker i 2019.

Skatteetaten har i løpet av 2019 inngått nye rammeavtaler med tre advokatfirmaer (med til sammen fire navngitte advokater) om prosessoppdrag i fastsettingssaker der Skatteetaten er part. Rammeavtalene varer frem til 2023. Antallet rammeavtaler med advokatfirmaer, og advokater, er sterkt redusert fra tidligere år. Dette har sammenheng med at antallet søksmål har hatt en betydelig nedgang siden 2017. Skatteetaten vil vurdere behovet for å inngå flere rammeavtaler dersom antallet søksmål skulle øke betraktelig fremover.

Oppfølging av avgjørelser fra Skatteklagenemnda

Skatteetaten har i 2019 gjennomgått retningslinjer og rutiner for å sikre god oppfølging og koordinering av avvik mellom skattekontorets og Skatteklagenemndas vedtak. Direktoratet har også sett på kriteriene for hva som er en avvikssak, dette skal sikre at direktoratet blir orientert om saker som får betydning for etatens rettsanvendelse. Arbeidet vil fortsette i 2020. Høsten 2019 ble det etablert et avviksteam i direktoratet som har ansvar for å koordinere arbeidet med avvikshåndteringen i direktoratet. Divisjonene skal melde inn avvik til direktoratet i prinsipielle saker som direktoratet bør kjenne til. Avviksteamet har utarbeidet en rapport over avvikssakene meldt til direktoratet i 2019. I 2020 skal det jobbes videre med de interne prosessene i direktoratet for avvikshåndtering.

I 2019 har Skattedirektoratet behandlet totalt 17 avviksmeldinger. Samtlige meldinger gjelder avvik mellom skattekontorets behandling av saken og Skatteklagenemndas avgjørelse. Skatteklagenemnda har i 2019 behandlet totalt 1058 saker. I 114 saker (11 prosent) er det gitt fullt medhold, i 196 saker (19 prosent) er det gitt delvis medhold, mens i 712 saker (67 prosent) er vedtaket fra skattekontoret fastholdt. Nemnda har også opphevet seks saker (1 prosent), behandlet 12 sakskostnadssaker, og avvist 17 saker (2 prosent). Sammenlignet med tidligere år er antallet medholdssaker økende, dette har blant annet sammenheng med at saker med lavere beløp, skattebegrensningssaker og tvangsmulkt etter a-opplysningsloven fra 1. august 2018 ble flyttet til Skattedirektoratet som klageinstans.

Internkontroll og risikostyring

Etaten har etablert nye retningslinjer for internkontroll, og det arbeides med å implementere disse. I forarbeidet til retningslinjene ble det gjennomført en kartlegging som beskriver at internkontroll på flere områder er godt etablert og hensiktsmessig strukturert, men at det er et behov for å etablere et mer helhetlig system og at oppfølgingen og rapportering koordineres og effektiviseres.

Skatteetaten gjennomfører i dag risikovurderinger på alle styringsnivå. Etaten har etablert et helhetlig rammeverk som gir overordnede føringer for gjennomføring av risikostyring i Skatteetaten.

Rammeverket skal sikre risikobasert beslutningstaking og en god og strukturert prosess for risikostyring.

Overordnet risikovurdering er en vurdering av usikkerhet og hendelser som kan true etatens evne til å løse samfunnsoppdraget i et to til fire års perspektiv. Målet med vurderingen er å gi ledelsen i Skatteetaten og Finansdepartementet et godt grunnlag for å fatte beslutninger om hvordan identifisert risiko skal håndteres. Fra 1. januar 2019 ble Skatteetaten omorganisert til et direktorat og seks landsdekkende divisjoner. Divisjonene har landsdekkende ansvar for hver sine fagområder. Med bakgrunn i denne omorganiseringen er overordnet risikovurdering noe forenklet. Det er ikke identifisert nye overordnede risikoer og eksisterende risiko er i all hovedsak videreført. Risikoeierrollen er ikke endelig definert, men har fulgt myndigheten til prosessområdeier.

Den samlede risikovurderingen av Skatteetatens operasjonelle risiko viste at etatens operasjonelle risiko i hovedsak var forbundet til omorganiseringen av etaten, historisk stor utviklingsportefølje og produksjonssetting av SIRIUS pilot.

Etaten har oppdatert overordnet risiko- og sårbarhetsvurdering for samfunnssikkerhet. Risiko- og sårbarhetsanalysen er gjennomført med hovedfokus på konsekvensområdene tjenesteproduksjon, samfunnssikkerhet, omdømme, økonomi samt liv og helse.

Skatteetaten har tatt i bruk et rammeverk for å strukturere prosesser, og implementerer dette i et nytt kvalitetssystem i 2020. I kvalitetssystemet dokumenteres roller, ansvar, myndighet og oppgaver, samt at prosesser med aktiviteter beskrives. Det ble også besluttet i 2019 at etaten skal gjennomføre et prosjekt for å vurdere om vi skal innføre styrt og strukturert prosess- og produktledelse i etaten som videre kan bidra til et mer bevisst forhold til verdiskapningen i etaten på tvers av enheter

Skatteetaten begynte også med å etablere et ledelsessystem for dokumentasjon som bidrar til en strukturert og verifiserbar tilnærming til dokumentasjonsforvaltning i hht. ISO-standard 30300 – ledelsessystem for dokumentasjon.

Skattedirektørens internrevisjon gjennomfører 11 revisjoner i 2019 og har fått et oppdrag i forbindelse med svikt i etatens rutiner ved tilbakebetaling av skatt på tilbaketrekte ytelser fra NAV. Internrevisjon utfører revisjonsoppdragene i henhold til internasjonale standarder (Institute of Internal Auditors, IIA). De aller fleste revisjonene identifiserer forbedringsområder hvor tiltak blir satt i verk.

På informasjonssikkerhetsområdet er det gjennomført mange sikkerhetstester, innenfor en rekke områder og prosjekter, blant annet arbeidslivskriminalitet, Sirius og Folkeregisteret.

Etaten har innhentet rapportering fra divisjonene på deres arbeid med internkontroll. Rapporteringen har hatt fokus på bekreftelse av gjennomførte risikovurderinger, utforming av kontrolltiltak, etterlevelse av lover og regler, oppfølging av utførte kontrolltiltak bl.a. gjennom revisjoner og avvikshåndtering. Samlet sett viser rapporteringen at det er fokus på kontinuerlig forbedring av internkontrollen i etaten, men at det er behov for å strukturere og systematisere utforming av kontrolltiltak slik at det er en enhetlig tilnærming.

Sikkerhet og beredskap

Det digitale trusselbildet er i kontinuerlig endring. Vi ser angrepsforsøk og spesielt svindel og phishingaktiviteter på e-post fra ulike trusselaktører. Skatteetaten er et mål for cyberangrep som andre offentlige og private virksomheter i Norge. Etaten har ikke vært utsatt for alvorlige sikkerhetstruende hendelser i 2019.

Skatteetaten jobber kontinuerlig for å forbedre både preventive og reaktive sikkerhetstiltak. Hovedfokus er på trusselaktørenes intensjon om og kapasitet til å ramme vår virksomhet. Innenfor informasjonssikkerhet har vi i flere år hatt et stort fokus på oppdagelse og reaksjon, med styrking av operativ sikkerhet i IT med bemanning, kompetanse, verktøy og tjenestekjøp. Dette er viktige og prioriterte områder å ha en kontinuerlig forbedring på i Skatteetaten. I tillegg har vi mye samarbeid med relevante fagmiljøer innen informasjonssikkerhet, både innenfor implementering av sikkerhetsløsninger, og oppdagelse og reaksjon.

Etaten har jobbet med å forbedre og justere metode for risikostyring og risikovurderinger og har styrket kapasiteten og kompetansen innenfor dette området. Vi jobber kontinuerlig for å inkludere risikostyring av informasjonssikkerhet i øvrig risikostyring i organisasjonen, med tilpasning og forenkling av prosesser. Dette inkluderer verdivurderinger, sårbarhetsvurderinger og trusselvurderinger.

Det er økt oppmerksomhet på personsikkerhet i Skatteetaten. Dette omfatter å redusere risiko, forhindre hendelser og håndtere hendelser som trakassering, trusler og vold mot ansatte i møte med publikum, i Skatteetatens lokaler, via telefon, brevform/e-post og på sosiale medier. Spesielt i kontrollarbeid som gjennomføres på steder og i miljøer med potensiell risiko for våre kontrollører er dette aktuelt. Det pågår et systematisk arbeid for implementering av risikoreducerende tiltak. Sentrale tiltak som er gjennomført er opplæring av kontrollører og ledere, etablering av rutiner, retningslinjer, oppfølging av avvik, og gjennomføring av risikovurderinger i forkant av kontroller.

Det gjennomføres regelmessig kriseøvelser i Skatteetaten, og planverk innenfor samfunnssikkerhet og beredskap blir oppdatert etter trusselbilde, organisatoriske faktorer og etter evaluering av øvelser. I 2019 er det gjennomført flere øvelser på strategisk nivå, for IT-ledelsen og etatsledelsen. Det er fokus på å styrke kriseorganisasjoner på divisjonsnivå med kriseledelse og tilhørende planer.

Ansatte i Skatteetaten får jevnlig opplæring i sikkerhet gjennom en rekke aktiviteter, blant annet under Sikkerhetsmåneden. Sikkerhetsstaben har i løpet av året gjennomført en rekke besøk på skattekontorer rundt i landet og gjennomført opplæring og bevisstgjøring i forhold til sikkerhet. I tillegg gis opplæring tilpasset ulike fagområder. Eksempler på dette er IT-sikkerhet for ansatte med roller innenfor IT og personsikkerhet for kontrollører.

Motvirke arbeidslivskriminalitet

I 2019 har etaten styrket internkontrollen ved kjøp av varer og tjenester. Det er et løpende internt samarbeid for å sikre etatens internkontroll ved kjøp av varer og tjenester og forsterke effekter av tiltak mot arbeidslivskriminalitet innen skatte- og avgiftsområdet. Målet med samarbeidet er å hindre at kriminelle aktører inngår kontrakter med Skatteetaten. Samarbeidet gjelder for kontrakter etaten inngår over hele landet.

For å sikre tilgang til taushetsbelagt informasjon, skal Skattedirektoratet sørge for at leverandører og underleverandører, som en del av konkurransegrunnlaget, undertegner en fullmakt. Fullmakten gjelder fra signeringsdato og i fire år. I 2019 har 28 leverandører signert fullmakt. I to tilfeller avdekket vi at leverandørene hadde restanser på skatter og avgifter, og ga dem en frist til å betale gjelden.

I 2019 inngikk etaten fem kontrakter innen renhold, serveringsvirksomhet, håndverkertjenester, transport og distribusjon. Dette er områder som er spesielt utsatt for brudd på lønns- og arbeidsvilkår, og som trenger ekstra oppfølging. Leverandører samt underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har levert inn egenrapporteringsskjema, og vi har gjort en risikovurdering basert på innsendte opplysninger. I samtlige leiekontrakter stiller vi tydelige krav til utleiers plikter for å ivareta samfunnsansvaret, adgang til å foreta kontroll og sanksjonsmuligheter.

Vi stiller krav om at ansatte som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med gjeldende allmenngjøringsforskrift og eventuelt landsomfattende tariffavtale for vedkommende bransje. Vi beskriver sanksjoner som er egnet til å påvirke leverandøren. Videre stiller vi krav om at leverandøren og underleverandører på forespørsel dokumenterer at kravene blir oppfylt, og at etaten som oppdragsgiver kan foreta kontroller.

Vi utførte en uanmeldt kontroll på flyttetjenester i etatens lokaler i 2019. Vi avdekket flere avvik fra kontrakt, blant annet at leverandøren benyttet ikke godkjente underleverandører, deriblant frivillige organisasjoner. Leverandøren foretok nødvendige tiltak for å rette opp forholdet, og sørge for at det ikke gjentar seg. Det er blitt utført 27 påsepliktkontroller på renhold i løpet av 2019. Ingen av kontrollene avdekket alvorlige forhold og har ikke gitt grunnlag for sanksjoner til noen leverandører.

Nye regler om rabatter i arbeidsforhold og arbeidsgiverforpliktelser

Fra 2019 gjelder nye regler om den skattemessige behandlingen av rabatter som har tilknytning til arbeidsforholdet og arbeidsgivers forpliktelser når det ytes slike rabatter. Alle rabattavtaler/naturalytelser Skatteetaten tilbyr sine ansatte er gjennomgått og vurdert i lys av de nye reglene. Rutiner og informasjon om rabatt/naturalytelser til ansatte er justert og presisert og etter juridisk vurdering i tråd med nytt regelverk. To lokale rabattordninger for henholdsvis Sekretariatet for skatteklagenemnda og tidligere Statens Innkrevingsentral ble avvirket per 31. desember 2019.

Høringsuttalelser

Vi har registrert 157 offentlige høringer hvor Skatteetaten er bedt om høringsuttalelse.

Bestillinger

	Status
Oversende redegjørelse om hvilken metodikk etaten benytter i arbeidet med å identifisere forbedrings- og effektiviseringstiltak og realisering av gevinster.	Etaten oversendte redegjørelsen 27.mars 2019.
Oversende forslag til effektindikatorer, styringsparametere og forklaringsvariabler for 2020.	Oversendte forslaget 19.september 2019.
Oversende oversikt over forhold som er tatt opp i Riksrevisjonens regnskapsrevisjon for 2018.	Etaten oversendte oversikten 1.november 2019.

Bemanning og personalforvaltning

Ved utgangen av 2019 var det 6313 ansatte i Skatteetaten, og 5586 utførte årsverk. Sammenlignet med 2018, var det 100 færre ansatte og 116 færre utførte årsverk. Det var 50 midlertidig ansatte per 31.desember 2019, 17 færre enn i 2018. 99 prosent av totalt ansatte er fast ansatte, noe som er viktig for stabil og sikker produksjon.

Vi har hatt en betydelig reduksjon i bemanningen fra 2016 til 2019 grunnet tilpasning til strammere budsjetterammer, uttak av gevinster fra avtalte utviklingstiltak og redusert manuell produksjon. Flere omstillinger og omorganisering av etaten har bidratt til en høyere turnover enn tidligere i disse årene. I 2018 var det tilnærmet tilsetningsstopp mens vi gjennomførte personalløpet med innplasseringer i ny organisasjonsmodell. En konsekvens av dette er at vi i 2019 har hatt mange tilsetninger for å styrke bemanningen på områder hvor vi etter innplasseringen ikke hadde tilstrekkelig kapasitet.

Antall ansatte per 31.12.2018 og 31.12.2019 totalt og og fordelt per enhet²⁹

Kilde: SAP

Enhets	2018	2019	Endring i 2019
Totalt	6 413	6 313	-100
SKD		299	
Brukerdialog		2 222	
Innsats		1 465	
Innkrevning		701	
Informasjonsforvaltning		349	
Utvikling		64	
IT		854	
Administrative tjenester		311	
Sekretariatet for Skatteklagenemnda		48	

Antall avtalte årsverk per 31.12.2018 og 31.12.2019 totalt og per enhet

Kilde: SAP

Enhets	2018	2019	Endring i 2019
Totalt	6 313	6 197	-116
SKD		298	
Brukerdialog		2 169	
Innsats		1 450	
Innkrevning		683	
Informasjonsforvaltning		339	
Utvikling		64	
IT		847	
Administrative tjenester		299	
Sekretariatet for Skatteklagenemnda		48	

Antall utførte årsverk per 2018 totalt og 2019 totalt og per enhet

Kilde: SAP og TidBank

Enhets	2018	2019	Endring i 2019
Totalt	5 701	5 586	-116
SKD		275	
Brukerdialog		1 900	
Innsats		1 329	
Innkrevning		608	
Informasjonsforvaltning		307	
Utvikling		58	
IT		788	
Administrative tjenester		276	
Sekretariatet for Skatteklagenemnda		45	

²⁹ Fra og med 01.01.2019 har etaten innført ny organisasjonsmodell med landsdekkende oppgaveløsning og nye organisasjonseenheter. I tabellene vises tall for 2018 bare på etatsnivå, mens tallene for 2019 vises også for de nye enhetene i tillegg til samlet for etaten.

Kjønns sammensetning i etaten per 31.12.2019 i prosent totalt og per enhet

Enhet	Kvinner	Menn
Totalt	61,4	38,6
SKD	53,8	46,2
Brukerdialog	68,6	31,4
Innsats	55,4	44,6
Innkrevning	71,1	28,9
Informasjonsforvaltning	72,6	27,4
Utvikling	53,8	46,2
IT	40,5	59,5
Administrative tjenester	69,7	30,3
Sekretariatet for Skatteklagenemnda	56,3	43,8

Kvinneandelen er omtrent den samme i alle aldersgrupper og varierer mellom 57,1 prosent og 62,7 prosent.

Alderssammensetningen i etaten per 31.12.2019 i prosent og gruppert etter alder totalt og per enhet

Kilde: SAP

Enhet	<30	30-39	40-49	50-59	>60
Totalt	3,8	15,8	24,6	38,6	17,2
SKD	3,3	19,3	26,2	36,9	14,3
Brukerdialog	3,8	16,4	19,1	39,4	21,3
Innsats	2,6	17,0	27,2	39,3	13,9
Innkrevning	4,3	18,1	25,9	37,6	14,0
Informasjonsforvaltning	3,1	13,6	26,3	38,4	18,6
Utvikling	3,1	20,0	38,5	30,8	7,7
IT	5,9	12,5	32,2	37,2	12,2
Administrative tjenester	2,2	6,6	19,2	42,3	29,7
Sekretariatet for Skatteklagenemnda	8,3	29,2	31,3	22,9	8,3

Gjennomsnittsalderen i etaten er 49,4 år, en nedgang på 0,1 år fra 2018. Gjennomsnittsalder for de som tiltrådte i 2019 var 36,6 år, og for de som sluttet for å gå over i annen jobb 40,2 år.

Sykefravær og sykefraværsoppfølging

Kilde: TidBank

	2018	2019
Totalt	6,3 %	5,5 %

Sykefraværet i 2019 var 5,5 prosent, som er 0,1 prosentpoeng under måltallet. Dette er en nedgang på 0,8 prosentpoeng sammenliknet med 2018. Sykefraværet varierer i enhetene fra 2,8 prosent til 7,1

prosent. I enheter med sykefravær høyere enn resultatmålet er det hovedsakelig langtidsfraværet som er årsak.

Sykefraværet følges tett opp av nærmeste leder, og i flere enheter er HR koblet tettere på enn tidligere, særlig i saker med langtidsfravær. For å sikre mer enhetlig oppfølging og forsvarlig saksbehandling i sykefraværssaker, har det vært satt spesielt fokus på hva og hvordan det skal jobbes med oppfølging av langtidssykemeldte. Det er også gjennomført kurs for ledere i sykefraværsoppfølging.

Turnover

Kilde: SAP

	Resultat i 2018	Resultat i 2019
Totalt	6,3 %	6,5 %

Turnover regnes ut fra antall fast ansatte som har sluttet i sin stilling, og utregningen av prosent gjøres på bakgrunn av bemanningsstatus per 1. januar 2019 (starten av perioden). Omdisponeringer og midlertidige kontrakter er ikke inkludert.

Etaten hadde en samlet turnover på 6,5 prosent i 2019. Det er store forskjeller mellom enhetene med turnoverprosent som varierer fra 4,8 prosent til 8,3 prosent.

Skatteetaten opplever å stå i et generasjonsskifte. 51,8 prosent av fratredelsene er knyttet til naturlig avgang med ansatte som går av på AFP, alderspensjon eller uførepensjon.

Av de som leverte oppsigelse i 2019, hadde 46 prosent vært ansatt i etaten mindre enn fem år. Halvparten av disse hadde stillinger som krever høy kompetanse og som er attraktive jobbsøkere i arbeidsmarkedet. Gjennomsnittsalderen i denne gruppen er 35,5 år. Av de som ble rekruttert i 2019, har cirka 13 prosent jobbet i etaten tidligere, og nesten 8 prosent har vært engasjert i etaten som ekstern konsulent. Dette er en positiv utvikling for etaten og gir en indikasjon på etaten som en attraktiv arbeidsgiver.

Rekruttering

Skatteetaten har behov for kompetanse som er attraktiv i jobbmarkedet, og erfarer at det er utfordrende å få rekruttert riktig og god nok kompetanse innenfor noen fagområder. Det gjelder spesielt erfarne skattejurister, IT-utviklere, IT-arkitekter, informasjonsarkitekter og til anskaffelser. Vi har også erfart at det er stor konkurranse om den digitale kompetansen som vi har behov for.

Det er viktig for Skatteetaten å opprettholde posisjonen som en attraktiv arbeidsgiver. Vi jobber aktivt med å profilere etaten på arbeidslivsmesser og karrieredager på universiteter og høyskoler, har bedriftspresentasjoner for studentgrupper, gjennomfører bedriftsbesøk og deltar på fagmesser. Vi har gjennomført flere kampanjer rettet mot erfarne kandidater, primært innen IT. I 2019 lanserte vi to nye program rettet mot nyutdannede. Til det ett-årige graduateprogrammet har vi ansatt åtte studenter henholdsvis innenfor IT og informasjonsforvaltning, og til det 2-årige traineeprogrammet har vi ansatt ni studenter i ulike divisjoner, alle med oppstart august 2020. Vi ser dette som viktige satsninger for å ha et attraktivt tilbud til nyutdannede, og som styrker etatens kompetanse innenfor kritiske fagområder.

Inkluderingsdugnaden

Det var i alt 15084 søkere til kunngjorte stillinger i 2019, og av disse hadde 221 søkere krysset av for nedsatt funksjonsevne, 60 ble innkalt til intervju og fem er tilsatt. Vi har i dag ikke grunnlag til å gi konkret oversikt over søkere med hull i CV, men i løpet av første kvartal 2020 får vi på plass mulighet for avkrysning for hull i CV i rekrutteringsverktøyet vårt.

Vi har ikke nådd fem-prosent målet i 2019. Det skyldes blant annet at søkere med nedsatt funksjonsevne og hull i CV, ikke ønsker å registrere dette, og at kvalifikasjonsprinsippet ligger til grunn ved rekruttering.

Etaten gjennomfører flere tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne og hull i CV, blant annet tilbud om IA-plasser og praksisplasser og arbeidstrening i samarbeid med NAV. Vi annonserer alle stillinger hos jobbforalle.no, som er en møteplass for personer som har utfordringer med å få jobb gjennom vanlige rekrutteringskanaler. I kunngjøringstekstene oppfordrer vi personer med nedsatt funksjonsevne til å søke på våre stillinger. I 2020 har vi fokus på at vi i rekrutteringsprosessen spesielt skal vurdere personer med to års hull i CV.

Kompetanse og kompetanseutvikling

Vi arbeider målrettet for å sikre at etaten har riktig kompetanse både på kort og lang sikt. For 2019 var målsettingen blant annet å ha en overordnet bemannings- og kompetanseplan som en del av etatens langtidspan, videreutvikle rammeverk for kompetansestyring og kompetanseutvikling og styrke de ansattes digitale kompetanse.

I løpet av 2019 har vi utarbeidet og besluttet ny strategisk kompetansestyringsprosess. Prosessen er koblet tett på virksomhetsstyringen for å sikre at kompetanseområdet får nødvendig oppmerksomhet når strategier og målsettinger besluttes. I kompetansestyringsprosessen vektlegges et tydelig skille mellom det strategiske nivået og det operative og administrative nivået. Divisjonenes ansvar for kompetanse og kapasitet innen sine respektive fagområder tydeliggjøres. Samtidig er det jobbet med å utvikle verktøy og metodikk som årlig brukes til å identifisere kompetansebehov og strategiske satsingsområder innen kompetanse i divisjonene.

Å identifisere viktige kompetanseområder og estimere bemanningsbehovet innenfor ulike enheter, har stått sentralt gjennom hele 2019. Bemanningsstyring er en integrert del av kompetansestyringsprosessen. Bemanningsanalyser og prognoser inngår som en del av beslutningsgrunnlaget i strategiske diskusjoner. Å sette en tydelig strategisk retning for etaten innen kompetanse og bemanning, er en ambisjon vi tar med oss videre inn i 2020.

Vi ønsker å øke den digitale kompetansen til alle ansatte. Det er blant annet utviklet et samtaleverktøy til bruk i samtaler mellom medarbeider og leder og i gruppemøter for å diskutere digitale læringsbehov og aktuelle læringstiltak. Det er opprettet et nettverk av medarbeidere som har god digital kompetanse, og som skal hjelpe kollegaer på kontoret med digitale tips og veiledning.

V. Vurdering av framtidssutsikter

Skatteetatens samfunnsoppdrag er å sikre det finansielle hovedgrunnlaget for offentlig virksomhet. Oppdraget gjelder både på kort og lang sikt, og Skatteetatens vurderinger av framtidssiktene de nærmeste årene baserer seg på analyser av ekstern påvirkning og interne prosesser.

Digitalisering endrer forutsetningene

Den digitale transformasjon vi står overfor vil medføre gjennomgående endringer av samfunnet og stiller derfor økte krav til omstillingsevne for både private og offentlige aktører. Det er usikkerhet knyttet til hvordan endringene i omgivelsene vil kunne påvirke skatteprosessene og skattegrunnlaget. Digitalisering og automatisering endrer arbeidsmarkedet og nye digitale plattformer gir grunnlag for stadig nye forretningsmodeller som ikke var mulige for kun få år siden. Brukerne forventer i større grad sømløse tjenester på tvers av offentlig sektor. I arbeidet med å forstå disse problemstillingene har man sett på omgivelsene som et økosystem.

Økosystemtankegangen, som nå er tydelig i samfunnets digitaliseringsdiskusjoner, utfordrer vår tradisjonelle tilnærming der vi i større grad har sett på egne prosesser og på samhandlingen mellom oss og den enkelte skattpliktige. Vi blir i økende grad utsatt for forventninger og krav utenfra om vår digitalisering og våre digitale tjenester.

Vi vil fremover kunne oppleve at andre aktører, både i offentlig og privat sektor, påvirker Skatteetatens rolle i økosystemet. Regjeringens digitaliseringsstrategi, samarbeid med andre (DSOP³⁰), Nordic Smart Government og felles tjenester og registre i offentlig sektor (AltInn, SKATE³¹) må derfor dreie seg både om hva vi skal gjøre for andre, men også om hva andre skal gjøre for oss for å sikre et effektivt skattesystem.

Datakriminalitet er en økende utfordring. I de nærmeste årene vil en måtte forvente å anvende stadig flere ressurser til beskyttelse av sensitive data og kriminelle anslag mot pengestrømmene Skatteetaten håndterer.

Internasjonale skatteforhold

Norske skattytere har i stadig større grad økonomiske interesser i andre land, og antallet utenlandske aktører med skattemessige relasjoner til Norge øker. Økende internasjonalisering utfordrer systemene på skatte- og folkeregisterområdet, som i hovedsak er utviklet i et nasjonalt perspektiv og i en tid der flyt av personer, varer, tjenester og kapital over landegrensene var langt mer begrenset. Nye forretningsmodeller utfordrer skatte- og avgiftssystemet fordi modellene kan gjøre det vanskelig å fastslå hva, av hvem og hvor verdiene skapes.

Med bakgrunn i dette kan en fastslå at grunnlagsdata fra utenlandske skatteadministrasjoner og skattemessig informasjon fra selskaper som leverer varer og tjenester i Norge, er blitt stadig viktigere. Det samme gjelder for norske selskaper som opererer i utlandet.

Grunnlagsdata Skatteetaten tradisjonelt får fra norske banker, finansinstitusjoner og arbeidsgivere, har høy kvalitet. Men det er vanskeligere å vurdere kvaliteten på dataene i den økende utvekslingen av skatterelatert informasjon mellom ulike lands skatteadministrasjoner. Nye internasjonale og teknologibaserte betalingsformer som eksempelvis kryptovaluta, gjør det vanskeligere å ha nok innsikt i pengestrømmene. Felles overnasjonalt lovverk for beskatning, standardisering av krav til

---

³⁰ Digital Samhandling Offentlig Privat

³¹ Skate – styring og koordinering av tjenester i e-forvaltning

dokumentasjon og rapportering på tvers av landegrenser er sentralt for at Skatteetaten skal kunne sikre riktig proveny.

En annen konsekvens er at ulikheter i skattelovgivning og skattesystem kan anvendes i en internasjonal konkurranse om skatteinntekter. Økt internasjonal skattekonkurranse kan påvirke utviklingen av lovgivningen. Samtidig ser vi forsøk på internasjonal harmonisering av lovgivningen og økt samarbeid mellom skatteadministrasjoner.

Dagens nasjonale skatteforvaltning er i stor grad basert på tillit fra og til skattyter, preget av lange og statiske sykluser, bruk av historiske data og lite helhetlig behandling av identitets- og skattemessige forhold. Dette er svakheter som useriøse aktører kan utnytte.

Regelverket må tilpasses utfordringene i den internasjonale og digitale økonomien. Det er igangsatt et arbeid i regi av OECD med å foreslå en ny beskatningsmodell som tar tak i utfordringene med skattelegging av multinasjonale selskap i en digital økonomi, slik at næringslivet blant annet får mer forutsigbarhet. I regi av Forum on Tax Administration (FTA) er det igangsatt flere initiativ for å forebygge tvister samt utvikle multilaterale tvisteløsningsmekanismer mellom skattytere og skatteadministrasjoner, slik at dobbeltbeskatning unngås. Effektive systemer for tvisteforebygging- og tvisteløsning er sentrale elementer både i dagens internasjonale regelverk og i et eventuelt nytt regelverk for internasjonal beskatning.

Næringslivet og arbeidsmarkedet er i endring

Med bakgrunn i den teknologiske utviklingen, det grønne skiftet og demografiske endringer opplever aktørene i næringslivet økte krav til omstilling. Dette har gitt seg utslag i en økning av virksomheter innenfor tjenesteytende næringer og vil kunne bidra til økt utflagging av selskap og næringsaktiviteter samtidig som levealderen til bedrifter vil synke.

Arbeidsinnvandringen synes å ha ført til økt omfang av sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Vi forventer at dette problemet vil kunne vedvare. Skatteetaten, i samarbeid med andre offentlige virksomheter, må derfor fortsatt rette innsats mot arbeidslivskriminalitet.

Endrede rammebetingelser og endrede forretnings- og handelsmønstre, både nasjonalt og internasjonalt, gjør at arbeidsgiversiden og arbeidstakersiden kontinuerlig må være oppmerksom på og tilpasse seg endringene når det er nødvendig. Sammenlignet med få tiår tilbake, har norske selskaper i stadig større grad økonomiske interesser i andre land. Samtidig har antallet utenlandske aktører med skattemessige relasjoner til Norge økt. Arbeidstaker- og arbeidsgiverforholdet i Norge blir mer komplekst gjennom blant annet en økning i midlertidige ansatte, endret næringslivs sammensetning og økt arbeidsinnvandring.

Etatens rammevilkår

Norge og offentlig sektor er godt rustet til å møte fremtiden. Lavere inntekter fra oljesektoren kombinert med eldre befolkning, gjør at offentlig sektor må forvente mindre økonomisk handlingsrom fremover. Beregninger, bl.a. i Perspektivmeldingen 2017, viser at det er helt nødvendig å øke produktiviteten i offentlig sektor for å finansiere velferdsstaten i fremtiden.

Som et ledd i omstillingen, må en forvente videreføring av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen, samt at etaten må gi faglige innspill på områder og tiltak som kan gi et mer effektivt skatte- og avgiftssystem som er mindre ressurskrevende for etaten og brukerne. Departementet har også stor oppmerksomhet på at etaten må jobbe systematisk for å utnytte tildelte ressurser og tilgjengelige virkemidler på en effektiv måte. Dette inkluderer blant annet hvordan etaten kan sikre en god balanse mellom drift og utvikling og realisering av gevinster av igangsatte tiltak.

Ny organisasjonsmodell med landsdekkende oppgaveløsning trådte i kraft 1. januar 2019, og etaten fikk i utgangen av 2019 oppgaven med å sikre at skatteoppkreverne fra kommunene blir overført til etaten fra 1. juni 2020. Formålet med overføringen av skatteoppkreverne er å styrke kampen mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi, styrke rettssikkerheten og likebehandlingen, gi forenkling for de skattepliktige og mer effektiv ressursbruk. Overføringen av skatteoppkreverfunksjonen er en stor og krevende omstillingsprosess som omfatter et stort antall kommuner. Fremover vil det være viktig å få den nye organisasjonsstrukturen til å fungere i henhold til intensjonen, sikre god integrering av skatteoppkreverne og samtidig håndtere den ordinære driftssituasjonen. Skatteetaten må fremover ha en helhetlig styring og følge risikobildet tett og sette i verk risikoreducerende tiltak når det er nødvendig for å trygge produksjonen i etaten.

Økende digitaliseringstakt, endringer i samfunnet og i oppgaveløsning stiller etaten ovenfor nye kompetansekrav. Konkurransen om den riktige og beste kompetansen blir krevende, og kompetansekravene vil endres raskt, spesielt sett i lys av økende digitalisering. Kompetansevidning og arbeidet med å bygge ny kompetanse, krever samtidig langsiktig og systematisk arbeid.

VI. Årsregnskap 2019

Skatteetaten er et bruttobudsjettert forvaltningsorgan underlagt Finansdepartementet. Vi har ansvaret for et oppdatert folkeregister og at skatter og avgifter blir fastsatt og innbetalt på riktig måte. Årsregnskapet er det samlede regnskapet for Skatteetaten.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv og krav fra Finansdepartementet.

Årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vi vurderer at årsregnskapet gir et korrekt uttrykk for årets ressursbruk, og virksomhetens eiendeler og gjeld.

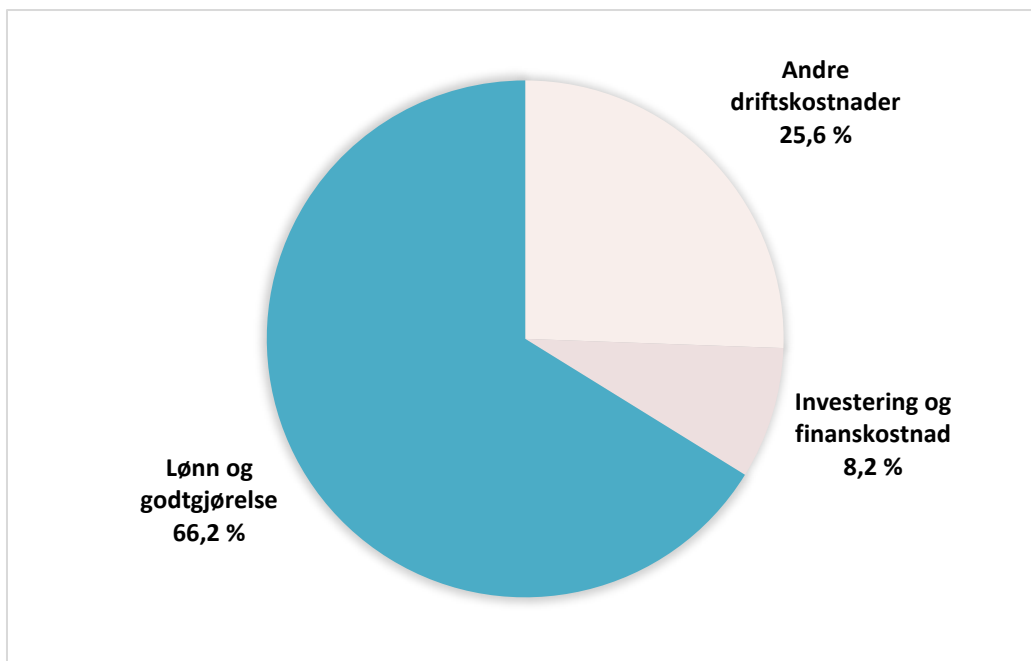
Vurdering av vesentlige forhold

For 2019 var det tre vesentlige forhold som påvirket vårt årsregnskap:

- Bemanningen i Skatteetaten er redusert med 115 utførte årsverk. Vi var tilbakeholdne med rekruttering av nye medarbeidere i forkant, og i starten, av 2019 som følge av Skatteetatens omorganisering. Reduksjonen har også sammenheng med tilpasning til avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen og gevinstrealiseringen fra effektiviseringsprosjekter.
- Vi overtok NAV Innkreving fra 1. april 2018. Helårvirkningen for 2019 utgjorde 150,5 millioner kroner. Dette er en økning på 35,5 millioner kroner i forhold til 2018.
- I samsvar med Personalmelding nr. 13/2019 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet har vi lagt til grunn ny definisjon av årsverk som nå er antall utførte årsverk.
- Ny note C under bevilgningsoppstillingen viser spesifisering av Deposita og avsetninger til Svalbardregnskapet, både på statskonto og artskontonivå.

I 2019 har vi under kapittel 1618 benyttet 6 920 millioner kroner av en samlet bevilgning på 7 315 millioner kroner. Samlet mindreforbruk utgjør dermed 395 millioner kroner som tilsvarer en utnyttelsesgrad på 94,6 prosent (for postene 01, 21, 22, 23, 45, 70 under kapittel 1618 og korrigeret for post 02 og 03 under kapittel 4618). Den vesentligste delen av mindreforbruket er knyttet til utviklingsaktivitetene med 176 millioner kroner og avsetning til infrastrukturiltak tilsvarende 102 millioner kroner. Tidsforskyvninger er hovedforklaringen til mindreforbruket.

Etatens utgifter fordelt på lønn og godtgjørelser, andre driftskostnader og investeringer viser følgende fordeling (for postene 01, 21, 22, 23, 45 og 70 under kapitel 1618):

Forklaring til figur: Under investering og finanskostnad har vi også tatt med konsulentbruk i utviklingsprosjekter.

Post 01 Driftsutgifter – mindreutgift 118,9 mill. kroner

Vi legger stor vekt på å utnytte etatens bevilgning, og post 01 viser en utnyttelsesgrad på 98,1 prosent. Det er bokført 6 086 millioner kroner på denne posten i 2019 (justert for merinntektsfullmakter), som tilsvarer 3,5 prosent nominell vekst fra 2018.

Lønnsandelen av driftskostnadene (post 01) ligger relativt stabilt, jmfør tabell på side 13, og utgjør 71,8 prosent (ned 2,7 prosent fra 2018). Reduksjonen skyldes en fortsatt nedgang i bemanningen gjennom 2019.

Post 22 Større IT-prosjekter – mindreutgift 176 mill. kroner

Post 22 er øremerkede midler til gjennomføring av større IT-prosjekter. Vi har hatt bevilgning til fire hovedprosjekter i 2019; Ny dialogbasert skattemelding (SIRIUS), Nytt særavgiftssystem (SAFIR), Modernisering av folkeregisteret (MF) og Nytt IT-system mva (MEMO). Mindreforbruket for disse fire prosjektene utgjør 176 millioner kroner hvorav usikkerhetsavsetninger utgjør 57 millioner kroner. Mindreforbruket har oppstått fordi aktiviteter er forflyttet ut i tid.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – mindreutgift 101,8 mill. kroner

Posten omfatter utgifter til IT-formål, medregnet utgifter til større IT-utskiftninger i etaten og vedlikehold av programvare. Det er regnskapsført 94,5 mill. kroner av et budsjett på 196,3 mill. kroner. Mindreforbruket skyldes blant annet forsinkelse i infrastrukturprosjektene som følge av kapasitetsutfordringer.

Innkrevingsregnskapene

Skatteregnskapet

De kommunale skatteoppkreverne har ansvar for føring av skatteregnskapet. Innbetalte skattekrav fordeles på skattekreditorene (kommunen, fylket, staten og folketrygden) etter årlige fordelingstall

beregnet på grunnlag av skattefastsettelsen for forskudds- og etterskuddsordningen. Arbeidsgiveravgift fordeles i sin helhet til folketrygden.

De kommunale skatteoppkreverne avlegger skatteregnskapet på månedlig basis med utbetaling til skattekreditorene. Statens og folketrygdens andel av innbetalt skatt overføres til Skatteetaten.

For 2019 ble det fra skatteregnskapet overført tilsammen 274,8 mrd. kroner på statens andel og 331,5 mrd. kroner på folketrygdens andel (inkl. arbeidsgiveravgift). Kommunens og fylkets andel utgjorde henholdsvis 170,1 mrd. kroner og 35,1 mrd. kroner.

Oppdrag

Oppdragsinnkreving har avtale om innkreving på vegne av 45 statlige virksomheter. Det er i 2019 innfordret og rapportert tilsammen 3,5 mrd. kroner. Den største posten er bøter, inndragninger mv. hvor det er innkrevd 1,5 mrd. kroner. Av totalt innfordret er 1,1 mrd. kroner innkrevd og overført aktuelle virksomheter.

Bidrag og tilbakebetaling

Bidrag og tilbakebetaling har avtale om innkreving på vegne av Arbeids- og velferdsetaten, Garantikassen for fiskere, Helfo og utenlandske myndigheter. Det er innfordret totalt 4,3 mrd. kroner. Av dette er 1,9 mrd. kroner innfordret og utbetalte bidrag. På vegne av Arbeids- og velferdsetaten er det innfordret til sammen 2,3 mrd. kroner. I tillegg er det utbetalt forskudd på 0,7 mrd. kroner.

Særavgifter

Særavgifter består av 24 ulike avgifter (eksklusiv 5536 Avgift på motorvogner mv). Det er i 2019 inntektsført 66,3 mrd. kroner. Dette er en nedgang på 2,3 mrd. kroner (3,4 prosent) i forhold til i fjor.

5501 70 Trinnskatt, formuesskatt mv.

Trinnskatt er inntektsført med 76,9 mrd. kroner. Dette er en økning på 10,5 mrd. kroner (15,9 prosent) i forhold til i fjor.

5501 72 Fellesskatt mv fra personlige skattytere

Fellesskatt er inntektsført med 108,3 mrd. kroner. Dette er en reduksjon på 77,6 mrd. kroner (41,8 prosent) i forhold til i fjor. Dette må ses i sammenheng med den nye posten 5501 74 Selskapsskatt mv, som før lå under post 5501 72 Fellesskatt. Ser man disse to postene under ett, ble det i 2019 inntektsført 193,7 milliarder kroner, som er en økning på 7,8 milliarder kroner (4,2 prosent).

5501 74 Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum

Selskapsskatter er inntektsført med 85,4 milliarder kroner. Før lå denne summen under post 5501 72 Fellesskatt, endringen i fellesskatt ses derfor i sammenheng med selskapsskatten.

5521 70 Merverdiavgift

Merverdiavgift er inntektsført med 305,9 mrd. kroner. Dette er en økning på 10,8 mrd. kroner (3,7 prosent) i forhold til i fjor.

5536 Avgift på motorvogner mv

Avgift på motorvogner (engangsavgift, trafikksforsikringsavgift, vektårsavgift og omregistreringsavgift) er inntektsført med kr 23,9 mrd. kroner. Dette er en økning på 0,5 mrd. kroner (2,2 prosent) i forhold til i fjor.

5700 71 Trygdeavgift

Trygdeavgift er inntektsført med 147,7 mrd. kroner. Dette er en økning på 4,4 mrd. kroner (3 prosent) fra 2018. Totalt i statsregnskapet er det inntektsført 148,5 mrd. kroner inkludert inntekter fra Landbruksdirektoratet og Arbeids- og velferdsetaten.

5700 72 Arbeidsgiveravgift

Arbeidsgiveravgift er inntektsført med 183,8 mrd. kroner. Økningen fra 2018 er på 10,6 mrd. kroner (6,1 prosent). I statsregnskapet viser posten til sammen 194,3 mrd. kroner. Differansen, 10,5 mrd. kroner skyldes at øvrige virksomheter i staten også regnskapsfører egen del av arbeidsgiveravgift på denne posten.

5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum

Skatt og avgift på utvinning av petroleum ble inntektsført med 133,5 mrd. kroner, en økning på 23,2 mrd. kroner (21 prosent) fra i fjor. Økningen skyldes i hovedsak høyere utskrevet terminskatt vedr 2018/ 2019 sammenlignet med 2017/2018.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen reviderer årsregnskapet til Skatteetaten og vil avlegge revisjonsberetning innen 1. mai 2020.

Oslo, 15.mars 2020

Hans Christian Holte

Prinsippnote til årsregnskapet

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Skatteetaten med innkrevingsregnskapet for bidrag og tilbakebetaling har i tillegg en valutakonto i USA (Locbox) som er utenfor konsernkontoordningen.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Nytt fra 2019 er at avsetninger til Svalbardregnskapet har fått et eget avsnitt i bevilgningsrapporten benevnt "Deposita og avsetninger". Avsetninger til Svalbardregnskapet rapporteres direkte i kapitalregnskapet. Nettorapportert til bevilgningsregnskapet og avsetninger til Svalbardregnskapet summeres til Netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet. Denne summen skal stemme med tilsvarende post i artskontooppstillingen.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Skatteetaten har ikke avgitt belastningsfullmakter for regnskapsåret 2019.

Ny note C viser spesifisering av Deposita og avsetninger til Svalbardregnskapet, både på statskonto og artskontonivå.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Årsregnskapet 2019

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2019

Utgifts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2019	Merutgift(-) og mindreutgift
1618	Skatteetaten	01	Driftsutgifter	6 204 550 000	6 103 167 221	101 382 779
1618	Skatteetaten	21	Spesielle driftsutgifter	208 687 000	216 301 912	-7 614 912
1618	Skatteetaten	22	Større IT-prosjekter, kan overføres	604 742 000	428 765 820	175 976 180
1618	Skatteetaten	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen	96 387 000	91 068 193	5 318 807
1618	Skatteetaten	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	196 327 000	94 481 825	101 845 175
1618	Skatteetaten	70	Tilskudd	4 000 000	3 500 000	500 000
1632	Kompensasjon for merverdiavgift	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, overslagsbevilgning	26 350 000 000	27 252 977 915	-902 977 915
1632	Kompensasjon for merverdiavgift	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, overslagsbevilgning	2 235 000 000	2 190 703 783	-44 296 217
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	0	348 301 937	-348 301 937
1650	Statsgjeld, renter mv.:	89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning	0	992	
0440	Politidirektoratet, politi og lensmannsetaten	01	Driftsutgifter	0	2 157 250	
0471	Statens erstatningsansvar og Stortingets rettfærdsvederlagsordning	71	Erstatningsansvar m.m., overslagsbevilgning	0	1 415 959	
0540	Direktoratet for forvaltning og IKT	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter,	0	123 891	
1420	Miljødirektoratet	75	Utbetaling av vrakpant, overslagsbevilgning	0	486 694 470	
2412	Husbanken	71	Tap på utlånsvirksomhet	0	0	
2620	Stønad til enslig mor eller far	76	Bidragforskott	0	717 622 703	
<i>Sum utgiftsført</i>				35 899 693 000	37 937 283 871	

Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2019	Merutgift(-) og mindreutgift
4618	Skatteetaten	01	Refunderte utleggs- og tinglysningsgebyr	83 000 000	81 032 868	-1 967 132
4618	Skatteetaten	02	Andre refusjoner	46 100 000	49 206 953	3 106 953
4618	Skatteetaten	03	Andre inntekter	21 500 000	35 874 640	14 374 640
4618	Skatteetaten	05	Gebyr for utleggsforretninger	49 000 000	49 801 523	801 523
4618	Skatteetaten	07	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser	3 500 000	3 819 592	319 592
4618	Skatteetaten	11	Gebyr på kredittdeklarasjoner	3 000 000	3 136 846	136 846
4618	Skatteetaten	85	Inngått på tapsførte lån mv.	240 000 000	244 475 505	4 475 505
4618	Skatteetaten	86	Bøter, inndragninger mv.	1 475 000 000	1 486 160 761	11 160 761
4618	Skatteetaten	87	Trafikantsanksjoner	60 000 000	59 537 364	-462 636
4618	Skatteetaten	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret	225 000 000	229 158 823	4 158 823
4618	Skatteetaten	89	Overtredelsesgebyr	5 000 000	6 000 989	1 000 989
3024	Regjeringsadvokaten	01	Erstatning for utgifter i rettssaker	0	28 431 672	
3334	Film- og medieformål	70	Gebyr	0	0	
3335	Film- og medieformål	70	Gebyr	0	531 669	
3440	Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	07	Gebyr - sivile gjøremål	0	1 042 804 279	
3470	Fri rettshjelp	01	Tilkjente saksomkostninger m.m	0	2 417 013	
3545	Datatilsynet	01	Diverse inntekter	0	4 076 784	
3587	Direktoratet for byggkvalitet:	01	Diverse inntekter	0	30 146	
3595	Statens kartverk	01	Gebyrinntekter tinglysning	0	413 580	
3605	Arbeids- og sosialdepartementet	06	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	0	25 859 910	
3640	Arbeidstilsynet	05	Tvangsmulkt	0	9 454 974	
3640	Arbeidstilsynet	09	Overtredelsesgebyr	0	39 228 725	
3714	Folkehelse	04	Gebyrinntekter	0	700 112	

Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2019	Merutgift(-) og mindreutgift
3902	Justervesenet	01	Gebyrinntekter	0	638 544	
3906	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren Svalbard	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	0	1 037 232	
3910	Sjøfartsdirektoratet	01	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	0	208 005 998	
3910	Sjøfartsdirektoratet	04	Gebyr for skip i NIS	0	54 211 689	
3910	Sjøfartsdirektoratet	86	Overtredelsesgebyrer og tvangsmulkt	0	14 486 864	
3917	Fiskeridirektoratet	86	Forvaltningssanksjoner	0	907 756	
4602	Finanstilsynet	03	Saksbehandlingsgebyr	0	281 924	
4602	Finanstilsynet	86	Vinningsavståelse og overtredelsesgebyr mv.	0	29 550 069	
4610	Tolletaten,	85	Overtredelsesgebyr	0	22 507 022	
4620	Statistisk sentralbyrå	85	Tvangsmulkt	0	11 304 303	
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse	0	15 549 242	
5341	Avdrag på utestående fordringer:	91	Alminnelige fordringer	0	42 164	
5501	Skatter på formue og inntekt	70	Trinnskatt, formueskatt mv.	76 000 000 000	76 933 137 241	933 137 241
5501	Skatter på formue og inntekt	72	Fellesskatt	109 200 000 000	108 286 255 982	-913 744 018
5501	Skatter på formue og inntekt	74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum	84 350 000 000	85 445 238 700	1 095 238 700
5502	Finansskatt	70	Skatt på lønn	2 030 000 000	2 037 191 439	7 191 439
5502	Finansskatt:	71	Skatt på overskudd	1 220 000 000	1 240 612 498	20 612 498
5506	Avgift på arv og gaver	70	Avgift	60 000 000	44 205 476	-15 794 524
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	43 400 000 000	43 011 140 940	-388 859 060
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum	72	Særskatt på oljeinntekter	89 500 000 000	90 490 326 324	990 326 324
5509	Avgift på utslipp av NOx i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	70	Avgift	1 000 000	1 715 724	715 724

Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2019	Merutgift(-) og mindreutgift
5511	Tollinntekter	70	Toll	3 100 000 000	3 247 203 810	147 203 810
5521	Merverdiavgift	70	Merverdiavgift	307 500 000 000	305 885 892 791	-1 614 107 209
5526	Avgift på alkohol	70	Avgift på alkohol	14 300 000 000	14 424 907 036	124 907 036
5531	Avgift på tobakkvarer mv.	70	Avgift på tobakkvarer mv.	6 500 000 000	6 549 349 816	49 349 816
5536	Avgift på motorvogner mv.	71	Engangsavgift	13 150 000 000	13 103 961 677	-46 038 323
5536	Avgift på motorvogner mv.	72	Trafikkforsikringsavgift	9 100 000 000	9 148 836 957	48 836 957
5536	Avgift på motorvogner mv.	73	Vektårsavgift	330 000 000	335 027 372	5 027 372
5536	Avgift på motorvogner mv.	75	Omregistreringsavgift	1 300 000 000	1 336 033 571	36 033 571
5538	Veibruksavgift på drivstoff	70	Veibruksavgift på bensin	5 200 000 000	5 252 363 109	52 363 109
5538	Veibruksavgift på drivstoff	71	Veibruksavgift på autodisel	9 800 000 000	9 984 244 697	184 244 697
5538	Veibruksavgift på drivstoff	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	7 000 000	7 206 289	206 289
5541	Avgift på elektrisk kraft	70	Avgift på elektrisk kraft	10 800 000 000	10 671 767 966	-128 232 034
5542	Avgift på mineralolje mv.	70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 850 000 000	1 948 108 575	98 108 575
5542	Avgift på mineralolje mv.	71	Avgift på smøreolje mv.	110 000 000	111 989 384	1 989 384
5543	Miljøavgift på mineralske produkter mv.	70	CO2-avgift	8 000 000 000	8 066 826 072	66 826 072
5543	Miljøavgift på mineralske produkter mv.	71	Svovelaavgift	1 000 000	12 313 451	11 313 451
5547	Avgift på helse og miljøskadelige kjemikalier	70	Trikloretten (TRI)	0	11 216	11 216
5547	Avgift på helse og miljøskadelige kjemikalier	71	Tetrakloretten (PER)	500 000	545 775	45 775
5548	Miljøavgift på visse klimagasser	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	360 000 000	303 996 491	-56 003 509

Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2019	Merutgift(-) og mindreutgift
5549	Avgift på utslipp av NOx	70	Avgift på utslipp av NOx	70 000 000	63 531 646	-6 468 354
5555	Avgift på sjokolade- og sukkerverer mv.	70	Avgift på sjokolade- og sukkerverer mv.	1 500 000 000	1 528 411 423	28 411 423
5556	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	3 050 000 000	3 054 417 632	4 417 632
5557	Avgift på sukker mv.	70	Avgift på sukker mv.	190 000 000	191 271 311	1 271 311
5559	Avgift på drikkevareemballasje	70	Grunnavgift på engangsemballasje	1 990 000 000	1 971 115 478	-18 884 522
5559	Avgift på drikkevareemballasje	71	Miljøavgift på kartong	50 000 000	52 118 103	2 118 103
5559	Avgift på drikkevareemballasje	72	Miljøavgift på plast	30 000 000	31 135 526	1 135 526
5559	Avgift på drikkevareemballasje	73	Miljøavgift på metall	5 000 000	5 225 560	225 560
5559	Avgift på drikkevareemballasje	74	Miljøavgift på glass	90 000 000	88 446 754	-1 553 246
5561	Flypassasjeravgift	70	Flypassasjeravgift	1 800 000 000	1 946 856 218	146 856 218
5562	Totalisatoravgift	70	Totalisatoravgift	130 000 000	127 171 519	-2 828 481
5565	Dokumentavgift	70	Dokumentavgift	0	13 419 249	
5568	Sektoravgift under Kulturdepartementet	75	Kino- og videogramavgift	0	27 685 628	
5574	Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet	75	Tilsynsavgift Justervesenet	0	48 999 947	
5580	Sektoravgift under Finansdepartementet	70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	0	425 811 500	
5584	Andre avgifter, etterslep utgåtte avgifter	70	Andre avgifter, etterslep utgåtte avgifter	0	21 967	
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	83	Av alminnelige fordringer	0	16 408 560	
5700	Folketrygdens inntekter	71	Trygdeavgift	149 200 000 000	147 798 238 683	-1 401 761 317
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift	193 400 000 000	184 334 016 630	-9 065 983 370
5701	Diverse inntekter	71	Refusjon ved yrkesskade	0	770 527 519	
5701	Diverse inntekter	73	Refusjon fra bidragspliktige	0	213 491 940	
5701	Diverse inntekter	80	Renter	0	493 748	

Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2019	Merutgift(-) og mindreutgift
5701	Diverse inntekter	86	Innkrevning feilutbetalinger	0	1 118 026 544	
5701	Diverse inntekter	87	Diverse inntekter	0	16 096 258	
5701	Diverse inntekter	88	Hjelpemiddelsentraler m.m.	0	20 088 411	
5704	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	70	Dividende	0	4 191 332	
5705	Refusjon av dagpenger	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs	0	22 491 956	
5705	Refusjon av dagpenger	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge	0	90 373	
<i>Sum inntektsført</i>				1 150 885 600 000	1 145 530 889 329	

Sum netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet		-1 107 780 125 193
Deposita og avsetninger		
845004	Avsetninger i Svalbardregnskapet	-186 519 735
Sum netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport) til Svalbardregnskapet		-186 519 735
Kapitalkontoer		
60064601	Norges Bank KK /innbetalinger (TC)	448 762 119
60064602	Norges Bank KK/utbetalinger (TC)	-7 871 000 033
716105	Endring i mellomværende med statskassen (TC-driftsregnskapet)	-104 927
60076301	Norges Bank KK /innbetalinger (EL)	416 764 820 632
60076302	Norges Bank KK/utbetalinger (EL)	-141 993 782 305
716221	Endring i mellomværende med statskassen (EL-merverdiavgiftsregnskapet)	388 801 335
60090301	Norges Bank KK /innbetalinger (EV)	612 711 705 755
60090302	Norges Bank KK/utbetalinger (EV)	-6 137 530 788
716200	Endring i mellomværende med statskassen (EV-inntektsregnskapet for skatt og folketrygd)	-370 250 358
60076401	Norges Bank KK /innbetalinger (F5)	139 979 134 910
60076402	Norges Bank KK/utbetalinger (F5)	-6 477 667 646
716222	Endring i mellomværende med statskassen (F5-petroleumsskatteregnskapet)	0
60095101	Norges Bank KK /innbetalinger (OF)	4 421 831 874
60095102	Norges Bank KK/utbetalinger (OF)	-2 770 049 619
716707	Endring i mellomværende med statskassen (OF-innkrevingsregnskapet for bidrag og tilbakebetaling)	-8 543 883
60090801	Norges Bank KK /innbetalinger (OX)	104 901 670 382
60090802	Norges Bank KK/utbetalinger (OX)	-6 159 038 752
716223	Endring i mellomværende med statskassen (OX-innkrevingsregnskapet for oppdrag og særavgifter)	-48 633 502
Sum rapportert		0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2019	2018	Endring
716105	Mellomværende med statskassen TC	-168 420 882	-168 315 954	-104 927
716221	Mellomværende med statskassen EL	-171 776 176	-560 577 511	388 801 335
716200	Mellomværende med statskassen EV	3 443 445 914	3 813 696 271	-370 250 358
716222	Mellomværende med statskassen F5	0	0	0
716707	Mellomværende med statskassen OF	-40 852 801	-32 308 918	-8 543 883
716223	Mellomværende med statskassen OX	-198 303 539	-149 670 036	-48 633 502
		2 864 092 516	2 902 823 852	-38 731 336

Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler). Se note B *Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år* for nærmere forklaring.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
161 801	87 333 000	6 117 217 000	6 204 550 000
161 821	2 787 000	205 900 000	208 687 000
161 822	189 942 000	414 800 000	604 742 000
161 823	4 487 000	91 900 000	96 387 000
161 845	88 327 000	108 000 000	196 327 000
161 870		4 000 000	4 000 000
1632 61		26 350 000 000	26 350 000 000
1632 72		2 235 000 000	2 235 000 000
		35 526 817 000	35 899 693 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
161801/ 461802/03		101 383		101 383	17 482			118 865	305 861	118 865
1618 21		-7 615		-7 615				-7 615	10 295	0
161823		5 319		5 319				5 319	4 595	4 595
161822	"kan overføres"	175 976		175 976				175 976	951 300	175 976
161845	"kan overføres"	101 845		101 845				101 845	220 300	101 845
161870		500		500	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
163261	"overslagsbevilgning"	902 978		902 978	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
163272	"overslagsbevilgning"	-44 296		-44 296	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mottatte belastningsfullmakter:

Skatteetaten har mottatt en rekke fullmakter til å postere på kapitler og poster tilhørende andre departement. Disse fremgår under bevilgningsoppstillingen.

Stikkordet «kan overføres»:

Skatteetatens bevilgning på postene 22 og 45 er gitt med stikkordet "kan overføres". Beløpet stammer fra tildelinger gitt innenfor de to siste budsjettår og virksomheten lar beløpet inngå som en del av overført beløp.

Merinntektsfullmakt:

Skatteetaten er gitt fullmakt til å overskride bevilgning under kapitel 1618, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kapitel 4618, post 02 og 03.

Bestillingsfullmakt:

Skatteetaten har fullmakt til å foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men ikke slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 35 mill. kroner på kap. 1618, post 45. For 2019 var overførbart beløp større enn foretatte bestillinger slik at det ikke var nødvendig å benytte seg av fullmakten.

Fullmakt til å inngå avtaler om investeringsprosjekter:

Skattedirektoratet har fullmakt til å gjennomføre de investeringsprosjektene som er finansiert under kap. 1618, post 22, innenfor de kostnadsrammer som der er angitt.

Overslagsbevilgning:

Skatteetaten har overslagsbevilgning på kapittel 1632, post 61 og post 72.

Note C del I Spesifisering av netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport) til Svalbardregnskapet etter kapittel og post

Utgiftskapittel i Svalbardregnskapet	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Regnskap 2019
0022	Skattekontoret, Svalbard	01	Driftsutgifter	4 457 177
<i>Sum utgiftsført i Svalbardregnskapet</i>				4 457 177
Inntektskapittel i Svalbardregnskapet	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Regnskap 2019
3022	Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 0022)	02	Andre refusjoner	320 000
3030	Skattar og avgifter	70	Skattar m.m.	188 081 202
3030	Skattar og avgifter	71	Utførselsavgift	1 488 540
3005	Sysselmannen	1	Diverse inntekter/ bøter og inndragninger	1 087 170
3035	Tilskot frå statsbudsjettet	70	Tilskot	0
<i>Sum inntektsført i Svalbardregnskapet</i>				190 976 912
<i>Sum netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport) til Svalbardregnskapet</i>				-186 519 735

Note C del II Spesifisering av netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport) til Svalbardregnskapet etter art

	2019	2018
Driftsinntekter rapportert til Svalbardregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer		
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Salgs- og leieinnbetalinger	320 000	310 000
Andre innbetalinger		
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>	<i>320 000</i>	<i>310 000</i>
Driftsutgifter rapportert til Svalbardregnskapet		
Utbetalinger til lønn	2 874 546	2 498 478
Andre utbetalinger til drift	1 582 631	1 259 564
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	<i>4 457 177</i>	<i>3 758 042</i>
Netto rapporterte driftsutgifter	4 137 177	3 448 042
Investerings- og finansinntekter rapportert til Svalbardregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter		
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til Svalbardregnskapet		
Utbetaling til investeringer		207 000
Utbetaling av finansutgifter		
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	<i>0</i>	<i>207 000</i>
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	0	207 000

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til Svalbardregnskapet		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	190 656 912	173 575 852
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til Svalbardregnskapet</i>	<i>190 656 912</i>	<i>173 575 852</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra Svalbardregnskapet		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra Svalbardregnskapet</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Sum netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport) til Svalbardregnskapet etter art	-186 519 735	-169 920 810

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2019

	31.12.2019	31.12.2018
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer	32 816 347	26 293 528
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1 308 971	1 268 247
Salgs- og leieinnbetalinger	84 092 622	79 905 797
Andre innbetalinger	1 000	83 095
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>	118 218 940	107 550 666
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	4 594 319 726	4 505 675 713
Andre utbetalinger til drift	2 135 671 722	1 999 187 880
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	6 729 991 448	6 504 863 593
Netto rapporterte driftsutgifter	6 611 772 508	6 397 312 926
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	70 301	22 354
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	70 301	22 354
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	211 541 624	206 634 856
Utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
Utbetaling av finansutgifter	346 639	355 360
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	211 888 264	206 990 216

	31.12.2019	31.12.2018
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	211 817 963	206 967 862
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	1 145 081 626 651	1 077 334 586 847
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	1 145 081 626 651	1 077 334 586 847
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	30 651 585 942	27 444 808 900
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	30 651 585 942	27 444 808 900
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	7 631 285	8 416 965
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	514 345 606	504 192 581
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	348 301 937	328 305 307
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	-173 674 955	-184 304 240
Netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet	-1 107 780 125 193	-1 043 469 801 399

Oversikt over mellomværende med statskassen	31.12.2019	31.12.2018
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	3 510 291 988	3 916 322 678
Kontanter	2 000	2 000
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	36 013	35 502
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-172 208 410	-168 801 345

Oversikt over mellomværende med statskassen	31.12.2019	31.12.2018
Skyldige offentlige avgifter	-1 358 325	-1 485 157
Annen gjeld	-472 670 749	-843 249 826
Sum mellomværende med statskassen	2 864 092 516	2 902 823 852

Regnskapsprinsipper for bruttobudsjetterte virksomheter – Virksomhetsregnskap avlagt i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS) av desember 2018 og SRS 25 Ytelser til ansatte av desember 2019

Skatteetaten har i samråd med Finansdepartementet vedtatt å føre og rapportere virksomhetsregnskapet i tråd med de statlige regnskapsstandardene (SRS), i tillegg til ordinær rapportering etter kontantprinsippet.

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS) av desember 2018 og SRS 25 Ytelser til ansatte av desember 2019. Virksomheten har tatt i bruk alle de oppdaterte standardene, også oppdaterte SRS 1 Presentasjon av virksomhetsregnskapet og SRS 10 Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer, samt overføringer til og fra staten.

Som følge av forenklinger i de oppdaterte statlige regnskapsstandardene er det gjort enkelte endringer i presentasjon av regnskapet og i presentasjon av fjorårets regnskapstall. Regnskapslinjen Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler i balansen er fjernet som følge av forenkling av inntektsføring av bevilgning i SRS 10. Saldoen er overført til regnskapslinjen "Avregnet med statskassen" og sammenligningstallene for 2018 er endret tilsvarende. Presentasjonen av inntekt fra bevilgning i note 1 er også forenklet som følge av denne endringen.

Skatteetaten har i tillegg tatt i bruk forenklingen i SRS 13, hvor statlige virksomheter kan velge å behandle alle leieavtaler som operasjonelle. En finansiell leieavtale for inventar er derfor omklassifisert til operasjonell leieavtale.

Åpningsbalanse

Ved utarbeidelse av åpningsbalansen er immaterielle eiendeler og varige driftsmidler verdsatt til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi. Finansielle anleggsmidler er verdsatt til virkelig verdi.

Gjenanskaffelsesverdi for en eiendel er det beløp det vil koste dersom eiendelen skulle anskaffes i dag, vurdert til samme kvalitet, standard og funksjonalitet som eksisterende eiendel.

Omløpsmidler er verdsatt til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi. Kortsiktig gjeld er verdsatt til pålydende.

Finansiell leieavtale inventar er omklassifisert til operasjonell leieavtale og utgår derfor fra balansen i 2019.

Finansielle anleggsmidler med andre fordringer utgår fra balansen. Grunnen er at pantobligasjonene (leieboerinnskudd) fra henholdsvis 10/5-1965 og 17/10-1984, i Moloveien 20, Bodø, er innløst.

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres. Det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Bruttobudsjetterte virksomheter har en forenklet praktisering av prinsippet om motsatt sammenstilling ved at inntekt fra bevilgninger beregnes som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Virksomheten resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

Virksomheten har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 30 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper i en pool for hvert år.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Utgifter vedrørende bruk av egne ansatte knyttet til applikasjonsutviklingsfasen ved utvikling av programvare, er kostnadsført. Immaterielle eiendeler består av lisenser og egenutvikling av programvare.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Skatteetaten presenterer balanseposter knyttet til innkrevingsvirksomhet i balanseoppstillingen iht. SRS 1. Skatteetaten har valgt å fortsette å presentere innkreving iht. kontantregnskapet i balanseoppstillingen.

Skatteetaten har unntak fra kontantprinsippet i forbindelse med innkrevingsvirksomhet og inntekter fra innkrevingsvirksomhet ved at balanseposter rapporteres som en del av mellomværende med statskassen i S-rapport til statsregnskapet, selv om de ikke er innbetalt. Disse balansepostene er også presentert i virksomhetsregnskapet etter SRS.

Skatteetaten har supplert balanseoppstillingen med flere overskrifter og regnskapslinjer for å gi et rettviseende bilde av den økonomiske stillingen. Balanseoppstillingen er delt mellom drift og innkreving. I tillegg er note 13 til og med note 16 splittet mellom drift og innkreving, hvor f.eks. 14A er Andre kortsiktige fordringer - drift og 14B er Andre kortsiktige fordringer - innkreving.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i, eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO).

Skatteetaten har eget trykkeri på Helsfyr og utfører printproduksjon for flere andre statlige virksomheter. Varelageret består av trykksaker, blekk, papirer og lignende som er definert som innsatsvarer for printproduksjon.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Ved individuelle vurderinger av de enkelte fordringene er det ikke funnet nødvendig å foreta avsetning for forventet tap for fordringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld, og fremgår i regnskapslinjen for avregninger i balanseoppstillingen. Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i regnskapslinjen avregnet med statskassen. Statens kapital for Skatteetaten splittes i balanseoppstillingen mellom avregnet for driftsregnskapet og avregnet vedrørende innkreving.

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten presenteres etter kontantprinsippet.

Skatteetaten har valgt å fortsette med tidligere praksis med at innkreving presenteres etter kontantprinsippet, selv om forenklinger i SRS 10 åpner opp for å presentere innkreving etter samme prinsipper som de bokføres.

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten presenteres etter kontantprinsippet.

Skatteetaten har valgt å fortsette med tidligere praksis med at tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten presenteres etter kontantprinsippet, selv om forenklinger i SRS 10 åpner opp for å presentere de etter samme prinsipper som de bokføres.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Resultatregnskap

	Note	31.12.2019	31.12.2018
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	6 433 092 211	6 188 697 480
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	1 308 971	1 268 247
Inntekt fra gebyrer	1	32 819 667	26 293 098
Salgs- og leieinntekter	1	91 416 019	80 110 039
Andre driftsinntekter	1	1 000	77 395
<i>Sum driftsinntekter</i>		<i>6 558 637 868</i>	<i>6 296 446 258</i>
Driftskostnader			
Varekostnader		3 247 938	3 633 797
Lønnskostnader	2	4 571 935 939	4 505 882 305

	Note	31.12.2019	31.12.2018
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	196 824 150	171 470 971
Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	0	0
Andre driftskostnader	5	1 786 353 664	1 614 660 224
<i>Sum driftskostnader</i>		<i>6 558 361 691</i>	<i>6 295 647 296</i>
Driftsresultat		276 177	798 962
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	70 301	22 354
Finanskostnader	6	346 478	821 316
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		<i>-276 177</i>	<i>-798 962</i>
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	8	1 145 081 626 651	1 077 334 586 847
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet		1 145 081 626 651	1 077 334 586 847
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>0</i>	<i>0</i>

	Note	31.12.2019	31.12.2018
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	9	30 651 585 942	27 444 808 900
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		30 651 585 942	27 444 808 900
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0

Balanse

	Note	31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	3	526 723 484	373 045 574
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	877 892 822	745 718 585
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		1 404 616 306	1 118 764 159
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	0	0
Maskiner og transportmidler	4	588 924	691 816
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	449 219 155	372 777 843
Anlegg under utførelse	4	0	0
Infrastruktureiendeler	4	0	0

	Note	31.12.2019	31.12.2018
Sum varige driftsmidler		449 808 079	373 469 659
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	10	0	0
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer		0	244 700
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<i>0</i>	<i>244 700</i>
Sum anleggsmidler		1 854 424 385	1 492 478 518
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	11	312 664	864 433
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		<i>312 664</i>	<i>864 433</i>
II Fordringer			
Kundefordringer	12	413 805	359 227
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	13A	12 752 397	4 758 728
Andre fordringer	14A	186 331 821	182 866 238
<i>Sum fordringer</i>		<i>199 498 024</i>	<i>187 984 194</i>
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd (valutakonto USA innkreving)	15B	36 013	35 502
Kontanter og lignende	15A	2 000	2 000
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		<i>38 013</i>	<i>37 502</i>

	Note	31.12.2019	31.12.2018
Sum omløpsmidler		199 848 700	188 886 129
Sum eiendeler drift		2 054 273 086	1 681 364 647
IV Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedr. Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	8	65 422 182	100 945 840
Fordring skatt/avgift fra kommuner og andre kortsiktige fordringer	14B	3 443 607 911	3 813 753 479
<i>Sum fordringer vedr. innkrevingsvirksomhet og andre overføringer</i>		<i>3 509 030 093</i>	<i>3 914 699 319</i>
Sum eiendeler		5 563 303 178	5 596 063 965

Statens kapital og gjeld

	Note	31.12.2019	31.12.2018
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
<i>Sum virksomhetskapi tal</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	987 386 013	597 678 988
<i>Sum avregninger</i>		<i>987 386 013</i>	<i>597 678 988</i>

	Note	31.12.2019	31.12.2018
Sum statens kapital		987 386 013	597 678 988
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	6 430 000
<i>Sum avsetninger for langsiktige forpliktelser</i>		<i>0</i>	<i>6 430 000</i>
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	9 919 702
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		<i>0</i>	<i>9 919 702</i>
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		162 043 123	144 263 554
Skyldig skattetrekk		172 208 410	168 801 345
Skyldige offentlige avgifter		86 724 823	89 554 743
Avsatte feriepenger		405 118 637	397 533 913
Mottatt forskuddsbetaling	13A	0	0
Annen kortsiktig gjeld	16A	240 756 067	267 209 559
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		<i>1 066 851 060</i>	<i>1 067 363 115</i>
Sum gjeld		1 066 851 060	1 083 712 817
Sum statens kapital og gjeld drift		2 054 237 073	1 681 391 806

	Note	31.12.2019	31.12.2018
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Mottatt forskuddsbetaling - innkreving	13B	74 130 153	66 647 404
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning	9	0	43 092 529
Gjeld vedrørende andre overføringer, annen kortsiktig gjeld innkreving	16B	402 422 554	733 792 420
<i>Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>		<i>476 552 708</i>	<i>843 532 354</i>
Avregning med statskassen vedrørende innkreving.	7	3 032 513 398	3 071 139 806
Sum statens kapital og gjeld tilskuddsforvaltning og andre overføringer		3 509 066 106	3 914 672 160
Sum statens kapital og gjeld		5 563 303 178	5 596 063 965

Note 1 Driftsinntekter		
	31.12.2019	31.12.2018
Inntekt fra bevilgninger		
Inntekt fra bevilgninger	6 433 092 211	6 188 697 480
Sum inntekt fra bevilgninger	6 433 092 211	6 188 697 480
<p>Etter de statlige regnskapsstandardene beregnes inntekt fra bevilgninger for bruttobudsjetterte virksomheter som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null. For informasjon om mottatte bevilgninger se oppstilling av bevilgningsrapportering (side 70).</p>		
Inntekt fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd fra Norges forskningsråd	0	0
Tilskudd fra andre statlige virksomheter*	1 308 971	1 268 247
Tilskudd fra EU	0	0
Andre tilskudd og overføringer	0	0
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	1 308 971	1 268 247
Inntekt fra gebyrer		
Gebyrer**	32 819 667	26 293 098
Sum inntekt fra gebyrer	32 819 667	26 293 098
Salgs- og leieinntekter		
Salgsinntekt tjenester, avgiftspliktig	3 231 567	3 369 506
Prosjektinntekter (Salgsinntekt tjenester, avgiftsfri)	4 251 164	4 236 989
Salgsinntekt, unntatt avgiftsplikt/refusjoner	83 933 288	72 503 544
Andre inntekter	1 000	0

Note 1 Driftsinntekter		
	31.12.2019	31.12.2018
Sum salgs- og leieinntekter	91 417 019	80 110 039
Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	0	77 395
Sum andre driftsinntekter	0	77 395
Sum driftsinntekter	6 558 637 868	6 296 446 258
* Tilskudd fra DIFI, Nordisk Ministerråd, samt administrativ og faglig bistand Svalbard		
** Inntekt fra gebyrer er for fastsettelse av bidrag, for kredittdeklarasjoner og for bindende forhåndsuttalelser		

Note 2 Lønnskostnader		
	31.12.2019	31.12.2018
Lønn	3 295 858 723	3 256 146 594
Feriepenger	413 809 052	404 144 822
Arbeidsgiveravgift	511 533 091	504 499 393
Pensjonskostnader*	423 811 580	417 838 064
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-)**		
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-137 308 589	-144 114 378
Andre ytelser	64 232 082	67 367 811
Sum lønnskostnader	4 571 935 939	4 505 882 305
Antall utførte årsverk	5 586	5 701

Definisjon av utførte årsverk (PM-2019-13):

* Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2019 er 12,0 prosent. Premiesatsen for 2018 var 12,0 prosent.

** Inneholder lønn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader).

Økningen i fastlønn (konto 5000) utgjorde ca. 60 mill. kroner. Dette skyldes i all hovedsak lønnsoppgjøret (inkl. individuelle tillegg) med ca. 106 mil. kroner. Effekten av nedgangen i bemanningen utgjør ca. - 40 mill. kroner.

Skatteetaten har tatt i bruk ny standard for definisjon av årsverk fra 2019, hvor det er utførte årsverk som rapporteres. Pga. dette er det avvik mellom oppgitte årsverk i årsrapporten for 2018 og antall årsverk oppgitt i årets rapport for 2018.

Note 3 Immaterielle eiendeler			
	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
<i>Anskaffelseskost 01.01.</i>	578 499 475	745 718 585	1 324 218 060
<i>Tilgang i året</i>	15 393 852	357 957 549	373 351 401
<i>Avgang anskaffelseskost i året (-)</i>	0	0	0
<i>Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i året</i>	225 783 312	-225 783 312	0
<i>Anskaffelseskost</i>	819 676 639	877 892 822	1 697 569 461
<i>Akkumulerte nedskrivninger 01.01.</i>	0	0	0
<i>Nedskrivninger i året</i>	0	0	0
<i>Akkumulerte avskrivninger 01.01.</i>	205 453 901	0	205 453 901
<i>Ordinære avskrivninger i året</i>	87 499 254	0	87 499 254
<i>Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)</i>	0	0	0
<i>Balanseført verdi 31.12.2019</i>	526 723 484	877 892 822	1 404 616 306
<i>Avskrivningssatser (levetider)</i>	5 år / lineært	Ingen avskrivning	
<u><i>Avhendelse av immaterielle eiendeler i 2019:</i></u>			
<i>Salgssum ved avgang anleggsmidler</i>	0	0	0
<i>- Bokført verdi avhendede anleggsmidler</i>	0	0	0
<i>= Regnskapsmessig gevinst/tap</i>	0	0	0

Immaterielle eiendeler under utførelse er for Skatteetaten programvare under utvikling. Summen av tilgang i året på denne noten er 373,4 millioner kroner. Våre utviklingsprosjekter utgjør hele denne summen

Note 4 Varige driftsmidler							
	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transport-midler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	0	0	1 028 920	715 758 152	0	0	716 787 072
Tilgang i året	0	0	0	195 583 018	0	0	195 583 018
Avgang anskaffelseskost i året (-)	0	0	0	-25 877 482	0	0	-25 877 482
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0	0	0	0	0
<i>Anskaffelseskost</i>	0	0	1 028 920	885 463 688	0	0	886 492 608
Akkumulerte nedskrivninger 01.01	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	0	0	337 104	342 980 309	0	0	343 317 413
Ordinære avskrivninger i året	0	0	102 892	109 222 004	0	0	109 324 896
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	0	0	0	-15 957 780	0	0	-15 957 780
Balanseført verdi 31.12.2019	0	0	588 924	449 219 155	0	0	449 808 079

Note 4 Varige driftsmidler							
	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transport-midler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Sum
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	
<u>Avhendelse av varige driftsmidler i 2019:</u>							
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0

Tilgangen i løpet av året er i all hovedsak investering i IT-infrastruktur.

Note 5 Andre driftskostnader		
	31.12.2019	31.12.2018
Husleie	413 121 228	397 904 143
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	7 061 692	8 094 377
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	118 143 109	118 656 756
Leie maskiner, inventar og lignende	37 904 393	15 292 735
Mindre utstysanskaffelser	120 189 190	118 818 580
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	30 371 504	36 001 461
Kjøp av konsulenttenester*	320 445 926	207 493 161
Kjøp av andre fremmede tjenester*	159 012 084	172 035 883
Reiser og diett	116 345 696	90 043 626
Tap og lignende	0	0
Øvrige driftskostnader	463 758 842	450 319 501
Sum andre driftskostnader	1 786 353 664	1 614 660 224

*Fra og med 2019 presenteres konsulenttenester og andre fremmede tjenester separat. I sammenligningstallene for 2018 er kjøp av fremmede tjenester presentert samlet på notelinjen kjøp av fremmede tjenester.

Økningen på 112 millioner på kjøp av konsulenttenester er knyttet til:

- IT Utviklingstiltak (ca. 40 mill. kroner)*
- Infrastrukturanskaffelser (ca. 20 mill. kroner)*
- Forvaltning av SAFIR - nytt særavgiftssystem (ca. 15 mill. kroner), flytting fra utvikling til drift*
- Forvaltning A-ordningen (ca. 10 mill. kroner)*
- Utviklingsbehov i divisjonene (ca. 20 mill. kroner)*

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler						
Gjenværende varighet	Type eiendel					Sum
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur-eiendeler	
Varighet inntil 1 år		10 000 000				10 000 000
Varighet 1-5 år		75 000 000		2 776 396		77 776 396
Varighet over 5 år		309 000 000				309 000 000
Kostnadsført leiebetaling for perioden	0	394 000 000	0	2 776 396	0	396 776 396

Skatteetaten har hovedtyngden av husleieavtaler med varighet over 5 år på rapporteringstidspunktet. For avtalene med varighet inntil 1 år ligger det inne mulighet for opsjon for 3 avtaler, resterende avtaler utgår i 2020.

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader		
	31.12.2019	31.12.2018
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst (agio)	70 301	22 354
Utbytte fra selskaper	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	70 301	22 354
Finanskostnader		
Rentekostnad	323 715	804 377
Nedskrivning av aksjer	0	0
Valutatap (disagio)	22 763	16 940
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	346 478	821 316

Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Forklaring til at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen (kongruensavvik)

	31.12.2019	31.12.2018	Endring*
Avregnet med statskassen - driftsregnskapet	987 386 013	597 678 988	
Avregning med statskassen - innkrevingsregnskapet	3 032 513 398	3 071 139 806	
Sum avregnet med statskassen i balansen	4 019 899 411	3 668 818 795	351 080 616
<p>Bakgrunnen for at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen for bruttobudsjetterte virksomheter, er at konsernkontoene i Norges Bank inngår som en del av avregnet med statskassen i balansen. I tillegg hensyntas enkelte transaksjoner som ikke er knyttet til virksomhetens drift og transaksjoner som ikke medfører ut- eller innbetaling. Nedenfor vises de ulike postene som er grunnen til at endring i avregnet med statskassen i balansen ikke er lik balansens resultat.</p>			
Endring i avregnet med statskassen			
<i>Konsernkontoer i Norges Bank</i>			
Konsernkonto utbetaling			-171 409 069 143
Konsernkonto innbetaling			1 279 227 925 672
<i>Netto trekk konsernkonto</i>			1 107 818 856 529
<i>Innbetalinger og utbetalinger som ikke inngår i virksomhetens drift (er gjennomstrømningsposter)</i>			
- Innbetaling innkrevingsvirksomhet og andre overføringer			-1 114 336 541 209
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer			3 500 992
<i>Bokføringer som ikke går over bankkonto, men direkte mot avregning med statskassen</i>			
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991 og 1992)			6 336 091 718
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)			-521 976 892
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)			348 988 246
<i>Andre avstemmingsposter</i>			
Spesifikasjon av andre avstemmingsposter			0
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>			-351 080 616
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen			0
Sum endring i avregnet med statskassen *			-351 080 616

*Sum endring i avregnet med statskassen skal stemme med periodens endring ovenfor.

Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen			
	31.12.2019	31.12.2019	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Immaterielle eiendeler	1 404 616 306		1 404 616 306
Varige driftsmidler	449 808 079		449 808 079
<i>Sum</i>	1 854 424 385	0	1 854 424 385
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	312 664	0	312 664
Kundefordringer	413 805	0	413 805
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	12 752 397	0	12 752 397
Andre fordringer	186 331 821	1 261 895	185 069 926
Bankinnskudd, kontanter og lignende	38 013	38 013	0
Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	3 509 030 093	3 509 030 093	0
<i>Sum</i>	3 708 878 793	3 510 330 001	198 548 792
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	0	0	0
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-162 043 123	0	-162 043 123

Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen			
	31.12.2019	31.12.2019	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-172 208 410	-172 208 410	0
Skyldig offentlige avgifter	-86 724 823	-1 358 325	-85 366 498
Avsatte feriepenger	-405 118 637	0	-405 118 637
Mottatt forskuddsbetaling	-74 130 153	-74 130 153	0
Annen kortsiktig gjelde	-240 756 067	3 881 959	-244 638 026
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	-402 422 554	-402 422 554	0
<i>Sum</i>	-1 543 403 768	-646 237 484	-897 166 283
Sum	4 019 899 411	2 864 092 516	1 155 806 895
Fordeling av avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)			
Driftsregnskapet	987 386 013	-168 420 822	
Innkrevingsregnskapet	3 032 513 398	3 032 513 398	
Sum	4 019 899 411	2 864 098 516	

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto eiendeler og gjeld.

Note 8 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Alternativ a) For virksomheter som presenterer innkrevingsvirksomhet etter kontantprinsippet

	31.12.2019	Herav	31.12.2018	Herav
SKATTER				
Trinnskatt, formueskatt mv. fra personlige skattytere	76 933 137 241		66 397 324 643	
<i>Kildeskatt - Skatt på utbytte utenlandske aksjonærer*</i>		4 912 988 179		4 563 028 690
<i>Kildeskatt - refusjoner*</i>		-685 034 098		-663 415 379
<i>Tvangsmulkt - skatteregnskapet*</i>		413 165 873		384 546 034
Fellesskatt mv. fra personlige skattytere	108 286 255 982		185 859 871 569	
Trygdeavgift	147 651 351 952		143 283 888 242	
Arbeidsgiveravgift	183 819 671 024		173 202 867 697	
Svalbardskatt og avgifter	189 569 742		172 776 212	
Finansskatt (inkl. finansskatt på overskudd)	3 277 803 937		2 604 936 564	
Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum	85 445 238 700			
PETROLEUMSSKATT				
Petroleumsskatt - ordinær skatt	43 011 140 940		38 539 516 749	
Petroleumsskatt - særskatt	90 490 326 324		71 773 978 570	
ARVEAVGIFT	44 205 476		72 662 532	
MERVERDIAVGIFT	305 885 892 791		295 120 774 496	
<i>Innbetalt merverdiavgift inkl. forsinkelsesrenter*</i>		414 215 034 058		393 302 278 837
<i>Innrapportert innførselsmerverdiavgift*</i>		1 712 327 138		1 820 214 776
<i>Utbetalte tilgodeoppgaver inkl. renter*</i>		-109 623 858 092		-99 891 059 655
<i>Refusjon til utenlandske firmaer*</i>		-287 474 208		-234 138 264
<i>Tvangsmulkt vedr merverdiavgift*</i>		192 217 831		206 762 127

Note 8 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten*Alternativ a) For virksomheter som presenterer innkrevingsvirksomhet etter kontantprinsippet*

	31.12.2019	Herav	31.12.2018	Herav
<i>Innbetalt merverdiavgift erstatning*</i>		378 820		
SÆRAVGIFTER				
Andre avgifter	646 240 916		587 291 543	
Avgift motorvogner mv.	23 923 858 145		23 415 506 828	
Veibruksavgift på drivstoff	15 243 814 094		15 971 333 552	
Avgift på elektrisk kraft	10 671 767 966		11 304 167 352	
Avgift på mineralolje	2 060 097 958		1 975 024 115	
Miljøavgift på mineralske produkter mv	8 079 139 523		8 615 683 834	
Miljøavgift på klimagasser (HFK og PFK)	303 996 491		430 241 830	
Avgift på utslipp av Nox inkl. petroleumsvirksomheten	65 247 370		58 042 430	
Avgift på sjokolade- og sukkervarer (SJ)	1 528 411 423		2 241 800 166	
Avgift på alkoholfrie drikkevarer	3 054 417 632		2 941 423 360	
Avgift på sukker	191 271 311		186 453 057	
Avgift på drikkeemballasje	2 148 041 421		2 130 907 368	
Flypassasjeravgift	1 946 856 218		1 870 997 807	
Tollinntekter	3 247 203 810		3 193 491 543	
Avgift på alkohol	14 424 907 036		14 137 850 406	
Avgift på tobakksvarer mv	6 549 349 816		6 699 029 623	
Gebyrer som ikke inngår som driftsinntekt ekskl. SI	157 002 566		162 382 361	
Renteinntekter	15 996 226		12 749 005	
Tilfeldige og andre inntekter	7 978 811		13 163 293	
OPPDRAG				
Bøter, inndragninger og andre straffekrav	1 535 618 628		1 467 477 674	
Inngått på tapsførte lån mv.	244 511 505		245 115 665	

Note 8 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Alternativ a) For virksomheter som presenterer innkrevingsvirksomhet etter kontantprinsippet

	31.12.2019	Herav	31.12.2018	Herav
Gebyrer som ikke inngår som driftsinntekt	1 688 918 866		1 522 787 008	
<i>SI - innfordret på vegne av og utbetalt til andre**</i>		1 115 852 059		1 182 432 869
BIDRAG OG TILBAKEBETALING				
Innfordret på vegne av Arbeids og velferdsetaten	2 312 384 812		1 123 069 754	
<i>Bidrag innfordret og utbetalt**</i>		1 936 029 975		1 435 829 097
<i>Innfordring på vegne av og utbetalt til andre**</i>		21 779 062		8 194 304
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	1 145 081 626 651		1 077 334 586 847	

Forklaring til herav-kolonnen

* Viser bruttotall for enkelte av postene som inngår i totalsummen for det aktuelle område.

** Viser balanseførte innbetalinger som ikke inngår i totalsummen

Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer

	31.12.2019	31.12.2018
Fordringer, forskuddsbetalt til Garantikassen for fiskere	65 422 182	100 945 840
Avsatt til forventet tap(-)	0	0
Sum fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	65 422 182	100 945 840

Note 9 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten*Alternativ a) For virksomheter som presenterer innkrevingsvirksomhet etter kontantprinsippet*

	31.12.2019	31.12.2018
Utbetaling av tilskudd til andre	30 651 584 950	27 444 807 908
Overføring til fond, forvaltningsorganer og andre statlige regnskaper	0	0
Annet	992	992
Sum tilskudd til andre	30 651 585 942	27 444 808 900
De største postene for tilskuddsforvaltning 2019 utgjør:		
Herav tilskudd til kommuner- og fylkeskommuner (merverdiavgift)*	27 252 977 915	
Herav tilskudd til private og ideelle virksomheter (merverdiavgift)*	2 190 703 783	
<i>*Gjelder kompensasjon for merverdiavgift</i>		
Herav vrakpant VP	486 694 470	
Herav bidragsforskudd og forskudd som ikke kreves tilbake	717 708 782	
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
<i>Det er gjeld for tilskuddsforvaltning kun for regnskapsåret 2018</i>	0	43 092 529

Note 11 Beholdning av varer og driftsmateriell		
	31.12.2019	31.12.2018
Anskaffelseskost		
Råvarer og innkjøpte halvfabrikata	312 664	864 433
Varer under tilvirkning	0	0
Ferdige egentilvirkede varer og driftsmateriell	0	0
Innkjøpte varer (ferdigvarer) og driftsmateriell	0	0
Sum anskaffelseskost	312 664	864 433
Ukurans *		
Ukurans i råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0
Ukurans i varer under tilvirkning	0	0
Ukurans i ferdige egentilvirkede varer	0	0
Ukurans i innkjøpte varer (ferdigvarer)	0	0
Nedskrivning av driftsmateriell	0	0
Sum ukurans	0	0
Sum beholdning av varer og driftsmateriell	312 664	864 433
<i>* Kan ikke automatisk hentes ut fra regnskapet.</i>		

Note 12 Kundefordringer		
	31.12.2019	31.12.2018
Kundefordringer til pålydende	413 805	359 227
Avsatt til forventet tap (-)	0	0
Sum kundefordringer	413 805	359 227

Note 13A Opptjente, ikke fakturerte inntekter - drift		
	31.12.2019	31.12.2018
Inntekter Datahallen 4 kvartal 2019	3 463 726	3 070 000
Norad nov-des 2019	1 500 000	1 688 728
DINA - digitalisering av namsmannen*	7 788 671	0
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	12 752 397	4 758 728

* DINA står for digitalisering av namsmannen og er et tverretattlig samarbeid mellom Skatteetaten og Politidirektoratet (POD)

Note 13B Mottatt forskuddsbetaling - innkreving		
	31.12.2019	31.12.2018
Oppdrag innkreving - Akonto krav	74 130 153	66 647 404
	0	0
	0	0
Sum mottatt forskuddsbetaling	74 130 153	66 647 404

Note 14A Andre kortsiktige fordringer - drift		
	31.12.2019	31.12.2018
Forskuddsbetalt lønn	14 881	46 425
Reiseforskudd	105 405	59 670
Personallån	1 115 226	1 579 925
Andre fordringer på ansatte	26 384	0
Forskuddsbetalte leie*	108 529 360	101 238 971
Andre forskuddsbetalte kostnader**	68 381 879	70 622 380
Andre fordringer	8 158 687	9 318 868
Sum andre kortsiktige fordringer	186 331 821	182 866 238

* Består av forskuddsbetalt husleie

** Består i hovedsak av forskuddsbetalte service og vedlikehold programvare, lisenser og felleskostnader lokaler

Note 14B Andre kortsiktige fordringer - innkreving		
	31.12.2019	31.12.2018
Inntektsført periodisk oppgjør skatt/avgift kommuner*	3 443 445 914	3 813 696 271
Andre fordringer, vedrørende oppdrag innkreving	161 997	57 207
Sum andre kortsiktige fordringer - innkreving	3 443 607 911	3 813 753 479

* Inntektsført periodisk oppgjør for alle kommuner for desember 2019

Note 15A Bankinnskudd, kontanter og lignende - drift		
	31.12.2019	31.12.2018
Øvrige bankkontoer (utenfor statens konsernkontoordning)	0	0
Kontantbeholdninger*	2 000	2 000
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	2 000	2 000

*Kontantbeholdningen er på Skattekontoret i Trondheim, hvor etaten selv drifter kantine.

Note 15B Bankinnskudd, kontanter og lignende - innkreving		
	31.12.2019	31.12.2018
Bankinnskudd innkreving, valutakonto i USA-Loabox*	36 013	35 502
Kontantbeholdninger	0	0
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	36 013	35 502

*Bankkonto utenfor konsernkontoordningen

Note 16A Annen kortsiktig gjeld - drift		
	31.12.2019	31.12.2018
Skyldig lønn	-83 386	-253 169
Annen gjeld til ansatte*	240 653 738	269 840 144
Påløpte kostnader	10 410 436	3 736 662
Avstemningsdifferanser ved rapportering til statsregnskapet	0	0
Avsatt pensjonspremie til SPK, arbeidsgiverandel	0	0
Annen kortsiktig gjeld**	-10 224 721	-6 114 078
Sum annen kortsiktig gjeld	240 756 067	267 209 559

* Består av avsetning for ikke utbetalte kostnader: overtid, reisetid til utbetaling, fleks- og kompensasjonssaldo, samt ikke avvirket ferie

** Består i hovedsak av interimskonto Porto Eksterne kunder, samt refusjon angående datahall

Note 16B Annen kortsiktig gjeld - innkreving		
	31.12.2019	31.12.2018
Annen kortsiktig gjeld innkreving, uplasserte innbetalinger MVA	171 776 176	560 577 511
Annen kortsiktig gjeld innkreving, uplasserte innbetalinger særavgifter	189 757 565	140 870 580
Annen kortsiktig gjeld bidrag og tilbakebetaling, uplasserte innbetalinger	40 888 814	32 344 329
Sum annen kortsiktig gjeld - innkreving	402 422 554	733 792 420

Vedlegg

- 1. Forklaringsvariabler**
- 2. Fastsettings- og innkrevingsinformasjon**
- 3. Fastsettings- og innkrevingsinformasjon - toll, særavgifter og innførselsmerverdiavgift**
- 4. Innkrevingsstatistikk**

Vedlegg 1: Forklaringsvariabler 2019

Hovedmål 1: Skatte- og opplysningspliktige etterlever skatte- og avgiftsreglene

	2019	2018	2017																																
<ul style="list-style-type: none"> Andel som har endret skattekort i perioden etter hovedutskrivning (desember og januar) 	18,0%	15%	7,9%																																
Andel skattepliktige med restskatt og skatt til gode (fordelt på intervaller)																																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Restskatt</th> <th>Restskatt</th> <th>Restskatt</th> <th>Restskatt</th> <th>Restskatt</th> <th>Restskatt</th> <th>Restskatt</th> <th>Forskudd = skatt</th> <th>Oversk forsk 0 - 19 999</th> <th>Oversk forsk 20 - 99 999</th> <th>Oversk forsk 100 - 14 999</th> <th>Oversk forsk 15 000 - 24 999</th> <th>Oversk forsk 25 000 - 49 999</th> <th>Oversk forsk 50 000 - 74 999</th> <th>Oversk forsk 75 000 - 99 999</th> <th>Oversk forsk 100 000 og mer</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0,97%</td> <td>0,32%</td> <td>0,58%</td> <td>1,54%</td> <td>1,71%</td> <td>13,37%</td> <td>1,42%</td> <td>2,32%</td> <td>0,22%</td> <td>0,38%</td> <td>57,96%</td> <td>10,40%</td> <td>6,66%</td> <td>1,13%</td> <td>0,40%</td> <td>0,00%</td> </tr> </tbody> </table>				Restskatt	Restskatt	Restskatt	Restskatt	Restskatt	Restskatt	Restskatt	Forskudd = skatt	Oversk forsk 0 - 19 999	Oversk forsk 20 - 99 999	Oversk forsk 100 - 14 999	Oversk forsk 15 000 - 24 999	Oversk forsk 25 000 - 49 999	Oversk forsk 50 000 - 74 999	Oversk forsk 75 000 - 99 999	Oversk forsk 100 000 og mer	0,97%	0,32%	0,58%	1,54%	1,71%	13,37%	1,42%	2,32%	0,22%	0,38%	57,96%	10,40%	6,66%	1,13%	0,40%	0,00%
Restskatt	Restskatt	Restskatt	Restskatt	Restskatt	Restskatt	Restskatt	Forskudd = skatt	Oversk forsk 0 - 19 999	Oversk forsk 20 - 99 999	Oversk forsk 100 - 14 999	Oversk forsk 15 000 - 24 999	Oversk forsk 25 000 - 49 999	Oversk forsk 50 000 - 74 999	Oversk forsk 75 000 - 99 999	Oversk forsk 100 000 og mer																				
0,97%	0,32%	0,58%	1,54%	1,71%	13,37%	1,42%	2,32%	0,22%	0,38%	57,96%	10,40%	6,66%	1,13%	0,40%	0,00%																				
<ul style="list-style-type: none"> Skattepliktiges opplevelse av skattetreksmeldingens brukervennlighet (brukerundersøkelse) ³² 		n/a																																	
<ul style="list-style-type: none"> Arbeidsgiveres opplevelse av skattekortordningens brukervennlighet (brukerundersøkelse) 		n/a																																	
<ul style="list-style-type: none"> Antall grunnlagsdatakilder eller produkter som innhentes (endring) 		1 Utbetaling til opphavsmann til åndsverk.																																	
<ul style="list-style-type: none"> Andel uidentifiserte grunnlagsdata 	0,38 %	0,16 %	0,36%																																

³² Brukerundersøkelse vedrørende skattetreksmelding og skattekort er foreløpig ikke gjennomført.

	2019	2018	2017
• Andel skjønnsfastsettelser av merverdiavgift fastsatt innen 80 dager etter forfall	96,4 %	97,0 %	94,9%
• Andel negative skattemeldinger for merverdiavgift tatt ut til kontroll og som er behandlet innen 2 måneder	79,1 %	79,6 %	76,4%
• Gjennomsnittlig avdekket merverdiavgift ved meldingskontroll	32 907 kr	34 556 kr	35 781 kr
• Andel treff ved meldingskontroll merverdiavgift	42,7 %	42,5 %	41,7%
• Andel kontrollerte merverdiavgiftsoppgaver	0,48 %	0,51 %	0,63%
• Totalt avdekket ved meldingskontroll merverdiavgift	773 mill kr	1 020 mill kr	1 107 mill
• Skattepliktiges (skatt, mva. og særavgifter) opplevelse av leveringsløsningenes brukervennlighet (brukerundersøkelse)	N/A ³³		
• Gjennomsnittlig avdekket inntekt per avdekkingskontroll av næringsdrivende og selskaper	361 670 kr	457 989 kr ³⁴	196 967 kr
• Gjennomsnittlig avdekket merverdiavgift per avdekkingskontroll	75 132 kr	86 264 kr	86 577 kr
• Andel treff ved avdekkingskontroller	70,4 %	66,7 %	63,8%
• Totalt avdekket inntekt ved kontroll av næringsdrivende og selskaper etter at fastsetting er foretatt	19,0 mrd	17,8 mrd	40,2 mrd
• Totalt avdekket merverdiavgift kontroll av næringsdrivende og selskaper etter at fastsetting er foretatt	0,73 mrd	0,88 mrd	1,5 mrd
• Andel treff ved meldingskontroll særavgift	62 %	44,7 %	37,8%
• Totalt avdekket ved meldingskontroll særavgift	20,5 mill	5,5 mill	2,3 mill
• Andel treff ved avdekkingskontroll særavgift	76,8 %	67,2 %	55,9%
• Gjennomsnittlig avdekket særavgift per avdekkingskontroll	810 814 kr	551 992 kr	483 438 kr
• Totalt avdekket beløp i avdekkingskontrollen - særavgift	42,2 mill	64,6 mill	64,3 mill
• Andel næringsdrivende og selskaper kontrollert	4,9 %	5,7 %	5,6 %
• Andel kommuner med arbeidsgiverkontroll som har formalisert samarbeid med andre offentlige etater om arbeidslivskriminalitet	33,1 %	41,0 % ₃₎	37,8 %

³³ Brukerundersøkelse er foreløpig ikke blitt gjennomført

³⁴ Beregningsgrunnlaget er fra 2018 er endret fra saker mellom 0-1,5 mill til saker mellom 0-4 mill i endret inntekt.

	2019	2018	2017
<ul style="list-style-type: none"> • Skattepliktiges opplevelse av skatteoppgjørsløsningenes brukervennlighet (brukerundersøkelse) 	N/A ³⁵		

<ul style="list-style-type: none"> • Totalt fastsatt proveny innenfor ulike skattetyper • Andel rettidig og totalt innbetalt • Totalt innbetalt for ulike skattetyper • 					
Skattetype	Inntekts- år	Sum krav	Andel rettidig innbetalt	Sum innbetalt	Andel innbetalt totalt
Arbeidsgiveravgift inkl. avsavnsrenter	2018	175 788 567 859	93,2 %	175 513 567 540	99,84 %
	2017	166 576 194 763	93,5 %	166 321 177 798	99,85 %
	2016	159 580 764 706	93,3%	159 355 215 378	99,9%
Forskuddsskatt	2018	64 264 476 759	94,3 %	64 208 869 115	99,91 %
	2017	59 308 362 426	91,9 %	59 193 524 504	99,81 %
	2016	54 276 664 302	90,6 %	54 256 370 606	100,0 %
Forskuddsskatt person	2018	34 623 289 601	82,6 %	34 415 123 730	99,40 %
	2017	33 681 708 584	82,2 %	33 457 410 123	99,33 %
	2016	31 041 461 696	80,9 %	30 834 223 550	99,3 %
Forskuddstrekk inkl. avsavnsrenter	2018	481 364 225 961	95,3 %	481 141 829 487	99,95 %
	2017	461 500 490 206	95,8 %	461 281 918 069	99,95 %
	2016	444 523 499 350	95,4 %	444 347 030 448	99,96 %
Restskatt	2017	26 396 900 188	86,8 %	26 123 733 658	98,97 %
	2016	24 588 675 155	85,7 %	24 137 835 582	98,17 %
	2015	19 664 981 845	85,6 %	19 398 968 618	98,6 %

³⁵ Brukerundersøkelse er foreløpig ikke blitt gjennomført

- Totalt fastsatt proveny innenfor ulike skattetyper
- Andel rettidig og totalt innbetalt
- Totalt innbetalt for ulike skattetyper
-

Skattetype	Inntekts- år	Sum krav	Andel rettidig innbetalt	Sum innbetalt	Andel innbetalt totalt
Restskatt person	2017	24 844 178 777	71,1 %	23 915 487 593	96,26 %
	2016	23 566 155 219	69,5 %	22 614 121 434	95,96 %
	2015	22 951 682 476	67,9 %	21 983 153 599	95,8 %
Merverdiavgift	2018	399 256 872 425	88,3 %	397 509 475 922	99,56 %
	2017	373 681 551 196	88,4 %	372 107 886 789	99,58 %
	2016	257 810 326 588	87,2 %	256 433 129 661	99,47 %
Særavgifter inkl motorvognavgifter og inn- og utførselsavgifter	2019	96 666 686 548	99,8 %	96 518 833 248	99,8 %
	2018	96 339 283 524	99,86 %	96 204 715 060	99,86 %

- Akkumulert restanse ³⁶

Forfalt akkumulert restanse - alle år - ekskl berostilte krav			
Skatt/avgiftsart	Forfalt restanse pr. 31.12.2019 (akkumulert restanse alle år)	Forfalt restanse pr. 31.12.2018 (akkumulert restanse alle år)	Forfalt restanse pr. 31.12.2017 (akkumulert restanse alle år)
Personlige skattytere ³⁷	17 241 192 569	17 030 820 619	16 980 854 522
Upersonlige skattytere ⁶⁾	6 092 972 076	5 678 595 503	5 201 895 555
Tvangsmulkt ³⁸	694 243 273	577 933 643	421 361 518
Kildeskatt ⁷⁾	28 850 031	31 420 544	59 573 116
Finansskatt ³⁹	1 904 036	1 126 606	1 925 622
Avgift på arv og gaver - avgift + renter	196 018 972	253 976 429	313 934 393
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	352 438 288	357 531 388	353 109 540

³⁶ Tallgrunnlaget hentes fra Fastsettelse og innkrevingsinformasjon: UB Forfalt restanse

³⁷ Kommune, fylke, stat og folketrygd samlet

³⁸ Kildeskatt og tvangsmulkt fordeles med 100 % til staten

³⁹ Finansskatt fordeles med 100 % til staten

Merverdiavgift + renter	6 483 730 203	6 076 770 698	5 907 686 171
Arbeidsgiveravgift	1 283 960 796	1 035 124 474	1 179 019 852
Særavgifter ⁴⁰	427 984 803	527 817 554	506 332 661
SUM	32 803 295 047	31 571 117 458	30 925 692 950

• Andel innfordret				
Skattetype	Inntektsår	Sum krav	Andel innfordret av sum krav	Andel innfordret av krav til innfordring
Merverdiavgift	2018	399 256 872 425	1,4 %	75,6 %
	2017	373 681 551 196	1,4 %	77,4 %
	2016	257 810 326 588	1,7 %	76,0 %
Restskatt person	2017	24 844 178 777	6,3 %	62,6 %
	2016	23 566 155 219	7,6 %	65,2 %
	2015	22 951 682 476	7,7 %	64,5 %

	2019	2018	2017
• Andel innbetalt avgifter av sum krav (Oppdrag)	65,5 %	59,9%	51,4%
• Andel innbetalt bøter og straffekrav av sum krav (Oppdrag)	55,8 %	33,3%	36,5%
• Andel innbetalt gebyrer av sum krav (Oppdrag)	76,9 %	73,2%	68,2%
• Andel innbetalt av permanent overførte studielån av sum krav (Oppdrag)	1,2 %	7,7%	8,8%

	2019	2018	2017
• Andel klager med medhold skattepliktig (alle avgjørelser inkl skattekontoret)	68,7 %	77,3 %	--
• Av disse, de som er behandlet i nemnda	10,7 %	10,4 %	6,8%
• Antall klager behandlet i Skatteklagenemnda	1079	3 077	2 614

⁴⁰ Det var store utfordringer med rapport- og spørreverkøy for særavgiftsregnskapet, noe som resulterte i feil ifm. rapporteringen for 2018. Tall for 2018 er derfor korrigeret.

	2019	2018	2017
<ul style="list-style-type: none"> • Andel brukere av SIs innkrevingstjenester som oppfatter service og veiledning som god <ul style="list-style-type: none"> ○ SI Brukertilfredshet innkrevingstjenester – telefon ○ SI Brukertilfredshet innkrevingstjenester - netjtjenestene 	82,7 %	86,2 %	90,1 %
<ul style="list-style-type: none"> ○ SI Brukertilfredshet innkrevingstjenester – telefon 	51,6 %	50,0 %	63,1 %
<ul style="list-style-type: none"> • Andel henvendelser til Skatteopplysningen der brukeren er fornøyd med servicen⁴¹ 	90,1 %	91,2 %	81,0 %
<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitet i førstelinjens veiledning (Skatteopplysningen og veiledning) – andel korrekte svar 	83,0 %	95,6 %	93,3 %

Hovedmål 2: Skatteetaten sikrer brukerne tilgang til registerdata og informasjon med god kvalitet

	2019	2018	2017
<ul style="list-style-type: none"> • Andel ID-kontrollerte identiteter i folkeregister ⁴² 	61,1 %	50,9 %	
<ul style="list-style-type: none"> • Andel manuelle meldinger behandlet innen hhv 9 og 15 dager (i sum for alle meldingstyper – folkeregisteret) <ul style="list-style-type: none"> ○ 9 dager ○ 15 dager 	80,1 % 88,7 %		
<ul style="list-style-type: none"> • Antall profesjonelle brukere av folkeregisteret (distribusjon/etterspørsel) 	2384	2 300	
<ul style="list-style-type: none"> • Antall meldinger fra offentlige / profesjonelle bruker om feil i folkeregisterdata 	4 329		
<ul style="list-style-type: none"> • Andel oppmøtte til ID-kontroll (sendt fra andre etater) 	n/a		
<ul style="list-style-type: none"> • Andel kontroller av fiktive og manglende flyttemeldinger (av sum flyttemeldinger) 	2,4 %	3,8 %	5,0 %
<ul style="list-style-type: none"> • Antall gjentakende alvorlige avvik på folkeregistertjenesten 	0		
<ul style="list-style-type: none"> • Antall konsumenter av a-ordningen 	130		
<ul style="list-style-type: none"> • Antall bruker av innsynsløsningen i a-ordningen 	63 145		
<ul style="list-style-type: none"> • Antall unike opplysningspliktige i a-ordningen 	192 643		

⁴¹ Fra 2018 er grunnlaget den fortløpende SMS-undersøkelsen, tidligere ble data fra Brukerundersøkelsen benyttet.

⁴² Gjelder d-nummer tildelt i året som har fått status kontrollert i registeret

Vedlegg 2: Fastsettings- og innkrevingsinformasjon

Resultat pr 31.12.2019

Tabellen viser restanse for hver skatteart pr 01.01. og 31.12. spesifisert på forfalt restanse, berostilte krav/RI-krav, åpne innbetalinger og ikke forfalte krav.

Den viser også endringer i løpet av året spesifisert på nye krav, innbetalte krav, ettergitt/avskrevet og berostilte krav/RI-krav.

Inntekstpost	Skatt/avgiftsart	2019 ¹⁾												Differanse
		IB per 01.01.				Årets bevegelser				UB per 31.12.				
		Forfalt restanse	Berostilte / RI-krav	Åpne innbetalinger	Ikke forfalte krav	Nye krav	Innbetalt	Ettergitt og avskrevet	Berostilte / RI-krav	Ikke forfalte krav	Åpne innbetalinger	Berostilte / RI-krav	Forfalt restanse	
5501 70, 5501 72, 5501 74, 5700 71 ²⁾	Personlige skattytere	17 030 820 619	1 148 911 878	-3 034 599 289	62 473 797 053	473 575 277 416	-534 820 330 515	-1 022 197 493	74 169 014	212 591 458	-3 193 985 299	1 091 883 798	17 241 192 569	-2 857 ⁷⁾
	Upersonlige skattytere	5 678 595 503	5 598 272	-190 728 196	239 522 765	86 441 663 708	-85 801 590 376	-427 661 066	217 778	48 718 531	-200 682 254	4 392 245	6 092 972 076	12 ⁷⁾
5501 70 ³⁾	Tvangsmulkt	577 933 643	53 498	-2 170 123	116 497	531 008 701	-257 693 479	-155 687 992	33 309	521 929	-1 237 766	33 309	694 243 273	0 ⁷⁾
	Kildesatt	31 420 544	0	-106 626 298	231 277 229	4 883 996 402	-5 023 701 746	-365 845	0	5 255 473	-18 105 218	0	28 850 031	0 ⁷⁾
5502 70 ³⁾	Finansskatt	1 126 606	0	-10 826 872	135 762	2 037 534 428	-2 038 096 799	-159 988	0	1 077 315	-13 268 214	0	1 904 036	0
5506 70	Avgift av arv og gaver - inkl. fors.renter	253 976 429	1 136 459		222 840	-13 920 735	-44 205 476	-28 041 057	0	201 600		988 945	196 018 972	0
5507 71	Ordinær skatt på formue og inntekt	134 307 770		0	25 392 808 297	38 413 648 303	-43 011 140 940	0		20 797 221 928	0		132 401 502	0
5507 72	Særskatt på oljeinntekter	223 223 618		0	51 084 519 863	85 477 788 822	-90 490 326 324	0		46 075 169 193	0		220 036 786	0
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum	357 531 388		0	76 477 328 160	123 891 437 125	-133 501 467 264	0		66 872 391 121	0		352 438 288	0
5521 70	Merverdiavgift v/omsetning	6 076 770 698	3 530 605 499		351 678 377	414 955 218 682	-414 407 630 709	-1 899 377 389	387 379 930	364 174 440		3 658 737 904	6 483 730 203	0
5700 72	Arbeidsgiveravgift	1 035 124 474	51 996 788	-205 502 669	45 352 912	184 234 398 957	-183 867 261 863	-276 615 665	6 079 498	8 967 957	-324 475 010	49 039 190	1 283 960 796	1 ⁷⁾
5501 70 ^{4) 5)}	Trinnskatt, formuesskatt mv	3 282 201 960											3 679 629 247	
5501 72 ^{4) 6)}	Fellesskatt	9 170 740 504											9 303 615 340	
5700 71 ⁴⁾	Trygdeavgift	4 489 005 186											4 583 021 822	

1) Regnskapsår

2) Kommune, fylke, stat og folketrygd samlet

3) Fordelt 100 % stat

4) Forfalt restanse IB er identisk med Statens inntektskrav. Forfalt restanse UB er i stort tilnærmet identisk med Statens inntektskrav.

5) Trinnskatt, formuesskatt mv omfatter statens andel av skatt personlig- og upersonlige skattytere, inkl. kildesatt, renter og tvangsmulkt

6) Fellesskatt omfatter statens andel av skatt personlige- og upersonlige skattytere

7) Awiket anses ubetydelige ift totalbeløpens størrelse

Vedlegg 3: Fastsettings- og innkrevingsinformasjon – toll, særavgift og innførselsmerverdiavgift

Resultat pr 31.12.2019

Tabellen viser restanse for hver skatteart pr 01.01. og 31.12. spesifisert på forfalt restanse, berostilte krav/RI-krav, åpne innbetalinger og ikke forfalte krav. Den viser også endringer i løpet av året spesifisert på nye krav, innbetalte krav, ettergitt/avskrevet og berostilte krav/RI-krav.

Inntekstpost	Skatt/avgiftsart	2019												
		IB per 01.01.				Årets bevegelser					UB per 31.12.			
		Forfalt restanse	Berostilte	Ikke forfalte krav	Sum IB	Nye krav	Innbetalt	Ettergitt og avskrevet	Berostilte	Sum 2019	Ikke forfalte krav	Berostilte	Forfalt restanse	Sum UB
550970	Avgift på utslipp av NOx i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	0	0	0	0	1 715 724	-1 715 724	0	0	0	0	0	0	0
551170	Toll	18 328 745	0	-4 724 495	13 604 250	3 246 895 104	-3 247 045 503	-158 307	429 752	-308 706	-6 501 395	429 752	19 367 187	13 295 544
552170	Merverdiavgift	87 699 742	273 341	1 033 010	89 006 093	1 709 169 032	-1 711 083 789	-1 246 799	1 171 656	-3 161 556	-7 555	1 444 997	84 407 095	85 844 537
552670	Avgift på alkohol	71 693 811	0	4 615	71 698 426	14 415 041 645	-14 417 312 769	-7 594 268	42 324	-9 865 391	46 744	42 324	61 743 967	61 833 035
553170	Avgift på tobakkevarer mv.	1 763 716	0	0	1 763 716	6 549 317 723	-6 549 349 816	0	0	-32 093	0	0	1 731 623	1 731 623
553671	Engangsavgift	49 262 261	0	-6 213 058	43 049 203	13 157 628 697	-13 102 959 271	-1 002 406	109 749	53 667 020	4 483 208	109 749	92 123 265	96 716 222
553672	Trafikkforsikringsavgift	136 868 922	0	-298 285	136 570 637	9 069 759 141	-9 080 761 763	-68 075 194	0	-79 077 817	0	0	57 492 821	57 492 821
553673	Vektårsavgift	11 445 785	0	0	11 445 785	334 465 707	-334 021 249	-1 006 123	386 877	-561 665	97 762	386 877	10 399 480	10 884 119
553675	Omregistreringsavgift	3 708 527	3 719	-197 939	3 514 307	1 335 781 334	-1 335 930 776	-102 795	-1 023	-252 236	-245 105	2 696	3 504 480	3 262 071
553870	Veibruksavgift på bensin	0	0	511 008	511 008	5 252 051 896	-5 252 363 109	0	0	-311 213	7 560	0	192 235	199 795
553871	Veibruksavgift på autodiesel	805 437	0	674 477	1 479 914	9 987 313 246	-9 984 218 671	-26 026	0	3 068 550	2 639	0	4 545 825	4 548 464
553872	Veibruksavgift på naturgass og LPG	0	0	0	0	7 206 289	-7 206 289	0	0	0	0	0	0	0
554170	Avgift på elektrisk kraft	587 391	0	87 262	674 653	10 671 094 618	-10 668 393 019	-3 374 947	0	-673 348	0	0	1 305	1 305
554270	Grunnavgift på mineralolje mv.	13 397 338	0	128 359	13 525 697	1 939 969 843	-1 948 108 575	0	0	-8 138 732	298 254	0	5 088 711	5 386 965
554271	Avgift på smøreolje mv.	231 725	0	28 168	259 893	111 812 263	-111 989 372	-12	0	-177 121	285	0	82 487	82 772
554370	CO2-avgift	10 914 995	0	-81 870 495	-70 955 500	8 145 836 840	-8 066 825 987	-85	0	79 010 768	2 446 982	0	5 608 285	8 055 267
554371	Svoelavgift	802 721	0	0	802 721	12 504 532	-12 313 451	0	0	191 081	191 105	0	802 697	993 802
554770	Trikloretan	0	0	0	0	11 216	-11 216	0	0	0	0	0	0	0
554771	Tetrakloretan	0	0	0	0	545 775	-545 775	0	0	0	0	0	0	0
554870	Avgift på hydrofluorkarboner og perfluorkarboner	337 254	0	-24 962 297	-24 625 043	329 711 100	-303 951 782	-44 709	1 018	25 714 610	135 751	1 018	952 798	1 089 567
554970	Avgift på utslipp av NOx	2 126 361	0	243 462	2 369 823	61 587 965	-63 531 423	-223	60 483	-1 943 681	16 501	60 483	349 158	426 142
555570	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	43 188 811	327 687	27 659	43 544 157	1 500 406 608	-1 528 161 702	-249 720	0	-28 004 814	-37 592	327 687	15 249 248	15 539 343
555670	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	2 322 231	0	59 105	2 381 336	3 054 093 616	-3 053 994 296	-423 336	0	-324 016	317 672	0	1 739 648	2 057 320
555770	Avgift på sukker mv.	58 998	0	-7 930	51 068	191 450 904	-191 270 511	-800	153 087	179 593	72	153 087	77 502	230 661
555970	Grunnavgift på engangsemballasje	5 046 593	0	5 699	5 052 293	1 969 160 725	-1 970 737 515	-377 963	28 820	-1 954 753	126 132	28 820	2 942 588	3 097 540
555971	Miljøavgift på kartong	96 635	0	150	96 785	52 098 838	-52 118 126	23	0	-19 265	0	0	77 520	77 520
555972	Miljøavgift på plast	317 282	0	0	317 282	31 185 493	-31 126 990	-8 536	0	49 967	-2 275	0	369 524	367 249
555973	Miljøavgift på metall	870 723	0	23 574	894 297	5 065 141	-5 221 773	-3 788	0	-160 419	5 204	0	728 673	733 877
555974	Miljøavgift på glass	1 093 853	0	15 824	1 109 677	87 833 414	-88 227 706	-219 048	32 656	-613 340	42 832	32 656	420 849	496 337
556170	Flypassasjeravgift	58 348 725	0	-67 395	58 281 330	1 940 158 946	-1 946 855 964	-254	0	-6 697 272	0	0	51 584 059	51 584 059
558470*	Etterslep, netto tilbakebetaling av utgåtte avgifter	6 498 973	0	0	6 498 973	-75 230	53 262	-75 230	0	-97 197	0	0	6 401 776	6 401 776
		527 817 554	604 747	-115 499 522	412 922 779	95 170 798 144	-95 067 300 648	-83 990 544	2 415 399	19 506 952	1 424 782	3 020 146	427 984 803	432 429 731

*558470 - etterslep utgåtte avgifter består av 552674, 552675, 553674, 553771, 558072, 558170, 558172

Vedlegg 4: Innkreivingsstatistikk

Resultat pr 31.12.2019

Tabellen viser sum fastsatt krav for den enkelte skatteart, og hvor mye som er innbetalt (i forhold til sum fastsatt krav) rettidig, forsinket, innfordret etter tvangstiltak og sum andel innbetalt. Tabellen viser resultatene året etter inntektsåret kravet gjelder for å ta høyde for resultatene fra innfordringsarbeidet som strekker seg over lang tid. Restskattene blir beregnet året etter inntektsåret (når fastsetting skjer).

Rettidig = Beløp betalt innen kravets forfall

Forsinket = Etter forfall, men før tvangsinnfordringstiltak iverksettes

Innfordret = Innbetalt etter at tvangsinnfordringstiltak er iverksatt

Skatteart	Inntektsår	Sum krav	Rettidig	Forsinket	Frivillig (rettidig + forsinket)	Innfordret	Sum innbetalt
Arbeidsgiveravgift	2018	175 788 567 859	93,2 %	6,1 %	99,3 %	0,5 %	99,84 %
Forskuddsskatt	2018	64 264 476 759	94,3 %	5,2 %	99,5 %	0,4 %	99,91 %
Forskuddsskatt person	2018	34 623 289 601	82,6 %	13,5 %	96,2 %	3,2 %	99,40 %
Forskuddstrekk	2018	481 364 225 961	95,3 %	4,3 %	99,7 %	0,3 %	99,95 %
Restskatt upersonlige	2017	26 396 900 188	86,8 %	11,4 %	98,1 %	0,8 %	98,97 %
Restskatt person	2017	24 844 178 777	71,1 %	18,9 %	90,0 %	6,3 %	96,26 %
Merverdiavgift	2018	399 256 872 425	88,3 %	9,9 %	98,2 %	1,4 %	99,56 %
Sum alle skattearter		1 206 538 511 570	91,6 %	7,2 %	98,8 %	0,9 %	99,69 %

